

Komplexní právní posouzení Návrhu nového Územního plánu města Brna

Objednatel: Statutární město Brno
Datum: 3. 6. 2022
Zpracoval: Frank Bold Advokáti, s. r. o.
zpracovatelský tým: Mgr. Alžbeta Nemeškalová Rosinová, Ph.D.
Mgr. Petr Bouda
Mgr. Jiří Nezhyba
Mgr. Pavel Černý
Mgr. Sandra Podskalská

Obsah

I.	Úvod a manažerské shrnutí	4
II.	Zadání	8
III.	Vybrané použité zkratky	9
IV.	Analyzované právní předpisy	10
V.	Rozsah a limity právního posouzení Návrhu nového ÚPmB	11
VI.	K zrušení územně plánovací dokumentace jako celku	12
VII.	Splnění požadavků stavebního zákona	18
VIII.	Soulad Návrhu nového ÚPmB se zadáním	26
IX.	Soulad Návrhu nového ÚPmB s Pokyny ZMB (2018)	28
X.	Soulad Návrhu nového ÚPmB s prováděcími předpisy	31
1.	Soulad s vyhláškou č. 500/2006 Sb.	31
2.	Soulad s vyhláškou č. 501/2006 Sb.	39
XI.	Soulad výroku s odůvodněním	41
	Soulad jednotlivých částí Návrhu ÚPmB s Odůvodněním ÚPmB	41
1.	Vymezení zastavěného území	41
2.	Základní koncepce rozvoje města, ochrany a rozvoje jeho hodnot	42
3.	Urbanistická koncepce	44
4.	Koncepce veřejné infrastruktury	47
4.1	Dopravní infrastruktura	47
4.2	Technická infrastruktura	49
4.3	Občanské vybavení	50
4.4	Veřejná prostranství	50
5.	Koncepce uspořádání krajiny	51
6.	Stanovení podmínek využití ploch s rozdílným způsobem využití	56
6.1	Obecné podmínky využití území	57
6.2	Základní podmínky využití území	58
6.3	Doplňující podmínky využití území	73
7.	Vymezení veřejně prospěšných staveb a opatření	73
8.	Vymezení veřejně prospěšných staveb a veřejných prostranství, pro která lze uplatnit předkupní právo	74
9.	Stanovení kompenzačních opatření podle § 50 odst. 6 StavZ	75
10.	Vymezení ploch a koridorů územních rezerv a stanovení možného budoucího využití, včetně podmínek pro jeho prověření	75

11.	Vymezení ploch, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno dohodou o parcelaci.....	75
12.	Vymezení ploch a koridorů, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno zpracováním územní studie.....	76
13.	Vymezení ploch a koridorů, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno vydáním regulačního plánu, zadání regulačního plánu v rozsahu podle přílohy č. 9, stanovení, zda se bude jednat o regulační plán z podnětu nebo na žádost, a u regulačního plánu z podnětu stanovení přiměřené lhůty pro jeho vydání.....	76
14.	Stanovení pořadí změn v území (etapizace).....	77
15.	Vymezení architektonicky nebo urbanisticky významných staveb	77
	Soulad přílohy č. 1 Výrokové části ÚPmB s přílohami č. 1.1 a 1.2 Odůvodnění ÚPmB	77
	Odůvodnění souladu Návrhu nového ÚPmB s cíli a úkoly územního plánování.....	78
	Dílčí závěr k části posouzení k souladu výroku s odůvodněním:.....	79
XII.	Soulad se zvláštními právními předpisy.....	80
XIII.	Zákonnost VVURÚ	84
1.	Legislativní rámec a východiska plynoucí z judikatury	84
2.	Metodika a rozsah posouzení VVURÚ	85
3.	Posouzení vymezených koridorů dopravní infrastruktury	90
4.	Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů	91
5.	Hodnocení vlivů nového ÚPmB na systém Natura 2000 (EVL a ptačí oblasti)	95
6.	Posouzení Návrhu nového ÚPmB na hospodářský a sociální pilíř.....	97

I. Úvod a manažerské shrnutí

V souladu se zadáním objednatele zpracovatel provedl komplexní posouzení Návrhu nového ÚPmB, včetně VVURÚ, s ohledem na požadavky StavZ a jeho prováděcích předpisů, jakož i relevantních zvláštních právních předpisů a závěrů vyplývajících ze soudní judikatury, za účelem zodpovězení otázky, zda v případě soudního přezkumu existuje reálné riziko zrušení výsledného nového ÚPmB jako celku.

Na základě provedeného posouzení lze shrnout následující závěry:

- Ke zrušení **celého územního plánu** dochází v praxi **ve zcela výjimečných případech**. V naprosté většině případů je z důvodu nezákonnosti rušena pouze určitá dílčí část územně plánovací dokumentace.
- Zásadním kritériem, které soud zohledňuje při zvažování toho, zda je nutné zrušit celý územní plán či nikoliv, je **oddělitelnost** části zatížené zjištěnou nezákonností. Pokud je možné část územního plánu, zatíženou vadami, oddělit od zbytku opatření obecné povahy, **měl by soud zrušit pouze tuto část**. V této souvislosti je podstatná i otázka aktivní věcné legitimace navrhovatele, tedy nakolik je zjištěnou vadou přímo dotčen ve svých právech. Dalším kritériem relevantním pro posouzení, zda je nutné přistoupit ke zrušení územního plánu jako celku, je **závažnost zjištěných pochybení**. Mezi zjištěnou nezákonností a důsledky případného vyhovění návrhu totiž musí existovat určitý vztah přiměřenosti.
- Mezi **pochybení, která vedla ke zrušení územního plánu jako celku soudem**, patří především situace, kdy vůbec nebylo zpracováno posouzení SEA, přičemž stanovisko krajského úřadu k návrhu zadání, týkající se této otázky, nebylo řádně odůvodněno podle kritérií pro zjišťovací řízení, nebo kdy posouzení SEA sice bylo zpracováno, avšak vykazovalo zásadní vady (například z hlediska vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů). Dalšími důvody plynoucími z judikatury jsou zásadní procesní pochybení v průběhu pořizování územního plánu, zejména nezákonné omezení participace dotčené veřejnosti. Dále šlo o podstatné vady odůvodnění, týkající se především potřeby vymezení nových zastavitelných ploch a s tím souvisejícího záboru zemědělské půdy.
- Co se týká **vyhodnocení splnění požadavků stavebního zákona**, bylo toto posouzení omezeno na soulad úvodních částí procesu pořizení Návrhu nového ÚPmB s původním stavebním zákonem (zákon č. 50/1976 Sb.), resp. dalších částí tohoto procesu se StavZ v jeho příslušných účinných zněních (neboť proces pořizení Návrhu nového ÚPmB byl vzhledem ke své délce ovlivněn novelizacemi StavZ), přičemž toto vyhodnocení se soustředilo především na prověření, zda se v průběhu tohoto procesu nevyskytly případné zásadní procesní vady, které by mohly vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku (takovými vadami by bylo zejména omezení či vyloučení veřejnosti z určité části procesu pořizování nového ÚPmB, např. pokud by bylo znemožněno podávat námítky zástupcům veřejnosti či dotčeným vlastníkům, veřejnost by nebyla informována o datech veřejných projednání Návrhu nového ÚPmB apod., nebo by nebylo dotčeným orgánům umožněno uplatnit stanoviska). V závěru byl rovněž stručně posouzen soulad obsahu Návrhu nového ÚPmB s cíli a úkoly územního plánování, jak jsou vymezeny v § 18 a 19 StavZ.

K samotnému procesu pořizování Návrhu nového ÚPmB je třeba uvést, že všechna rozhodnutí ZMB o jednotlivých krocích pořizování nového ÚPmB byla učiněna v souladu se zákonem. Účast veřejnosti byla zajištěna v každé fázi procesu pořizování nového ÚPmB dostatečně, resp. v rámci projednávání I. opakovaného projednání Návrhu nového ÚPmB byla účast veřejnosti zajištěna nadstandardně, dodrženy byly rovněž lhůty pro vyjádření

a stanoviska dotčených orgánů. Lze tedy vyloučit, že by se v samotném procesu pořizování nového ÚPmB vyskytly zásadní procesněprávní vady, na jejichž základě by bylo možné zrušit nový ÚPmB jako celek.

- Z hlediska **souladu Návrhu nového ÚPmB se zadáním** lze uvést, že ani případné dílčí odchýlení se od schváleného zadání by nemělo způsobit nezákonnost části výsledného ÚPmB. Tím spíše není reálné, aby vedlo ke zrušení nového ÚPmB v celém rozsahu. Důvodem je převažující judikatura správních soudů, podle níž je proces pořizování územního plánu dynamický a **výsledné znění nemusí zcela odpovídat schválenému zadání**. Ačkoli odůvodnění splnění požadavků zadání by mohlo být v rámci Návrhu nového ÚPmB podrobnější, je evidentní, že **návrh ze základní koncepce stanovené v zadání vychází**.
- Co se týká **souladu Návrhu nového ÚPmB s pokyny ZMB z roku 2018**, tyto sice nebyly zcela respektovány a některé byly odmítnuty, což zpracovatel návrhu výslovně přiznává, avšak skutečnost, že se výsledný návrh územního plánu odchýlil od konceptu či od pokynů pro zpracování návrhu, sama o sobě nezakládá nezákonnost územního plánu, pokud je odůvodněno, proč k takovému odchýlení došlo. **Návrh nového ÚPmB takové odůvodnění obsahuje a toto odůvodnění lze jako celek považovat za dostačující**. Proto není pravděpodobné, že by mohlo dojít ke zrušení nového ÚPmB jako celku z důvodu nesouladu s pokyny pro zpracování návrhu.
- Co se týká **souladu Návrhu nového ÚPmB s prováděcími předpisy**, v první řadě bylo prověřováno splnění náležitostí textové a grafické části Výrokové části ÚPmB vyžadovaných § 13 odst. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb. a čl. I odst. 1, 2 a 4 její přílohy č. 7. Výroková část ÚPmB **splňuje veškeré nezbytné náležitosti** stanovené vyhláškou č. 500/2006 Sb. Grafická část Návrhu nového ÚPmB **obsahuje všechny výkresy** vyžadované v čl. I odst. 4 vyhlášky č. 500/2006 Sb., kromě toho obsahuje i další výkresy či schémata nad rámec vyhlášky. Obdobné závěry lze učinit ohledně souladu textové a grafické části Odůvodnění ÚPmB – **obsahují všechny nezbytné části dle vyhlášky**. Splněny byly i požadavky § 13 odst. 2 a 4 vyhlášky č. 500/2006 Sb.

Návrh nového ÚPmB pak **plně odpovídá také relevantním požadavkům § 3 až 19 vyhlášky č. 501/2006 Sb.**, týkajícím se vymezení jednotlivých ploch s rozdílným způsobem využití, byť některé typy ploch s rozdílným způsobem využití Návrh nového ÚPmB neobsahuje a naopak vymezuje několik specifických ploch, které nejsou výslovně obsaženy ve vyhlášce č. 501/2006 Sb.

- Dále byl poměrně rozsáhle posuzován **soulad výroku s odůvodněním, totiž soulad výrokové části Návrhu nového ÚPmB s odpovídající částí odůvodnění Návrhu nového ÚPmB**. V první řadě lze konstatovat, že každá část výrokové části ÚPmB, jak je vymezena StavZ, je určitým způsobem odůvodněna, nelze proto zrušit určitou část nového ÚPmB (nebo dokonce celý nový ÚPmB) jen proto, že není odůvodněna vůbec.

Dále konstatujeme, že žádná část výrokové části Návrhu nového ÚPmB není zatížena takovou zásadní vadou odůvodnění, kvůli níž by správní soud mohl přistoupit ke zrušení celého nového ÚPmB, zejména proto, že by potenciálně nezákonnou část nebylo možné oddělit od ostatních částí Návrhu nového ÚPmB. Ačkoli byly zjištěny dílčí nedostatky v odůvodnění určitých částí výrokové části Návrhu nového ÚPmB, v žádném případě se nejedná o tak závažné nedostatky, který by samostatně nebo v souhrnu s jinými nedostatky mohly vést ke zrušení celého nového ÚPmB. V krajním případě by mohly dílčí nedostatky odůvodnění nového ÚPmB vést ke zrušení určitých oddělitelných částí nového ÚPmB, které však nezpůsobí zrušení nového ÚPmB jako celku.

- Dílčí nedostatky odůvodnění Návrhu nového ÚPmB lze navíc podle našeho názoru odstranit v rámci vypořádání námitek, podaných vůči Návrhu nového ÚPmB. Odůvodnění rozhodnutí o konkrétní námitce **může doplnit odůvodnění Výrokové části ÚPmB**, tedy zvolené řešení určitého konkrétního problému, vymezení určité plochy, výběr určité varianty apod. Podotýkáme, že zpracovatel návrh rozhodnutí o námitkách neměl při zpracování tohoto posouzení k dispozici.
- Další posuzovanou otázkou byl **soulad Návrhu nového ÚPmB se zvláštními právními předpisy**. Toto právní posouzení se nezabývalo každým zvláštním právním předpisem, ale s ohledem na zadání se zaměřilo pouze na ty právní předpisy, jejichž porušení v minulosti vedlo ke zrušení územních plánů jako celku. V praxi byl jedním z důvodů vedoucím ke zrušení celého opatření obecné povahy i rozpor se zákonem o ochraně ZPF. Z celkového hlediska **nebyly nalezeny takové nedostatky** ve vyhodnocení důsledků Návrhu nového ÚPmB na ZPF, které by mohly odůvodňovat zrušení celého výsledného ÚPmB. Odůvodnění Návrhu nového ÚPmB obsahuje příslušný výkres záboru ZPF a vyhodnocení důsledků na ZPF, které zahrnuje bilanci i odůvodnění jednotlivých záborů, přičemž toto odůvodnění obsahuje důvody, které lze z obecného hlediska považovat za relevantní.
- Posouzení se věnovalo i problematice **zákonosti VVURÚ** zpracovaného k Návrhu nového ÚPmB, jehož součástí je i **SEA**. Toto vyhodnocení představuje vysoce odbornou otázku, proto soudy k jeho přezkumu přistupují velice zdrženlivě. V souladu s judikatorními závěry se toto posouzení omezilo na přezkum toho, zda má VVURÚ předepsané náležitosti, zda je srozumitelné a logicky konzistentní, ale nezkoumalo ho z odborného hlediska. VVURÚ z formálního hlediska **obsahuje náležitosti předepsané právní úpravou** a stanovený rozsah a způsob hodnocení, jakož i použitá data a navržená opatření lze rovněž považovat za **dostatečně srozumitelné a logické**. Uvedené závěry lze vztáhnout i na hodnocení vlivu na hospodářský a sociální pilíř rozvoje. Zpracovatel tohoto posouzení nicméně nemohla hodnotit věcnou správnost stanovené metodiky ani to, zda byly u každé z rozvojových lokalit zohledněny všechny potenciální vlivy na udržitelný rozvoj území. Případná vada v tomto směru by však mohla vést pouze ke zrušení příslušné části nového ÚPmB, nikoliv nového ÚPmB v celém rozsahu.
- Zvláště se posouzení zabývalo otázkou **vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů** a tím, zda provedené vyhodnocení splňuje požadavky formulované NSS v rozsudku č. j. 1 Ao 7/2011-526 ve věci ZÚR JMK. Na základě provedené analýzy lze dospět k závěru, že SEA zpracovaná k Návrhu nového ÚPmB **obsahuje z hlediska kumulativních a synergických vlivů dostatečně srozumitelný popis metodologie i stavu životního prostředí**, identifikaci a popis možných kumulativních a synergických vlivů, jakož i vlastní posouzení těchto vlivů, vymezení kompenzačních opatření a stanovení pravidel monitorování. Z celkového hlediska tedy nebyly zjištěny takové nedostatky vyhodnocení, které by měly vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku. Samozřejmě nelze vyloučit, že určité dílčí hodnocení některé z rozvojových lokalit nemuselo být provedeno správně, jelikož toto hodnocení je založeno na odborném odhadu zpracovatele, který zpracovatel tohoto posouzení nemůže s ohledem na svou expertízu schopna přezkoumat. Taková případná vada by však potenciálně mohla vést pouze ke zrušení příslušné části nového ÚPmB, nikoliv nového ÚPmB jako celku.
- Co se týče zpracovaného Hodnocení vlivů na systém **NATURA 2000**, to vykazuje **několik nedostatků** formálního i obsahového charakteru (zejména absence popisu synergických vlivů a návrh kompenzačních opatření u všech EVL). I pokud by však tyto nedostatky byly shledány jako natolik závažné, že by měly za následek nedostatečné zjištění skutkového

stavu, je zcela nepravděpodobné, že by mohlo z tohoto důvodu reálně dojít ke zrušení celého nového ÚPmB. Z povahy věci by totiž zjištěné vady mohly vést nejvýše ke zrušení těch ploch či koridorů, které se dotýkají prvků systému NATURA 2000.

Na základě provedeného komplexního právního posouzení Návrhu nového ÚPmB jsme dospěli k celkovému závěru, že nevykazuje takové nedostatky, pro které by v případě soudního přezkumu existovalo reálné riziko zrušení výsledného nového ÚPmB jako celku.

II. Zadání

Na schůzi Rady města Brna byla pod č. R8/219 dne 11. 5. 2022 schválena Smlouva o poskytování právních služeb – zpracování právního posouzení Návrhu nového ÚPmB včetně vyhodnocení na udržitelný rozvoj, která byla pod č. 4122172683 uzavřena dne 20. 5. 2022 mezi Statutárním městem Brnem a Frank Bold Advokáti, s.r.o. (dále jen „**Advokátní kancelář**“). Smlouva byla uveřejněna v registru smluv dne 24. 5. 2022.¹

Schválené zadání pro zpracování komplexního právního posouzení Návrhu nového Úpmb, které je přílohou dané smlouvy, uvádí:

„Cílem komplexního právního posouzení Návrhu nového územního plánu města Brna včetně Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území je zajištění nezávislého externího právního posouzení zadaného požadavku.

Na níže uvedenou otázku/požadavek zpracujte odborné posouzení a formulujte jasné závěry.

V případě potřeby proveďte srovnání s jinými již účinnými územními plány, vydanými podle zákona 183/2006 Sb., statutárních měst, doplňte o rozsudky NSS, nálezy ÚS, komentáře z odborné literatury a relevantní články.

Požadavek:

Proveďte komplexní analýzu Návrhu nového ÚPmB včetně SEA s ohledem na požadavky stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů (samostatně pak přezkoumání jasnosti, srozumitelnosti a určitosti odůvodnění souladu Návrhu ÚPmB se Zadáním a pokyny ZMB z roku 2018 včetně přezkoumání dodržení pokynů ZMB; dále přezkoumání souladu výroku s odůvodněním, resp. přezkoumání, zda výrok má oporu v odůvodnění, a to včetně karet lokality), zvláštních právních předpisů vstupujících do procesu pořízení územního plánu a recentní relevantní judikatury (KS, NSS a ÚS) s cílem posoudit, zda v rámci soudního přezkumu napadeného OOP existuje reálné riziko zrušení nového ÚPmB jako celku.

Všechny své závěry řádně odůvodněte a opřete o doložitelné skutečnosti, v případě uvedení osobního názoru či přesvědčení, je samostatně a viditelně označte.“

¹ viz <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/20446227>

III. Vybrané použité zkratky

Návrh nového Územního plánu města Brna – **Návrh nového ÚPmB**

Nový Územní plán města Brna – **nový ÚPmB**

Zastupitelstvo města Brna – **ZMB**

Nejvyšší správní soud – **NSS**

Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území – **VVURÚ**

Vyhodnocení vlivů na životní prostředí – **SEA**

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje – **ZÚR JMK**

Magistrát města Brna, Odbor územního plánování a rozvoje – **OÚPR**

Index podlažní plochy – **IPP**

Evropsky významná lokalita – **EVL**

Zemědělský půdní fond – **ZPF**

Pozemky určené k plnění funkcí lesa – **PUPFL**

Ministerstvo životního prostředí – **MŽP**

Stavební zákon – **StavZ**

Soudní řád správní – **SŘS**

IV. Analyzované právní předpisy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění,
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2012,
- Zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění,
- Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti, v platném znění,
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, v platném znění,
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), v platném znění
- Zákon č. 114/1994 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění
- Vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, v platném znění
- Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, v platném znění

V. Rozsah a limity právního posouzení Návrhu nového ÚPmB

Dle výše citovaného zadání objednatele je cílem tohoto právního posouzení vyhodnotit, zda v rámci případného soudního přezkumu existuje reálné riziko zrušení nového ÚPmB **jako celku**. S ohledem na uvedené zadání se Advokátní kancelář v rámci právního posouzení nevěnovala možnostem, kdy by přicházelo do úvahy zrušení části nového ÚPmB.

Advokátní kancelář jako zpracovatel tohoto posouzení dále uvádí následující:

- Rozsah právního posouzení je určen rozsahem právních otázek, na které objednatel požaduje v rámci stanoveného zadání odpověď.
- Toto právní posouzení neobsahuje úplný výčet všech skutečností, faktů a informací, se kterými se jeho zpracovatel v rámci právního posouzení setkal. V posouzení jsou uvedeny pouze skutečnosti a závěry, které lze považovat za podstatné pro objednatele v rámci stanoveného zadání.
- Při zpracování tohoto posouzení jeho zpracovatel vycházel z relevantní právní úpravy, související odborné literatury a judikatury, poznatků právní vědy obecně zastávaných k datu zpracování tohoto posouzení, ze svých odborných znalostí a zkušeností a z vlastního právního přesvědčení. Zpracovatel nenese žádnou odpovědnost za případnou změnu judikatury a výkladu právních pojmů, obsažených v platných předpisech, ke kterému případně dojde po zpracování tohoto posouzení.
- Při zpracování tohoto posouzení měl zpracovatel k dispozici objednatelům předané informace a veřejně dostupné podklady, týkající se Návrhu nového ÚPmB². S ohledem na tuto skutečnost nepřebírá zpracovatel žádnou odpovědnost ve vztahu ke správnosti a úplnosti těchto informací.
- Zpracovatel tohoto právního posouzení nedisponuje kvalifikací či expertízou k tomu, aby hodnotil Návrh nového ÚPmB a jeho přílohy (zejména VVURÚ) z hlediska jejich věcné správnosti. Advokátní kancelář proto při zpracování tohoto posouzení nehodnotila Návrh nového ÚPmB z těch hledisek, k jejichž posouzení by byla nezbytná odborná kvalifikace např. autorizované osoby dle zákona č. 100/2001 Sb., osoby splňující kvalifikační požadavky pro územně plánovací činnost dle § 24 StavZ., osoby s oprávněním pro vybrané činnosti ve výstavbě podle § 158 StavZ a podle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů a dalších.

Právní názory a závěry zpracovatele k dané části právního posouzení jsou vždy uvedeny v samostatném odstavci vyznačeném orámováním a šedým podbarvením.

² Zejména z webových stránek <https://upmb.brno.cz/>

VI. K zrušení územně plánovací dokumentace jako celku

Podle § 101a odst. 1 věty první SŘS je návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části oprávněn podat **ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech opatřením obecné povahy, vydaným správním orgánem, zkrácen.**

Podmínkou pro zrušení opatření obecné povahy ve správním soudnictví je přitom závěr o **aktivní věcné legitimaci konkrétního navrhovatele** – ta je dána tehdy, pokud je v řízení zjištěno, že právní sféra navrhovatele byla skutečně dotčena nezákonným opatřením obecné povahy: *„Aktivní věcná legitimace navrhovatele v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy je dána, pokud soud dospěje ke skutkovému a právnímu závěru o skutečném vztahu úpravy obsažené v napadené části opatření obecné povahy a právní sféry navrhovatele a zároveň o podstatné nezákonnosti napadené regulace obsažené v opatření obecné povahy posuzované z hlediska kompetenčních, procesních i hmotněprávních předpisů.“* (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 29. 5. 2019, č. j. 2 As 187/2017-264).

V praxi bývá v naprosté většině případů předmětem soudního přezkumu pouze **určitá dílčí část územně plánovací dokumentace** (například pouze určitá plocha či určité ustanovení textové části). Je tomu tak především z důvodu, že navrhovatel obvykle nemá aktivní legitimaci ve vztahu k celému územnímu plánu, ale pouze například k určitým pozemkům či lokalitě. K tomu lze odkázat například na rozsudek NSS ze dne 24. 10. 2007, č. j. 2 Ao 2/2007-73, podle nějž platí, že pokud je návrh navrhovatelů na zrušení opatření obecné povahy jako celku *„důvodný jen v té části, která se dotýká realizace jejích práv k vlastněným pozemkům, není dán sebemenší důvod k úvahám o zrušení ostatních částí opatření obecné povahy, u nichž žádná protizákonnost shledána nebyla. Za situace, kdy zákonná úprava (§ 101d odst. 2 s. ř. s.) soudu umožňuje zrušit i jen část opatření obecné povahy, a současně charakter napadeného aktu takového rozdělení umožňuje (tzn. jednotlivé lokality, na které se změna územního plánu vztahuje, jsou v projednávaném případě od sebe odděleny, přičemž povaha změny územního plánu je taková, že nebude-li se nakonec týkat lokalit, na něž zrušovací rozhodnutí soudu dopadá, nebude to znamenat podstatnou změnu poměrů ve vztahu k lokalitám, ve vztahu k nimž nebyla u změny územního plánu shledána nezákonnost), je proto namístě vyhovět jen té části návrhu.“*³

Přesto lze v rámci soudní judikatury najít několik případů, kdy došlo ke **zrušení celého opatření obecné povahy**.

Jako příklad lze uvést rozsudek NSS, jímž byly v roce 2012 zrušeny **celé ZÚR Jihomoravského kraje**. Důvodem zrušení byla zejména nezákonnost provedeného VVURÚ, které neobsahovalo dostatečné vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů, pročež ZÚR JMK vycházely z neúplně zjištěného skutkového stavu. V důsledku toho bylo zatíženo vadou též kladné stanovisko MŽP k posouzení vlivů na životní prostředí. Návrh na zrušení ZÚR JMK byl podán celkem 27 navrhovateli (obcemi a dotčenými vlastníky), kteří měli vztah k různým částem území Jihomoravského kraje. K otázce zrušení ZÚR JMK jako celku NSS konkrétně uvedl: *„[708] Neposouzením kumulativních a synergických vlivů bylo nepochybně zasaženo do právních sfér všech navrhovatelů, neboť odpůrce vymezil záměry v ZÚR na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Takto nezákonně vymezené záměry se přitom dotýkají či zahrnují nemovitosti, k nimž mají navrhovatelé absolutní práva, případně procházejí územím obcí – navrhovatelů. Jelikož je nemožné oddělit od ZÚR část, která by nebyla neposouzením*

³ Obdobné závěry se vyskytují i v dalších rozsudcích NSS, například rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2016, č. j. 3 As 195/2015-55: *„Zároveň by krajský soud neměl přehlédnout, že stěžovatelka navrhla v petitu svého návrhu zrušení územního plánu v celém jeho rozsahu, nicméně její argumentace směřuje toliko do části územního plánu týkající se změny zařazení jejího pozemku parc. č. 2312/29. Z návrhu stěžovatelky přitom není jasné, jak se ostatní části územního plánu mohly dotknout její právní sféry. Přitom alespoň myslitelné tvrzení dotčení právní sféry příslušným opatřením obecné povahy je podmínkou aktivní procesní legitimace.“*

kumulativních a synergických vlivů zasažena, má toto pochybení za následek zrušení ZÚR v celém rozsahu. Tytéž důsledky má vadné stanovisko MŽP k posouzení vlivů návrhu ZÚR na životní prostředí.“ (rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2012 (č. j. 1 Ao 7/2011-526).

Dalším příkladem zrušení celého opatření obecné povahy je zrušení **Aktualizace ÚPmB** v roce 2015. Ačkoli se nejednalo o zcela nový územní plán, ale o rozsáhlou změnu platného ÚPmB, která se týkala v podstatě území celého města Brna, mohou být proto závěry plynoucí z tohoto případu relevantní. Návrh na zrušení této aktualizace podalo celkem 15 navrhovatelů (fyzických osob a spolků), kteří měli vztah k různým částem města Brna. Stěžejním důvodem zrušení celé Aktualizace ÚPmB pak byl závěr soudu o její nepřezkoumatelnosti, neboť odpůrce provedl v rámci aktualizace řadu obsahových změn ÚPmB, které však označil pouze jako „metodické“, a proto je vyznačil pouze v grafické části, avšak nebyly konkrétním způsobem odůvodněny v rámci textové části. Dle krajského soudu tak byly nepřezkoumatelně stanoveny funkce, v rámci nich funkční typy, a ve vztahu k takto nově stanoveným funkčním typům byl také stanovován index podlažní plochy. V závěru rozsudku se krajský soud podrobně zabýval otázkou, v jakém rozsahu má být Aktualizace ÚPmB zrušena, přičemž uvedl: „*Za situace, kdy by tyto tři jednotlivé části změny územního plánu byly **oddělitelné**, a tedy postačilo by zrušit změnu územního plánu v těchto částech, přitom by bylo možno zrušení těchto tří částí ve zrušujícím rozsudku srozumitelně vyjádřit, mohly by shora uvedené důvody vést ke zrušení **těchto tří částí pro nepřezkoumatelnost** spočívající především v nedostatku důvodů (a zčásti i nesrozumitelnosti)...* Za shora popsané situace zdejší soud dospěl k závěru, že není-li přezkoumatelná změna územního plánu (opatření obecné povahy) v části měnící dosavadní územní plán ve stanovení využití funkčních ploch a indexu podlažní plochy, přičemž dal navrhovatelům zapravdu ve všech nosných důvodech jimi argumentované nepřezkoumatelnosti obsažených v části IV.1. jejich návrhu, pak **při odpůrcem zvoleném způsobu provedení změny je nutno zrušit celou napadenou změnu územního plánu (celé opatření obecné povahy).** Při zohlednění pravidla proporcionality důsledků shora dovozené nepřezkoumatelnosti v rámci úvah ohledně vyhovění návrhu na zrušení změny územního plánu jako celku zdejší soud vycházel tedy z toho, že **dovozenou nepřezkoumatelností byla změna územního plánu zasažena v podstatné a od zbylého textu neoddělitelné míře.**“ (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 1. 2015, č. j. 67 A 15/2014-551).

Závěry krajského soudu byly následně, ke kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení, potvrzeny i rozsudkem NSS ze dne 23. 10. 2015, č. j. 7 As 35/2015-63 v němž NSS uvedl, že „*Zrušení celé změny územního plánu bylo tedy v napadeném rozsudku řádně a srozumitelně odůvodněno, neboť krajský soud velmi detailně zkoumal vzájemnou provázanost mnoha složek tvořících územní plán a vyložil, **z jakého důvodu nelze jeho části zatížené pochybeními oddělit od zbytku**, a proč tedy musí napadenou změnu územního plánu zrušit celou.*“

Ze starších rozsudků, kdy došlo **ke zrušení celého územního plánu nebo jeho změny**, lze zmínit případ **Územního plánu Vysoká nad Labem**, který byl zrušen v celém rozsahu z několika důvodů - neprovedení opakovaného veřejného projednání, ačkoli došlo k podstatné úpravě návrhu; nezákonnost provedeného posouzení SEA, které vůbec neodpovídalo požadavkům zákona; či rozpor s nadřazenou územně plánovací dokumentací: „*Soud v důsledku uvedených nezákonností zrušil **celý napadený územní plán, neboť nebylo možné oddělit část vadnou od části, která by vadami zatížena nebyla.** Zejména pochybení v procesu posuzování vlivů na životní prostředí jsou neoddělitelně spojena s celým napadeným územním plánem.*“ (rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009-185).

Dalším příkladem je **Územní plán Hlubočany**, který byl jako celek zrušen rozsudkem NSS ze dne 7. 9. 2010, č. j. 9 Ao 3/2010 - 43, z důvodu nesprávného procesního postupu při doručování písemností, konkrétně proto, že obec nezveřejnila na úřední desce způsobem umožňujícím dálkový přístup vyrozumění o veřejném projednání návrhu územního plánu podle § 52 stavebního zákona: „*Nejvyšší správní soud považuje s ohledem na všechny výše uvedené závěry za prokázané, že napadené opatření*

obecné povahy bylo vydáno v rozporu se zákonem, vzhledem k závažnosti a charakteru těchto vad jej bylo nutno zrušit v celém jeho rozsahu, a to ke dni vyhlášení tohoto rozsudku.“

Ke zrušení celého opatření obecné povahy došlo také v případě **změny Územního plánu Frýdlant nad Ostravicí**. Důvody pro zrušení shrnul NSS v bodu 63. svého rozsudku: „Soud shledal nezákonnosti, které **odůvodňují zrušení celého napadeného opatření obecné povahy**. Odůvodnění napadeného opatření obecné povahy je nepřezkoumatelné v části, která se týká toho, zda byly splněny zákonné předpoklady pro vymezení nových zastavitelných ploch změnou územního plánu, zda je změna územního plánu v souladu s cíli a úkoly územního plánování a vyhodnocení vztahu řešení k rozboru udržitelného rozvoje území. Soud dále zjistil vnitřní rozpornost opatření obecné povahy ve vymezení veřejně prospěšných staveb. Nepřezkoumatelné je i rozhodnutí odpůrce o námitkách navrhovatele týkajících se toho, zda mělo být provedeno posuzování vlivů na životní prostředí, zda byly splněny předpoklady pro zábor zemědělského půdního fondu, neposouzení změny krajinného rázu, neprovedení hydrogeologického průzkumu, respektování stanoviska krajské hygienické stanice a Úřadu pro civilní letectví. Nebylo též respektováno stanovisko orgánu ochrany zemědělského půdního fondu v otázce pořízení územní studie a vadu soud shledal i v grafické části změny územního plánu. Proto soud vyhověl návrhu a **napadené opatření obecné povahy v celém rozsahu zrušil dnem vyhlášení rozsudku.**“ (rozsudek NSS ze dne 20. 1. 2010, č. j. 1 Ao 2/2009-86).

Rozsudkem ze dne 16. 12. 2010, č.j. 1 Ao 6/2010-130 zrušil NSS celou **Změnu č. 2 Územního plánu obce Statenice**, a to na základě kombinace několika podstatných nezákonností, týkajících se postupu při jejím vydání. Konkrétně šlo o nepřezkoumatelnost rozhodnutí o řadě uplatněných námitek, dále o nezákonné úpravy znění opatření obecné povahy po jeho schválení zastupitelstvem obce a také o nesrozumitelnost znění územně plánovací dokumentace před pořízením Změny č. 2.

Rovněž v případě **Změn č. 4, 5 a 6 Územního plánu Moravany** došlo ke zrušení celých opatření obecné povahy. Změna č. 4 totiž vůbec nebyla předložena krajskému úřadu k posouzení případného vlivu koncepce na životní prostředí; U Změn č. 5 a 6 sice krajský úřad zpracování SEA nepožadoval, avšak svůj závěr neodůvodnil z hlediska kritérií pro zjišťovací řízení obsažených v příloze č. 8 zákona č. 100/2001 Sb.: „**Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že nedodržení výše citovaných kogentních norem musí vést bez dalšího ke zrušení celého opatření obecné povahy.**“ V případě všech těchto změn navíc nebyla prokázána nemožnost využít již vymezené zastavitelné plochy a potřeba vymezení nových zastavitelných ploch, byla zjištěna nezákonnost stanovisek orgánu ochrany ZPF z hlediska nového záboru ZPF, nepřezkoumatelnost odůvodnění souladu s cíli a úkoly územního plánování a rozpor s nadřazenou územně plánovací dokumentací. NSS tedy zrušil celé opatření obecné povahy: „**Jelikož Nejvyšší správní soud shledal na základě námitek navrhovatelů, že se odpůrce při pořizování opatření obecné povahy dopustil závažných porušení procesního a hmotného práva chránícího zásadní veřejné zájmy, přičemž tato porušení mají za následek nezákonnost celé změny č. 4 – druhá část, č. 5 a č. 6 územního plánu obce Moravany, zrušil v souladu s § 101d odst. 2 s. ř. s. napadené opatření obecné povahy dnem vyhlášení tohoto rozsudku.**“ (rozsudek NSS ze dne 18. 1. 2011, č. j. 1 Ao 2/2010-185).

Dále lze zmínit případ **Územního plánu Jistebnice**, jež byl celý zrušen z důvodu toho, že nebyl posouzen z hlediska vlivů na životní prostředí, přičemž ze stanoviska krajského úřadu k návrhu zadání nebylo zřejmé, jakým způsobem byla hodnocena kritéria pro zjišťovací řízení stanovená v příloze č. 8 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Dalším důvodem byla nezákonnost souhlasného stanoviska orgánu ochrany ZPF k dalšímu záboru zemědělské půdy. Krajský soud „**zrušil celé napadené opatření obecné povahy, neboť nebylo možné oddělit část vadnou od části vadami nezatížené.**“ (rozsudek NSS ze dne 27. 10. 2015, č. j. 3 As 228/2014-59).

Obecnější shrnutí důvodů, pro které lze územní plán či jeho změnu jako celek zrušit, pak obsahuje rozsudek NSS ze dne 13. 5. 2014, č. j. 6 Aos 3/2013-29 (ve věci návrhu na zrušení **Územního plánu Špindlerův Mlýn**). NSS v tomto rozsudku mimo jiné uvedl, že „**Závažné důvody pro zrušení územního**

plánu představuje porušení kogentních procesních a hmotněprávních norem chránících zásadní veřejné zájmy, které stěžejním způsobem předurčují proces přijímání a obsah opatření obecné povahy (srov. rozsudek ze dne 18. ledna 2011, č. j. 1 Ao 2/2010 185)... závažné důvody pro zrušení územního plánu může soud zohlednit především v rámci třetího a čtvrtého kroku algoritmu přezkumu opatření obecné povahy, kdy hodnotí územní plán z hlediska jeho zákonnosti)... **Zda se o závažný důvod pro zrušení územního plánu jedná, je třeba posoudit s ohledem na veškeré relevantní okolnosti případu a snesené argumenty stran řízení. Typickým příkladem takovéto situace bude porušení ustanovení upravujících proces přijímání územního plánu takovým způsobem, že tím odpůrce navrhovatelí fakticky znemožnil nebo významně ztížil uplatnění jeho práva podat námitky nebo připomínky (na tento typ nezákonnosti pamatuje již výše citované usnesení rozšířeného senátu). Nepůjde však o příklad jediný. Nejvyšší správní soud dovodil, že ony závažné důvody mohou spočívat i v porušení právních předpisů chránících významné veřejné zájmy, např. zájem na ochraně životního prostředí (srov. výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Ao 2/2010 185).“**

Z výše uvedeného rozboru judikatury lze shrnout, že **zásadním kritériem, které soud zohledňuje při zvažování toho, zda je nutné zrušit celé opatření obecné povahy či nikoliv, je zejména oddělitelnost části zatížené zjištěnou nezákonností.** Lze-li část územního plánu zatíženou vadami oddělit od zbytku opatření obecné povahy, soud by měl zrušit pouze tuto část. Naopak, nelze-li část postiženou nezákonností oddělit, soud **zruší opatření obecné povahy jako celek.** Relevantní je samozřejmě i otázka, nakolik je namítanou vadou, která by se případně týkala celého opatření obecné povahy, navrhovatel přímo dotčen ve svých právech (viz výše).

Dalším kritériem je nesporně **závažnost (intenzita) zjištěných pochybení.** Tento přístup souvisí s obecným principem, že **mezi zjištěnou nezákonností a důsledky případného vyhovění návrhu musí existovat určitý vztah proporcionality:** „V řízení podle § 101a a násl. s. ř. s. soud hodnotí opatření obecné povahy jako celek. K jeho zrušení by měl přistoupit, pokud došlo k **porušení zákona v nezanedbatelné míře, resp. v intenzitě zpochybňující zákonnost posuzovaného řízení a opatření jako celku.** Zrušení napadeného opatření obecné povahy nastupuje tehdy, když pochybení správního orgánu překročila mez, kterou je možno vzhledem k celkové komplikovanosti řízení a s přihlédnutím k povaze rozhodované věci považovat za ještě přijatelnou. K překročení takové meze může dojít **jediným závažným pochybením** stejně jako **větším počtem relativně samostatných (pověštinou procesních) pochybení, která by mohla být jednotlivě vnímána jako marginální, ale ve svém úhrnu představují podstatný zásah do veřejných subjektivních práv navrhovatelů.**“ (rozsudek NSS ze dne 20. 5. 2010, č. j. 8 Ao 2/2010-644).⁴

Jak uvedl i Ústavní soud ve svém nálezu, týkajícím se nepřiměřených požadavků správních soudů na odůvodnění rozhodnutí o námitkách: „Při rozhodování o zásahu do samosprávy musí soud náležitě zvážit význam základního práva územního samosprávného celku na samosprávu na jedné straně a význam důvodů svědčících pro takový zásah na straně druhé; **zásah musí být přiměřený závažnosti takových důvodů.**“ (nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1669/11 ze dne 7. 5. 2013).

Jako zásadní pochybení, která měla vliv na nezákonnost celého opatření obecné povahy a vedla k jeho zrušení jako celku, byla v judikatuře správních soudů shledána především:

- Posouzení SEA vůbec nebylo zpracováno, neboť ho krajský úřad ve svém stanovisku k návrhu zadání nepožadoval, avšak svůj závěr řádně neodůvodnil podle kritérií pro zjišťovací řízení.

⁴ Shodně rozsudek NSS ze dne 25. 5. 2017, č. j. 5 As 49/2016-198, a srov. rozsudky NSS ze dne 20. 5. 2010, č. j. 8 Ao 2/2010-644, ze dne 2. 2. 2011, č. j. 6 Ao 6/2010-103 nebo ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 Aos 3/2013-96.

- Posouzení SEA sice bylo zpracováno, avšak vykazovalo zásadní vady (například vůbec neodpovídalo požadavkům zákona č. 100/2001 Sb. a příloze k stavebnímu zákonu nebo vůbec neobsahovalo vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů).
- Zásadní procesní pochybení v průběhu pořizování územně plánovací dokumentace, zejména takové, v důsledku kterých byla omezena participace dotčené veřejnosti (neprovedení opakovaného veřejného projednání, vady v doručování písemnosti).
- Podstatné vady odůvodnění, týkající se především potřeby vymezení nových zastavitelných ploch a zaboru zemědělské půdy v souvislosti s novými zastavitelnými plochami. Tato vada se nicméně jako důvod nezákonnosti vyskytuje hlavně u změn územních plánů, jejichž podstatou je vymezení nových zastavitelných ploch. V případě nového ÚPmB by tato vada podle našeho názoru nevedla ke zrušení celého opatření obecné povahy, ale pouze nějaké jeho dílčí části.

V této souvislosti je navíc vhodné uvést, že judikatura správních soudů **není zcela jednotná z hlediska aktivní věcné legitimace jednotlivce k návrhu na zrušení celého územního plánu**. V případě ZÚR JMK a Aktualizace ÚPmB podala návrh skupina navrhovatelů, kteří měli vztah k jednotlivým částem dotčeného území a ve svém důsledku tak pokrývali v podstatě celé regulované území. V dalších výše citovaných rozhodnutích se nicméně jednalo o návrhy podané několika dotčenými vlastníky, jež svou aktivní legitimaci dovozovali pouze z vlastnictví určitých pozemků, dotčených změnou regulace, či případně z vlastnictví sousedních pozemků. Přesto však došlo ke zrušení celého opatření obecné povahy, které se týkalo i pozemků, k nimž navrhovatelé žádný vztah neměli.

Naproti tomu se vyskytly i případy, kdy sice byl návrhem jednotlivce napadán celý územní plán a soud konstatoval zásadní nezákonnost, která v minulosti vedla ke zrušení celého opatření obecné povahy, přesto však byla zrušena pouze jeho dílčí část, ve vztahu k níž měl navrhovatel aktivní věcnou legitimaci.

Jako příklad lze uvést případ **Územního plánu Šternberk**, kdy krajský soud shledal jako pochybení to, že nebylo provedeno posouzení SEA, jelikož ho krajský úřad nepožadoval, avšak jeho stanovisko k návrhu zadání nebylo řádně odůvodněno. Šlo tedy o vadu, který v jiných případech (Územní plán Jistebnice, Změny Územního plánu Moravany) vedla ke zrušení celého opatření obecné povahy, přesto v daném případě soud zrušil jenom část, k čemuž uvedl: „Ve vztahu **k návrhu na zrušení celého ÚP Šternberk neshledal krajský soud existenci aktivní věcné legitimace navrhovatele**. Navrhovatel podal návrh poslední den lhůty stanovené v § 101b odst. 1 s. ř. s., tj. tři roky poté, co ÚP Šternberk nabyl účinnosti a stal se závazným podkladem pro rozhodování v předmětném území, přičemž se domáhá ochrany svého vlastnického práva k pozemku zařazenému do jediné funkční plochy, resp. koridoru dopravy. Ačkoli zjištěná vada předmětného stanoviska orgánu ochrany životního prostředí mohla být **potenciálně důvodem pro zrušení celého ÚP Šternberk, nepovažoval krajský soud takové řešení s ohledem na princip ochrany práv třetích osob za přijatelné.**“ (rozsudek Krajského soudu v Ostravě, pobočka Olomouc, ze dne 30. 4. 2018, č. j. 73 A 3/2017-126).

Z těchto důvodů tedy ani v případě zjištění zásadních vad nového ÚPmB nemusí bez dalšího dojít ke zrušení celého opatření obecné povahy, protože vždy bude potřeba hodnotit jak závažnost pochybení, tak rozsah aktivní věcné legitimace navrhovatele či navrhovatelů. Samozřejmě nelze vyloučit ani to, že bude v budoucnu **podán hromadný návrh větší skupiny navrhovatelů**, kteří budou mít ve svém souhrnu vztah k celému území města či alespoň k jeho převážné části (jako tomu bylo v případě ZÚR JMK či Aktualizace ÚPmB), a proto bude dovozen závěr o aktivní věcné legitimaci vůči celému územnímu plánu.

V dalších částech se proto bude posouzení, na základě výše uvedené analýzy judikatury správních soudů, zabývat primárně tím, zda se v Návrhu nového ÚPmB případně vyskytují takové vady, které v minulosti vedly ke zrušení OOP jako celku.

VII. Splnění požadavků stavebního zákona

Tato část právního posouzení hodnotí proces pořízení nového ÚPmB, tedy soulad jednotlivých dosud uskutečněných kroků s požadavky StavZ. V souladu s výše uvedenou judikaturou správních soudů, týkající se zrušení územního plánu, resp. opatření obecné povahy, jako celku, je kladen důraz zejména na dodržení zákonných požadavků na participaci veřejnosti.

Proces pořízení územního plánu je upraven v § 44 až 54 StavZ a v případě nového ÚPmB zahrnuje následující kroky:

1. rozhodnutí zastupitelstva obce o tom, že pořídí nový územní plán. **V případě ÚPmB k rozhodnutí ZMB o jeho pořízení došlo usnesením ZMB č. ZM3/3430 ze dne 25. 6. 2002** (bod č. 145),⁵ tedy podle § 17 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., stavebního zákona, v tehdy platném a účinném znění.

Kromě toho byly usnesením ZMB č. Z4/024 dne 5. 4. 2005 (bod č. 24)⁶ Hlavní cíle a základní zásady rozvoje území pro zpracování zadání nového ÚPmB;

2. **návrh zadání územního plánu a jeho projednání dle § 6 odst. 1 písm. a) a 47 StavZ.** V případě ÚPmB bylo postupováno ještě podle § 20 zákona č. 50/1976 Sb., stavebního zákona, v tehdy platném a účinném znění. Zadání návrhu ÚPmB bylo schváleno ZMB na zasedání č. Z4/033 dne 11. 4. 2006 (bod č. 39).⁷

Usnesením ZMB č. Z5/002 ze dne 19. 12. 2006 (bod č. 33)⁸ bylo schváleno pořízení změny již schváleného zadání návrhu ÚPmB, jednalo se o rozšíření zadání ÚPmB o třetí variantu koncepce bez rychlostní komunikace R43.

Samotný proces pořízení změny zadání návrhu ÚPmB tak byl zahájen podle zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ale dokončen byl již podle právní úpravy ve StavZ, který nabyl účinnosti 1. 1. 2007, jak plyne z § 188 odst. 3 StavZ: „Územní plány obcí, regulační plány a jejich změny, u kterých bylo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zahájeno pořizování, se podle tohoto zákona upraví, projednají a vydají; přitom činnosti ukončené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzují podle dosavadních právních předpisů.“

Změna zadání návrhu ÚPmB tak již probíhala podle § 47 StavZ.⁹ Toto ustanovení upravuje proces tvorby samotného návrhu zadání územního plánu, použije se však i na jeho změny (neboť jiná právní úprava neexistuje). Obsah změny návrhu zadání ÚPmB již musel odpovídat prováděcímu právnímu předpisu dle § 47 odst. 6 StavZ, kterým je vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, která náležitosti obsahu zadání územního plánu vymezuje

⁵ <https://www.bрно.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/zapisy-ze-zastupitelstva-mesta-brna/?cislo=889&rok=2002&dokument=3&platnost=vse>

⁶ <https://www.bрно.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/zapisy-ze-zastupitelstva-mesta-brna/?cislo=1480&rok=2005&dokument=3&platnost=vse>

⁷ <https://www.bрно.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/zapisy-ze-zastupitelstva-mesta-brna/?cislo=1619&rok=2006&dokument=3&platnost=vse&hledej=uzemni>

⁸ <https://www.bрно.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/zapisy-ze-zastupitelstva-mesta-brna/?cislo=1711&rok=2006&dokument=3&platnost=vse>

⁹ To potvrzuje též komentář k § 188 odst. 3 StavZ: „Pokud bylo zahájeno pořizování územních plánů obcí, regulačních plánů a jejich změn před účinností StavZ, byla **zajištěna návaznost procesu jejich pořizování s využitím výsledků ukončených fází pořizování (zadání, koncept, návrh). Následně proces pořizování pokračoval postupem podle nových právních předpisů.**“ Machačková, J. a kol. Stavební zákon. Komentář. 3. vydání. Praha C. H. Beck, 2018, s. 1152-1153.

v příloze č. 6 ve znění do 31. 12. 2012 demonstrativním výčtem. Změna návrhu zadání ÚPmB však modifikovala pouze dílčí části již schváleného návrhu zadání ÚPmB, čemuž odpovídá i její výsledná verze, mající pouhých 11 stran, na nichž jsou jednotlivé změny popsány. Proto nelze učinit závěr, že změna návrhu zadání ÚPmB je v rozporu s přílohou č. 6 vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění do 31. 12. 2012.

Podle § 47 odst. 2 StavZ pořizovatel zaslal změny návrhu zadání ÚPmB dotčeným orgánům, sousedním obcím a Krajskému úřadu Jihomoravského kraje jednotlivě, přičemž dotčené orgány, sousední obce a uvedený krajský úřad měly možnost ve lhůtě 30 dní ode dne obdržení návrhu zadání vznést své požadavky na obsah územního plánu vyplývající ze zvláštních právních předpisů, a požadavek na vyhodnocení vlivů územního plánu na životní prostředí, včetně jeho obsahu a rozsahu podle zvláštního právního předpisu, resp. podněty.

Dále pořizovatel zajistil zveřejnění změny návrhu zadání ÚPmB a jeho vystavení k veřejnému nahlédnutí po dobu 30 dnů ode dne vyvěšení oznámení o projednávání zadání na úřední desce, změna návrhu zadání ÚPmB byla zveřejněna rovněž na webových stránkách města Brna. Změna návrhu zadání ÚPmB byla vyvěšena v době od 3. 4. 2007 do 2. 5. 2007 včetně. V uvedené lhůtě mohl každý uplatnit své připomínky. Konala se rovněž tři veřejná jednání s odborným výkladem a dále samostatné projednání změn návrhu zadání ÚPmB pro zástupce sousedních obcí, ačkoli § 47 StavZ veřejná jednání k zadání návrhu územního plánu nepředepisuje.

Podle § 47 odst. 4 StavZ pak pořizovatel ve spolupráci s určeným zastupitelem upravil změnu návrhu zadání ÚPmB na základě požadavků a podnětů uplatněných dle § 47 odst. 2 StavZ.¹⁰ Podotýkáme, že toto **ustanovení neukládá upravit změnu návrhu zadání ÚPmB podle připomínek** (to se týká zejména připomínek jednotlivých občanů), **pořizovatel je však měl analyzovat a přiměřeně vypořádat v rámci změny návrhu zadání ÚPmB**, k čemuž fakticky došlo také, přestože většina připomínek nebyla z různých důvodů akceptována,¹¹ např. byla vypořádána lakonickým konstatováním „Požadavek nesouvisí s projednávaným návrhem změny zadání“.

Ust. § 47 odst. 5 StavZ umožňuje „v odůvodněných případech nebo z rozhodnutí dotčeného orgánu“ uložit v zadání zpracování konceptu územního plánu ověřujícího variantní řešení územního plánu. Již původní znění návrhu zadání nového ÚPmB obsahovalo v části 15.1 „Požadavky na variantní zpracování konceptu územního plánu“, zahrnující též požadavek: „Dlouhodobé nebo prověřené rozvojové záměry města Brna zapracujte do obou variant (přestavba ŽUB, komunikace R 43, Brněnská průmyslová zóna Černovická terasa, velký městský okruh apod.).“ Tato formulace byla změnou návrhu zadání nového ÚPmB zrušena a nahrazena textem: „Územní ochranu dlouhodobých nebo prověřených rozvojových záměrů města Brna, jako je přestavba ŽUB, Brněnská průmyslová zóna „Černovická terasa“, velký městský okruh apod., zapracujte do všech variant konceptu. Ve variantě 3 navrhnete a vyhodnotíte také možnost územní ochrany koridoru pro R 43 jako dlouhodobou územní rezervu.“ Protože primárním důvodem změny návrhu zadání nového ÚPmB bylo právě doplnění třetí varianty řešení území města Brna „bez rychlostní komunikace R 43“, lze konstatovat, že změna návrhu zadání nového ÚPmB je v souladu i s § 47 odst. 5 StavZ.

¹⁰ Zpráva o projednání návrhu změny zadání ÚPmB z června 2007, s. 6-21 a s. 27-29.

¹¹ Zpráva o projednání návrhu změny zadání ÚPmB z června 2007, s. 21-27.

Změna návrhu zadání nového ÚPmB byla ZMB schválena na zasedání č. Z5/007 dne 26. 6. 2007.¹²

3. **pořízení konceptu nového ÚPmB** – v souladu s § 48 odst. 1 StavZ pořizovatel zajistil zpracování konceptu územního plánu a vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (VVURÚ) v souladu se schváleným zadáním návrhu ÚPmB, ve znění schválených změn. V souladu s § 48 odst. 2 StavZ. pořizovatel oznámil místo a dobu veřejného projednání konceptu veřejnou vyhláškou ze dne 10. 1. 2011, vyvěšenou na úřední desce MMB a webových stránkách města Brna ve dnech 21. 1. 2011 až 11. 3. 2011. Pořizovatel musel dále zajistit, aby po dobu 30 dnů ode dne doručení veřejné vyhlášky byl koncept ÚPmB vystaven k veřejnému nahlédnutí u pořizovatele. Tyto podmínky byly splněny, neboť koncept ÚPmB byl vystaven k veřejnému nahlédnutí v době od 15. 11. 2010 do 10. 3. 2011 v budově Magistrátu města Brna, Kounicova 67, Brno, současně byl od 15. 11. 2010 zveřejněn na internetové adrese www.bрно.cz. Koncept ÚPmB tak byl veřejnosti k nahlédnutí vystaven nad rámec StavZ, rovněž nad rámec StavZ byly uspořádány 4 neformální besedy s veřejností nad vybranými tématy konceptu ÚPmB.

Veřejnému projednání konceptu nového ÚPmB předcházela jeho prezentace dne 12. 1. 2011 a dvě besedy ve dnech 19. 1. 2011 a 2. 2. 2011, jejichž konání StavZ nevyžadoval. K samotnému veřejnému projednání konceptu ÚPmB s odborným výkladem zpracovatele pak došlo ve dnech 22. 2. a 23. 2. 2011.¹³

Do 15 dní ode dne veřejného projednání, tedy do 10. 3. 2011, mohl pak každý uplatnit ke konceptu ÚPmB své připomínky, vlastníci pozemků a staveb dotčených návrhem veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření a zastavitelných ploch a zástupce veřejnosti mohli ve stejné lhůtě uplatnit své námítky. Podotýkáme, že **o připomínkách ani námitkách se v souladu s právní úpravou v této fázi procesu pořizování ÚPmB nerozhodovalo**, mohly být zohledněny v navazujícím kroku, tedy pokynech pro zpracování návrhu ÚPmB dle § 49 StavZ.

Výsledky projednání konceptu byly pořizovatelem zpracovány ve Zprávě o projednání konceptu ÚPmB, předložené ZMB současně s návrhem Pokynů pro zpracování návrhu ÚPmB.¹⁴

4. **přerušení procesu pořizování nového ÚPmB** – StavZ nevylučuje možnost přerušení pořizování územního plánu, stejně jako neupravuje délku trvání procesu jeho pořizování. Proto přerušení pořizování nového ÚPmB nemá vliv na správnost procesu pořizování ÚPmB. Důvodem pro pozastavení procesu pořizování ÚPmB bylo jednak přijetí zákona č. 350/2012 Sb. a novel prováděcích právních předpisů, jednak stanovisko nadřazeného orgánu územního plánování – Odboru územního plánování a stavebního řádu Jihomoravského kraje – ze dne 9. 3. 2011, podle něhož lze rozhodnout o výsledné variantě řešení (v rámci pokynů

¹² <https://www.bрно.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/zapisy-ze-zastupitelstva-mesta-brna/?cislo=1767&rok=2007&dokument=3&platnost=vse&hledej=uzemni>

¹³

https://www.bрно.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/magistrat_mesta_brna/OUPR/Pripravovany_uzemni_plan/besedy/beseda4.wmv a

https://www.bрно.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/magistrat_mesta_brna/OUPR/Pripravovany_uzemni_plan/besedy/beseda5.wmv

¹⁴ <https://web.archive.org/web/20110219182445/http://www.bрно.cz/pripravovany-uzemni-plan-mesta-brna-upmb/verejne-projednani-konceptu-pripominky-namitky/>

pro zpracování návrhu ÚPmB) až po vydání ZÚR JMK. Na základě usnesení ZMB č. ZM6/2013 ze dne 18. 6. 2013 byl proces pořizování nového ÚPmB obnoven.¹⁵

5. **pokyny pro zpracování Návrhu nového ÚPmB** dle § 49 StavZ účinného do 31. 12. 2012 - podle výsledku projednání konceptu ÚPmB pořizovatel zpracoval návrh pokynů pro zpracování návrhu ÚPmB, včetně návrhu rozhodnutí o výběru výsledné varianty řešení.¹⁶ Ačkoli bylo ustanovení § 49 StavZ účinné do 31. 12. 2012 zrušeno zákonem č. 350/2012 Sb. v době, kdy byl proces pořizování ÚPmB přerušen, podle čl. II bod č. 6 zákona č. 350/2012 Sb., se zpracování pokynů ÚPmB (které bylo započato a neukončeno přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 350/2012 Sb.), dokončilo podle dosavadních právních předpisů.

Podle § 49 odst. 3 StavZ byly pokyny ÚPmB schváleny ZMB na zasedání č. ZM7/3871 dne 19. 6. 2018.¹⁷ Ze zápisu z jednání dále vyplývá, že ačkoli pokyny ÚPmB reagují na připomínky a námítky z roku 2011, vyjádření dotčených orgánů státní správy byla aktualizována k roku 2018.

Fáze Návrhu nového ÚPmB

Pro fázi zpracování Návrhu nového ÚPmB je klíčové přechodné ustanovení čl. II bod 6 novely č. 350/2012 Sb. Toto přechodné ustanovení stanovilo, že „*Pokud byl ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona pořízen koncept územního plánu a nebylo zahájeno jeho projednání, považuje se tento koncept za návrh územního plánu; v případech, kdy již bylo zahájeno jeho projednání, dokončí se podle dosavadních právních předpisů včetně schválení pokynů pro zpracování návrhu. O návrhu zpracovaném na základě těchto pokynů se vede řízení o územním plánu, ustanovení § 50 a 51 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se v tomto případě nepoužijí.*“

Jelikož v případě nového ÚPmB bylo projednání konceptu zahájeno v průběhu roku 2011, dokončilo se v souladu s předchozí právní úpravou (viz výše). Návrh nového ÚPmB, zpracovaný na základě pokynů schválených ZMB, již však následně nemusel být předmětem společného jednání podle § 50 a 51 StavZ, ale mohlo dojít rovnou k řízení o návrhu, tedy k jeho veřejnému projednání dle § 52 a násl. StavZ.

Průběh projednání Návrhu nového ÚPmB je popsán na s. 17 a násl. textové části odůvodnění. Toto posouzení vychází z předpokladu správnosti skutečností, uvedených v tomto popisu, jakož i správnosti informací zveřejněných na stránkách města,¹⁸ neboť zpracovatel tohoto posouzení nemá k dispozici kompletní správní spis, z něhož by bylo možné ověřit například způsob zveřejnění jednotlivých písemností apod. Současně nejsou zpracovateli k dispozici žádné informace nasvědčující tomu, že by tento popis neodrážel skutečný průběh projednání návrhu.

Podle tohoto popisu došlo v důsledku opatření spojených s pandemií COVID-19 k opakovanému zrušení již oznámených veřejných projednání. V tomto případě se však nejedná o skutečnost, která

¹⁵ <https://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/zapisy-ze-zastupitelstva-mesta-brna/?cislo=2643&rok=2013&dokument=3&platnost=1>

¹⁶

https://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/magistrat_mesta_brna/OUPR/Pripravovany_uzemni_plan/POKYNY_pro_NAVRH/2_0_Pokyny_pro_zpracovani_navrhu_Uzemniho_planu_mesta_Brna.pdf

¹⁷ <https://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/zapisy-ze-zastupitelstva-mesta-brna/?cislo=3496&rok=2018&dokument=3&platnost=1>

¹⁸ Dostupné z: <https://upmb.brno.cz/pripravovany-uzemni-plan/>

by mohla mít vliv na zákonnost procesu pořizování návrhu. Z ustanovení StavZ totiž vyplývá stran zveřejňování návrhu územního plánu pouze požadavek, aby se veřejné projednání návrhu konalo **nejdříve 15 dnů ode dne doručení**. Za doručenou se písemnost považuje patnáctým dnem po vyvěšení (§ 25 odst. 2 správního řádu).

V případě Návrhu ÚPmB došlo ke zveřejnění dokumentace již dne 24. 3. 2020. První veřejné projednání návrhu proběhlo ve dnech 22. 6. 2020 a 23. 6. 2020, přičemž toto veřejné projednání bylo oznámeno veřejnou vyhláškou vyvěšenou od 21. 5. 2020. Zákonem stanovená nezbytná délka zveřejnění návrhu, která je podstatná z hlediska možnosti veřejnosti uplatnit své námítky a připomínky, tedy byla nepochybně dodržena.

Co se týče konání dvou veřejných projednání v průběhu dvou dnů, StavZ takový postup výslovně neupravuje, avšak podle našeho názoru rovněž není z hlediska zákonnosti problematický. Naopak lze z hlediska účasti dotčené veřejnosti považovat takový krok za vstřícný, neboť rozšiřuje možnost účasti na tomto projednání. NSS ve svém rozsudku ve věci ZÚR JMK dokonce tuto možnost výslovně uvedl jako jeden ze způsobů, jak zajistit řádně projednání s veřejností v případě rozsáhlých opatření obecné povahy: „*Zejména by měl pořizovatel zvážit, zda nebude účelné **nařídit více veřejných projednání tak, aby nebylo veřejnosti upřeno právo na informace o návrhu přijímaných zásad územního rozvoje a právo na ústní vyjádření k tomuto návrhu.***“ (rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2012, č. j. 1 Ao 7/2011-526, bod 629.).

Z hlediska StavZ je podstatné, aby nebyla zkrácena lhůta pro uplatnění připomínek, námitek či stanovisek dotčených orgánů, která má délku 7 dnů ode dne konání veřejného projednání. S ohledem na to, že v případě Návrhu ÚPmB byla lhůta stanovena do 30. 6. 2020, tedy 7 dnů ode dne druhého veřejného projednání, byla zákonná lhůta zachována.

Podle § 53 odst. 1 StavZ pořizovatel ve spolupráci s určeným zastupitelem vyhodnotí výsledky projednání, zpracuje s ohledem na veřejné zájmy **návrh rozhodnutí o námítkách a návrh vyhodnocení připomínek uplatněných k návrhu územního plánu**. Návrhy doručí dotčeným orgánům a krajskému úřadu jako nadřízenému orgánu a vyzve je, aby k nim ve lhůtě 30 dnů od obdržení uplatnily stanoviska. Pokud dotčený orgán nebo krajský úřad jako nadřízený orgán neuplatní stanovisko v uvedené lhůtě, má se za to, že s návrhy pořizovatele souhlasí. Pokud je to nezbytné, pořizovatel zajistí pro obec úpravu návrhu územního plánu v souladu s výsledky projednání.

Dle informací poskytnutých OÚPR došlo k zaslání návrhu rozhodnutí o námítkách a vyhodnocení připomínek dotčeným orgánům a krajskému úřadu k uplatnění stanoviska **až po II. opakovaném veřejném projednání**, kdy byly v tomto návrhu zohledněny veškeré úpravy, provedené v rámci Návrhu nového ÚPmB.

Takový postup podle našeho názoru není problematický, neboť podstatné je, aby byly návrhy rozhodnutí o všech námítkách a vyhodnocení všech připomínek, uplatněných v průběhu celého procesu pořizování, projednány s dotčenými orgány ve své výsledné podobě, která se může v závislosti na výsledku jednotlivých veřejných projednání měnit.

Podle § 53 odst. 2 StavZ platí, že dojde-li na základě veřejného projednání k **podstatné úpravě návrhu územního plánu**, pořizovatel si vyžádá stanovisko příslušného úřadu a stanovisko příslušného orgánu ochrany přírody podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny. Příslušný úřad ve stanovisku uvede, zda má být upravený návrh posuzován z hlediska vlivů na životní prostředí, případně stanoví podrobnější požadavky podle § 10i zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Upravený návrh a případné upravené nebo doplněné VVURÚ se v rozsahu těchto úprav projedná na **opakovaném veřejném projednání**.

Ačkoli pojem „podstatná úprava“ není výslovně definován StavZ, je ustáleně vykládán tak, že se jedná o úpravu, která se buďto může **negativně dotknout některého ze zájmů chráněných zvláštními právními předpisy** (a proto je potřeba, aby měl příslušný dotčený orgán možnost uplatnit své stanovisko) nebo se **negativně dotýká práv jiných osob, které by mohly uplatnit námitky či připomínky** (srov. MACHAČKOVÁ, Jana a kol. Stavební zákon. 3. vyd. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2018, s. 279.). Podobně pojem podstatná úprava ve své judikatuře vyložil také NSS: „*NSS poukazuje na výklad k otázce opakovaného veřejného projednání návrhu územního plánu uveřejněný na portále Ministerstva pro místní rozvoj, které jako ústřední správní úřad ve věcech územního plánování v rámci své metodické činnosti usměrňuje a sjednocuje výkon státní správy a praxi orgánů územního plánování. Ministerstvo za podstatnou úpravu návrhu definuje situace, kdy jsou úpravou návrhu územního plánu nově dotčeny veřejné zájmy (dotčený orgán nemohl uplatnit své stanovisko), nebo jsou úpravou nově dotčena vlastnická práva (vlastník nemohl uplatnit námitku), nebo je-li úpravou podstatně změněn návrh řešení (veřejnost nemohla uplatnit své připomínky).*“ (rozsudek ze dne 31. 10. 2013, č. j. 5 Aos 1/2012-140).

V případě Návrhu nového ÚPmB proběhlo **I. opakované veřejné projednání** ve dnech 21. 6. a 22. 6. 2021. Toto opakované veřejné projednání bylo oznámeno veřejnou vyhláškou vyvěšenou dne 13. 5. 2021 a upravený návrh nového ÚPmB byl zveřejněn dne 14. 5. 2021. Zákonem stanovená lhůta pro seznámení se s upraveným návrhem tedy byla zachována. Rovněž byla zachována lhůta 7 dnů pro podání stanovisek, námitek a připomínek k upravenému návrhu, která byla počítána od pozdějšího z dnů konání I. opakovaného veřejného projednání a uplynula dne 29. 6. 2021.

V souvislosti s I. opakovaným veřejným projednáním bylo v rámci vyhlášky oznamující konání tohoto projednání uvedeno, že „*Pořizovatel v této souvislosti sděluje, že rozsah podstatných úprav Návrhu ÚPmB je natolik široký, že budou veškerá řádně a včas uplatněná podání vyhodnocena stejným způsobem jako po veřejných projednáních v roce 2020, tzn. žádné nebude zamítnuto kvůli formálnímu důvodu, že by se vztahovalo mimo projednávaný rozsah podstatných úprav. Pořizovatel tento postup předem avizuje s ohledem na zajištění maximální transparentnosti a vstřícnosti pořizovacího procesu.*“¹⁹ Pořizovatel tedy fakticky k I. opakovanému veřejnému projednání přistoupil tak, jako by se jednalo první veřejné projednání ve věci, tudíž mohla veřejnost uplatnit námitky a připomínky ke všem částem návrhu.

Ačkoli StavZ předpokládá, že při opakovaném veřejném projednání se budou projednávat pouze úpravy provedené od předchozího veřejného projednání, nelze takový rozšiřující postup pořizovatele považovat za nezákonný. Je tomu tak zejména z toho důvodu, že uvedeným postupem nemohl být nikdo zkrácen na svých právech, neboť naopak došlo k rozšíření možnosti opětovně se vyjádřit i k těm částem Návrhu nového ÚPmB, které v mezidobí nebyly změněny.

V textové části odůvodnění se uvádí, že na základě usnesení Rady města Brna R8/168 ze dne 1. 9. 2021 uplatnil určený zastupitel RNDr. Filip Chváta, Ph.D. u pořizovatele **podnět na zohlednění požadavků místních samospráv městských částí a města**. Z dalšího textu vyplývá, že tento podnět byl zohledněn a že z něj, jakož i z uplatněných stanovisek dotčených orgánů, vyplynuly požadavky na další podstatnou úpravu Návrhu nového ÚPmB.

V této souvislosti je vhodné uvést, že byť StavZ výslovně nepočítá s možností zohlednění požadavků samospráv městských částí po veřejném projednání, lze přípustnost takového postupu dovodit z formulace, že pořizovatel vyhodnotí výsledky projednání „*ve spolupráci s určeným zastupitelem.*“ Spolupráce s určeným zastupitelem není nijak blíže upravena, ale obecně pod ní rozumí to, že bude

¹⁹ Dostupné z: https://upmb.brno.cz/wp-content/uploads/2021/05/01_Opak_ver_proj_novy_UPmB_VYHLASKA.pdf

určený zastupitel vystupovat jako určitý spojovací článek mezi samosprávou města, pořizovatelem a zpracovatelem územního plánu: „*Určený zastupitel je při procesu pořízení územního plánu v pravidelném kontaktu s pořizovatelem a zároveň je i v kontaktu s projektantem územního plánu. Určený zastupitel tlumočí pořizovateli a projektantovi představy obce o jejím dalším rozvoji.*“ (MACHAČKOVÁ, Jana a kol. Stavební zákon. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 253). Z tohoto hlediska je tedy v pořádku, pokud určený zastupitel zprostředkuje formou podnětu požadavky místních samospráv, byť takový podnět samozřejmě není bezprostředně závazný a je na pořizovateli, zda a jakým způsobem ho zapracuje do návrhu územního plánu.

Podstatné ovšem je, že pokud došlo k podstatným úpravám Návrhu nového ÚPmB (tj. úpravám, které by se mohly dotknout zájmů chráněných zvláštními právními předpisy nebo se práv jiných osob, které by mohly uplatnit námitky či připomínky), musel být návrh opětovně projednán na opakovaném veřejném projednání. K tomu v daném případě došlo – **II. opakované veřejné projednání** proběhlo dne 7. 12. 2021, přičemž jeho konání bylo oznámeno veřejnou vyhláškou dne 5. 11. 2021. Od stejného data byl Návrh nového ÚPmB vystaven k nahlédnutí a lhůta pro podání námitek a připomínek veřejnosti a stanovisek dotčených orgánů uplynula 14. 12. 2021. I v tomto případě byly lhůty stanovené StavZ dodrženy.

Z výše uvedeného průběhu řízení o Návrhu nového ÚPmB vyplývá, že jako celek **proběhlo v souladu se zákonem**. I zde platí, že nelze z obecného hlediska vyloučit, že v mezidobí mezi opakovaným veřejným projednáním a druhým veřejným projednáním, resp. po opakovaném veřejném projednání mohlo dojít k nějaké dílčí úpravě Návrhu nového ÚPmB, která je svou povahou podstatná, a která tak měla být projednána v rámci opakovaného veřejného projednání. V takovém případě by se ovšem jednalo o vadu, která by se vztahovala pouze k takové upravené části ÚPmB. Potenciálně by proto mohlo dojít pouze ke zrušení takové **dílčí části, nikoliv nového ÚPmB jako celku**, proto jsme se blíže touto otázkou nezabývali.

V souvislosti s veřejnými projednáními, které se konaly v případě Návrhu nového ÚPmB, je ještě vhodné zmínit otázku **omezení délky vystoupení pro jednotlivé osoby**. Ve veřejných vyhláškách, jimiž byla veřejná projednání oznámena, se totiž uvádí, že se „*stanovuje se délka jednotlivého vystoupení/hovoru na 3 minuty.*“ Jedná se přitom o omezení, které nemá oporu ve StavZ.

Obdobnou situaci se NSS zabýval v minulosti v případě ZÚR JMK, kdy byla rovněž v rámci veřejného projednání omezena délka vystoupení jednotlivých osob na 3 minuty a současně bylo zakázáno opakované vystoupení jedné osoby na veřejném projednání. NSS v tomto případě shledal procesní pochybení, avšak současně dovodil, že de **nejedná o pochybení, které by mělo vliv na zákonnost výsledného opatření obecné povahy**, neboť písemně uplatněné námitky a připomínky byly řádně vyhodnoceny: „*Uvedené skutečnosti (nemožnost reakcí na následné vyjádření dotčených orgánů, omezený časový limit pro ústní prezentaci námitek a připomínek, zákaz opakovaného ústního vystoupení na veřejném projednání) podle soudu nasvědčují tomu, že pořizovatel jednal v rozporu se shora citovanými zásadami činnosti orgánů veřejné správy a dopustil se tak procesního pochybení v průběhu pořizování zásad územního rozvoje. Popsané pochybení však v projednávané věci nemá vliv na zákonnost napadených ZÚR, neboť písemně uplatněné námitky navrhovatelů byly řádně vypořádány v rozhodnutí o námitkách a ze spisového materiálu nevyplývá, že by výše popsané nedostatky veřejného projednání mohly v dané věci způsobit nezákonnost vydaných ZÚR.*“ (rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2012, č. j. 1 Ao 7/2011-526, bod 635.). V případě ÚPmB navíc, na rozdíl od ZÚR JMK, nebyl počet vystoupení/hovorů jednotlivcem limitován. Tím spíše jsme názoru, že toto omezení časového limitu na jedno vystoupení nemůže mít za následek nezákonnost výsledného nového ÚPmB jako celku.

V rámci dosavadního postupu při projednání Návrhu nového ÚPmB tedy dle našeho názoru nedošlo k žádným pochybením, která by měla za následek nezákonnost výsledného opatření obecné povahy, tím spíše která by byla natolik intenzivní, že by musela vést ke zrušení celého výsledného ÚPmB.

Aktuálně se Návrh nového ÚPmB nachází ve fázi po II. opakovaném veřejném projednání. Dle našich informací pořizovatel již ve spolupráci s určeným zastupitelem v souladu s § 53 odst. 1 StavZ vyhodnotil výsledky projednání, zpracoval návrh rozhodnutí o námitkách a návrh vyhodnocení připomínek uplatněných k Návrhu nového ÚPmB. Návrhy byly doručeny dotčeným orgánům a krajskému úřadu, aby k nim ve lhůtě 30 dnů od obdržení uplatnily stanoviska. V případě, že již nebude potřeba provádět další opakované veřejné projednání a neshledá-li pořizovatel důvody pro zamítnutí návrhu (§ 53 odst. 6 StavZ), měl by pořizovatel předložit ZMB návrh na vydání nového ÚPmB s jeho odůvodněním. Jelikož tato fáze procesu pořizování pořad ještě probíhá a její výsledky nejsou zachyceny ve zveřejněné dokumentaci, nelze v tuto chvíli hodnotit její správnost.

VIII. Soulad Návrhu nového ÚPmB se zadáním

V případě nového ÚPmB bylo zadání schváleno ZMB na Z4/033 zasedání dne 11. 4. 2006, přičemž následně byla schválena jeho změna, a to na Z5/007 zasedání dne 26. 6. 2007. Toto posouzení vychází z textu úplného znění zadání zveřejněného na stánkách města.²⁰ Zadání je značně obsáhlé (80 stran) a kromě důvodů pro pořízení nového ÚPmB a stanovení hlavních cílů rozvoje území obsahuje také okruhy jednotlivých problémů řešení a požadavky, které mají být v rámci ÚPmB v jednotlivých oblastech řešeny (například bydlení, doprava, občanské vybavení, ochrana životního prostředí apod.).

Jako hlavní cíl nového ÚPmB je definován **trvale udržitelný rozvoj a prosperita města Brna**, s nímž je spojen **růst počtu obyvatel** a **omezení suburbanizace**. Suburbanizace je pak uvedena jako nejvážnější problém z hlediska rozvoje území města. Jako další problémy k řešení jsou v zadání uvedeny dekoncentrační trendy (tj. odliv obyvatel do okrajových částí města), monofunkce jednotlivých částí území, nárůst individuální dopravy, zhoršení kvality městského prostředí, záplavová území a protipovodňová opatření a další problémy. V dalších částech jsou pak zejména podrobněji rozvedeny jednotlivé oblasti řešení, u kterých je vždy uveden současný stav, zásady řešení a cíle, kterých má být dosaženo a požadavky na řešení v rámci nového ÚPmB.

Podle § 50 odst. 1 věty první StavZ **na základě schváleného zadání** územního plánu nebo **schválených pokynů pro zpracování návrhu územního plánu** pořizovatel pořídí pro obec zpracování návrhu územního plánu a vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, pokud se zpracovává. Z uvedeného ustanovení tedy vyplývá, že návrh územního plánu by měl vycházet ze schváleného zadání.

K problematice souladu výsledného územního plánu se zadáním jako možné nezákonnosti výsledného opatření obecné povahy existuje poměrně početná judikatura správních soudů. Z převažující části rozhodnutí přitom vyplývá, že proces pořizování změny územního plánu je **dynamickým procesem** a její obsah se proměňuje v čase tak, jak tento proces prochází jednotlivými fázemi. V rozsudku NSS se uvádí, že „Z § 50 odst. 1 StavZ **nelze dovodit příkaz, aby návrh změny byl identický s obsahem schváleného zadání, nýbrž toliko pokyn, aby návrh ze schváleného zadání vycházel.**“ (rozsudek NSS ze dne 24. 11. 2010 č. j. 1 Ao 5/2010-169). Rovněž například v rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne, 14. 5. 2012, č. j. 64 A 1/2012-201, se uvádí: „Od fáze návrhu zadání územního plánu do fáze konečné podoby návrhu územního plánu je možno zákonem předvídaným způsobem modifikovat obsah návrhu zadání územního plánu (viz ust. § 47 odst. 2 až § 53 StavZ), stavební zákon tedy **nestanoví, že by návrh zadání územního plánu měl zcela přesně odpovídat konečnému návrhu územního plánu.**“

Z novějších rozhodnutí lze zmínit například rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 17. 2. 2021, č. j. 43 A 8/2020-153, v němž se obdobně uvádí, že je proces pořizování územně plánovací dokumentace poměrně složitý a často i zdoluhavý proces, **jehož výsledek se může od původního zadání nikoli nepodstatným způsobem lišit**, což zákon výslovně předpokládá.

Výjimkou v tomto směru je rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2008 č. j. 9 Ao 2/2008-62, v němž se uvádí, že „Je povinností pořizovatele územního plánu nebo jeho **změny zpracovat věcný obsah návrhu zadání tak, aby skutečně odpovídal navrhovaným změnám** a umožňoval posouzení, zda bude nutné jej

²⁰ <https://upmb.brno.cz/pripravovany-uzemni-plan/zadani/>

posoudit dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, a to jako koncepci či záměr.“ Tento rozsudek se týká případů, kdy je obsah zadání rozhodný pro posouzení toho, **zda má být územní plán předmětem posuzování vlivů na životní prostředí (tzv. SEA)**. Požadavek na zpracování tohoto posouzení totiž uplatňuje krajský úřad právě ve svém stanovisku k návrhu zadání (§ 47 odst. 2 stavebního zákona). Pokud by tedy například až ve fázi návrhu územního plánu byly vymezeny nové zastavitelné plochy, které nebyly součástí zadání, a které by bylo nutné z hlediska budoucího využití posoudit v rámci SEA, mohlo by se jednat o skutečnost zakládající nezákonnost výsledné změny. To ovšem není případ nového ÚPmB, neboť v tomto případě posouzení SEA na základě požadavku Krajského úřadu Jihomoravského kraje zpracováno bylo.

Lze tedy shrnout, že soudní judikatura je v případech namítané nezákonnosti z důvodu nesouladu výsledného územního plánu oproti schválenému zadání spíše **zdrženlivá**. Ke zrušení územně plánovací dokumentace z tohoto důvodu dochází **výjimečně**, a to zejména v případech, kdy je rozsah zadání klíčový pro posouzení vlivů na životní prostředí. S ohledem na to by podle našeho názoru ani případné odchýlení se od schváleného zadání nemělo způsobit nezákonnost části výsledného ÚPmB a tím spíše není reálné, aby pro takové případné odchýlení, vedlo ke zrušení ÚPmB v celém rozsahu.

S ohledem na požadavek objednatele jsme se nicméně dále zabývali otázkou, zda lze považovat odůvodnění souladu Návrhu nového ÚPmB se zadáním za dostačující z hlediska jasnosti, srozumitelnosti a určitosti. Toto odůvodnění je obsaženo především v kapitole **4.1 VYHODNOCENÍ SPLNĚNÍ POŽADAVKŮ ZADÁNÍ** (s. 127–154) odůvodnění textové části. V této části odůvodnění jsou citovány či parafrázovány jednotlivé požadavky vyplývající ze schváleného zadání a následně je u nich konstatováno, zda byl požadavek splněn či nikoliv. U většiny požadavků je konstatováno „splněno“, u některých je uvedeno, že požadavek nebyl splněn, neboť požadavek přesahuje rámec či neodpovídá účelu územního plánu. V případě některých požadavků je uveden bližší komentář, například u požadavku na vymezení nezastavitelných území se uvádí, že namísto nezastavitelných území jsou hájené části označeny jako „přírodní zázemí“, čímž byl cíl uvedeného požadavku naplněn.

V této souvislosti lze uvést, že u těch požadavků zadání, u nichž je konstatováno splnění, by bylo vhodné také uvést, jakým způsobem byly v rámci nového ÚPmB zohledněny (například uvést alespoň odkaz na část či části nového ÚPmB, z nichž splnění vyplývá). Takové bližší odůvodnění by bylo jistě přesvědčivější, avšak nedomníváme se, že by jeho absence mohla bez dalšího způsobovat nezákonnost výsledného ÚPmB. Je tomu tak již z důvodů uvedených výše, tedy že i v případě, že by nový ÚPmB zcela neodpovídal schválenému zadání, tak se s ohledem na dynamičnost procesu pořizování nemusí vůbec jednat o nezákonnost. Navíc Návrh nového ÚPmB evidentně ze základní koncepce stanovené v zadání vychází – zejména fenoménem suburbanizace, kterou zadání definovalo jako stěžejní problém, se odůvodnění textové části zabývá opakovaně a na různých místech s tím, že cílem nového ÚPmB sice nemůže být úplné zastavení procesu rezidenční suburbanizace, ale nabídnutí dostatečné alternativy bydlení v samotné metropoli.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti jsme tedy dospěli k závěru, že byť by odůvodnění souladu Návrhu nového ÚPmB se zadáním mohlo být podrobnější a přesvědčivější, nejedná se o takový nedostatek, který by způsoboval nezákonnost nového ÚPmB. Z tohoto důvodu není reálné, že byl nový ÚPmB zrušen v části, natož v celém rozsahu.

IX. Soulad Návrhu nového ÚPmB s Pokyny ZMB (2018)

Podle § 49 odst. 1 StavZ, ve znění účinném do 31. 12. 2012 platilo, že na základě výsledku projednání konceptu územního plánu zpracuje pořizovatel ve spolupráci s určeným zastupitelem **návrh pokynů pro zpracování návrhu územního plánu, včetně návrhu rozhodnutí o výběru výsledné varianty řešení**. Přílohou pokynů je také odůvodnění, které obsahuje zejména vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, vyhodnocení souladů se stanovisky dotčených orgánů, stanoviskem krajského úřadu, popřípadě s výsledky řešení rozporů, politikou územního rozvoje a územně plánovací dokumentací vydanou krajem, zdůvodnění výběru varianty řešení s přihlédnutím k vyhodnocení vlivů variant na udržitelný rozvoj území a vyhodnocení, jak byly zohledněny námitky a připomínky.

Podle odst. 3 téhož ustanovení schvalovalo pokyny pro zpracování návrhu územního plánu zastupitelstvo obce. Podle § 50 odst. 1 věty první StavZ **na základě schváleného zadání** územního plánu nebo **schválených pokynů pro zpracování návrhu územního plánu** pořizovatel pořídí pro obec zpracování návrhu územního plánu a vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, pokud se zpracovává.

Ustanovení § 49 StavZ bylo novelou č. 350/2012 Sb. zrušeno, nicméně přechodná ustanovení této novely stanovila, že „*Pokud byl ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona pořízen koncept územního plánu nebylo zahájeno jeho projednání, považuje se tento koncept za návrh územního plánu; v případech, kdy již bylo zahájeno jeho projednání, dokončí se podle dosavadních právních předpisů včetně schválení pokynů pro zpracování návrhu. O návrhu zpracovaném na základě těchto pokynů se vede řízení o územním plánu, ustanovení § 50 a 51 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se v tomto případě nepoužijí.*“ Jelikož koncept ÚPmB byl projednán v průběhu roku 2011, má se proces pořizování dokončit v souladu s předchozí právní úpravou, tedy včetně pokynů pro zpracování návrhu. Tyto pokyny byly ZMB schváleny dne 19. 6. 2018, přičemž toto právní posouzení vychází z textu zveřejněného na stránkách města (celkem 148 stran).²¹

Odůvodnění Návrhu nového ÚPmB se otázkou zohlednění pokynů z roku 2018 zabývá především v kapitole 4.2 VYHODNOCENÍ SOULADU SE SCHVÁLENÝM VÝBĚREM NEJVHODNĚJŠÍ VARIANTY A PODMÍNKAMI K JEJÍ ÚPRAVĚ. Zpracovatel odůvodnění tyto pokyny rozdělil do dvou skupin, a to na pokyny **obecné** (směřující do obecných a věcných řešení v ÚPmB) a **pokyny pocházející od dotčených orgánů státní správy** a dalších dotčených osob a organizací, které mají za úkol chránit veřejné zájmy dle zvláštních právních předpisů.

U **obecných** pokynů byly rozlišeny pokyny, které byly:

- splněny
- částečně splněny
- bez zohlednění míry splnění
- odmítnuty.

Podstatné jsou zejména ty pokyny, které byly odmítnuty, resp. splněny pouze částečně, neboť je zřejmé, že u nich došlo k určitému odchýlení se od dokumentu, schváleného ZMB. Argumenty pro tento postup ze strany zpracovatele jsou uvedeny na s. 156 odůvodnění ÚPmB. Uvádí se zde, že důvodem byla skutečnost, že pokyny směřovaly k řešení, od něhož bylo později upuštěno, které

²¹https://www.bрно.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/magistrat_mesta_brna/OUPR/Pripravovany_uzemni_plan/POKYNY_pro_NAVRH/2_0_Pokyny_pro_zpracovani_navrhu_Uzemniho_planu_mesta_Brna.pdf

zpracovatel vyhodnotil jako nesystémové nebo narušující charakter území či urbanistickou koncepci. Dále se jednalo o pokyny, které kolidovaly s později pořizovanými změnami ÚPmB či územními studiemi, byly vzájemně nebo vnitřně rozporné anebo svou podrobností přesahovaly rámec územního plánu.

U pokynů pocházejících od dotčených orgánů se v odůvodnění návrhu ÚPmB konstatuje, že naprostá většina z nich byla zpracována. Výjimkou jsou například pokyny, které požadovaly v době schválení zpracování řešení, které se následně stalo nezákonným. Závěrem se konstatuje, že většina pokynů byla zcela nebo částečně splněna a že k odmítnutí pokynu došlo pouze z odůvodněných příčin: „*Jsou to buď objektivní důvody, které samy o sobě neumožňují vyhovět požadavku k úpravě ÚPmB nebo důvody, které Zpracovatel prověřil, vyhodnotil a stanovuje vhodnější přístup k řešení.*“

Z výše uvedeného odůvodnění tedy vyplývá, že zpracovatel návrhu ÚPmB sám přiznává, že pokyny ZMB z roku 2018 nebyly zcela splněny a že některé byly výslovně odmítnuty. Je-li tedy součástí zadání tohoto právního posouzení otázka přezkoumání dodržení těchto pokynů, tak je na tuto otázku nutně odpovědět v tom směru, že **pokyny nebyly zcela dodrženy**. Podstatnou otázkou ovšem je, zda tato skutečnost může způsobit nezákonnost výsledného ÚPmB jako celku, pokud by byl návrh ÚPmB zastupitelstvem schválen v aktuální podobě.

Podle našeho názoru lze výše uvedené závěry, týkající se dynamiky procesu pořizování vyslovené ve vztahu k zadání územního plánu, vztáhnout i k pokynům pro zpracování návrhu územního plánu. Je tomu tak jednak z důvodu, že ustanovení § 50 odst. 1 StavZ obsahuje shodnou formulaci ve vztahu k schválenému zadání i pokynům, tedy že návrh územního plánu má být zpracován „*na základě*“ těchto dokumentů. Z formulace, že něco má být zpracováno „*na základě*“ určitého dokumentu, ovšem nelze dovodit bezpodmínečnou závaznost tohoto dokumentu pro výslednou podobu návrhu územního plánu.

Dále lze v tomto směru odkázat i na rozsudek NSS ze dne 10. 2. 2016, č. j. 1 As 67/2015-42, v němž se soud zabýval otázkou možné nezákonnosti územního plánu z důvodu rozporu s vyhodnocením námítky, které bylo přílohou pokynů pro zpracování návrhu dle § 49 StavZ. Výsledný územní plán ovšem toto vyhodnocení nerespektoval, což navrhovatel následně namítal ve svém návrhu. NSS vyšel z judikatury týkající se dynamiky územního plánování ve vztahu k zadání (konkrétně již výše citovaný rozsudek č. j. 1 Ao 5/2010-169), z níž vyplývá, že spojení „*na základě*“ nelze vnímat jako příkaz, aby návrh změny územního plánu byl identický s obsahem schváleného zadání, nýbrž jako pokyn, aby návrh vycházel ze schváleného zadání: „*Tento závěr zcela dopadá i na posuzovaný případ a soud neshledává důvod se od něj odchýlit. Neučinil tak ovšem ani krajský soud. Ten nekonstatoval nezákonnost projednávané části územního plánu pro rozpor s pokyny. Vznese „pouze“ zcela oprávněný požadavek, aby v takovém případě, kdy se v návrhu územního plánu přijaté řešení odchyluje od způsobu vypořádání připomínek a námitek ke konceptu územního plánu, bylo takové řešení obzvláště podrobně a přesvědčivě odůvodněno.*“

Z citovaného rozsudku lze tedy dovodit, že skutečnost, že se výsledný návrh územního plánu odchýlil od konceptu²² či od pokynů pro zpracování návrhu, sama o sobě nezakládá nezákonnost územního plánu. V takovém případě by ovšem mělo být **řádně odůvodněno, proč k takovému odchýlení se došlo**. V případě návrhu ÚPmB je toto odůvodnění uvedeno zejména na s. 156 odůvodnění textové

²² K možnosti odchýlení se od konceptu lze odkázat na rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Ao 4/2008-110: „*Návrh územního plánu tak může mít zcela jiný obsah než koncept, který není jakkoliv závazným dokumentem, a to ani ve vztahu ke třetím osobám, ani ve vztahu ke konečnému územnímu plánu.*“

části, jak bylo již výše popsáno. Toto odůvodnění jako celek se jeví jako dostačující, proto podle našeho názoru není pravděpodobné, že by došlo ke zrušení nového ÚPmB jako celku z důvodu nesouladu s pokyny pro zpracování návrhu. S ohledem na výše uvedené závěry plynoucí z rozsudku č. j. 1 As 67/2015-42 však nelze vyloučit, že by mohlo dojít ke zrušení nějaké dílčí části nového ÚPmB (zejména na základě námitky vznesené nějakým dotčeným vlastníkem) z důvodu nedostatečného odůvodnění odchýlení se od pokynů.

X. Soulad Návrhu nového ÚPmB s prováděcími předpisy

Návrh nového ÚPmB – Výroková část ÚPmB i Odůvodnění ÚPmB – musí být kromě souladu s požadavky StavZ a dalších zákonů také v souladu s prováděcími předpisy, konkrétně zejména s vyhláškami č. 500/2006 Sb. a 501/2006 Sb. Níže jsou uvedeny jednotlivé požadavky plynoucí z těchto prováděcích předpisů spolu s vyhodnocením, zda byly či nebyly v Návrhu ÚPmB splněny. Kde to bude možné, bude rovněž odkázáno na příslušnou část Návrhu ÚPmB, ať už půjde o Výrokovou část ÚPmB, nebo o Odůvodnění ÚPmB či jejich přílohy.

1. Soulad s vyhláškou č. 500/2006 Sb.

Podle § 13 odst. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb. musí územní plán obsahovat textovou a grafickou část, přičemž náležitosti obsahu územního plánu, včetně jeho odůvodnění, jsou stanoveny v příloze č. 7, která stanoví náležitosti obsahu územního plánu, a to jak textové a grafické části, tak jejich odůvodnění. Pro větší přehlednost je zachováno pořadí jednotlivých požadavků dle přílohy č. 7.

Textová část územního plánu – tedy odpovídající část Výrokové části ÚPmB – musí dle čl. I odst. 1 přílohy č. 7 vyhlášky č. 500/2006 Sb., a může dle čl. I odst. 2 téže vyhlášky, pokud je to účelné, obsahovat:

1. **Vymezení zastavěného území** – Zastavěným územím se dle § 2 odst. 1 písm. d) StavZ rozumí „území vymezené územním plánem“ (jiné způsoby vymezení zastavěného území nejsou relevantní). Zastavěné území města Brna je vymezeno na s. 18 Výrokové části ÚPmB, která odkazuje na hranici zastavěného území v grafické části ÚPmB 1.0 Výkres základního členění území a 2.1 Hlavní výkres.

Požadavek je tedy splněn.

2. **Základní koncepci rozvoje území obce, ochrany a rozvoje jeho hodnot** – Stanovení základní koncepce rozvoje území je jedním z úkolů územního plánování dle § 19 odst. 1 písm. b) StavZ. Na s. 19-21 Výrokové části ÚPmB je uvedena základní koncepce rozvoje území města Brna, je vyjádřena „prostřednictvím výkresů grafické části územního plánu ve spojení s podmínkami využití ploch (funkční a prostorové regulace), ochrannými režimy (např. pohledově významná území) nebo ochrannými instituty (např. chráněné pohledy na vedutu), popř. v regulativních pravidlech a podmínkách jednotlivých kapitol.“²³ Jsou uvedeny urbanistické hodnoty, kulturní hodnoty a přírodní hodnoty, které jsou v ÚPmB chráněny.

Požadavek je tedy splněn.

3. **Urbanistickou koncepci včetně urbanistické kompozice** – Pojem „urbanistická koncepce“ je použit v § 19 odst. 1 písm. b) StavZ, podle něhož je vymezení urbanistické koncepce (která je chápána jako součást koncepce rozvoje území) jedním z úkolů územního plánování, a definován v § 43 odst. 1 StavZ formou legislativní zkratky, která urbanistickou koncepci ztotožňuje s plošným a prostorovým uspořádáním území obce. Urbanistická koncepce je na s. 22 Výrokové části ÚPmB „stanovena pro město jako celek a stanovuje požadavky jak na zastavitelné plochy, tak na plochy přestaveb a změn v krajině a na stabilizovaná území, zejména prostřednictvím funkčních a prostorových regulativů.“ Jsou uvedeny její základní principy a je

²³ Výroková část ÚPmB, s. 19.

výslovně uvedeno, že její součástí jsou prostorové podmínky využití území v plochách zástavby. Co se týká pojmu „urbanistická kompozice“, ta není definována StavZ vůbec, lze ji však vymezit jako součást urbanistické koncepce, neboť se jedná o: „cílevědomé uspořádání prostředí, které vychází z vlastností území, potřeb a možností společnosti. Cílem je estetické utváření a kompoziční uspořádání prostorů, ploch, přírodních a stavebních prvků do komponovaných souborů a celků s kvalitním a charakterově pestrým prostředím. Urbanistická kompozice má rozhodující vliv na vizuální vnímání prostředí a na jeho působení na člověka, na celkový obraz krajiny, sídel a jejich částí. Má také rozhodující vliv na rozmanitost a přitažlivost prostorů, usnadňuje prostorovou orientaci a zvyšuje pocit bezpečí. Základem kompozice jsou měřítko a forma, dále jsou její součástí proporce, rytmus, gradace, kontrast a symetrie. Kompozice může být vyjádřena plošně i prostorově, může se týkat jednotlivých objektů, jejich souborů, veřejných prostorů, částí sídel, celých sídel a sídelních celků. Specifickou vlastností urbanistických kompozic je jejich pestrost a stálá proměnlivost ovlivňovaná přírodními podmínkami a časem.“²⁴ Urbanistická kompozice a její konkrétní části jsou uvedeny na s. 22 Výrokové části ÚPmB.

Požadavek je tedy splněn.

4. **Vymezení ploch s rozdílným způsobem využití, zastavitelných ploch, ploch přestavby a systému sídelní zeleně** – Vyžadováno v čl. I odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 500/2006 Sb. Systém sídelní zeleně je stručně vymezen na s. 23 Výrokové části ÚPmB, vymezení ploch s rozdílným způsobem využití je obecně obsaženo na s. 23 Výrokové části ÚPmB, vymezení zastavitelných ploch ve smyslu § 2 odst. 1 písm. j) StavZ je pak na s. 24 Výrokové části ÚPmB, která odkazuje na grafickou část ÚPmB 1.0 Výkres základního členění území, obdobně jsou vymezeny též plochy přestavby ve smyslu § 2 odst. 1 písm. l) StavZ též na s. 24 Výrokové části ÚPmB.

Požadavek je tedy splněn.

5. **Koncepci veřejné infrastruktury, včetně podmínek pro její umístování** – Pojem „koncept veřejné infrastruktury“ není ve StavZ ani prováděcích předpisech definován, na rozdíl od pojmu „veřejné infrastruktury“, který je vymezen v § 2 odst. 1 písm. m) StavZ a zahrnuje dopravní a technickou infrastrukturu, občanské vybavení a veřejná prostranství, pokud je tato infrastruktura zřizována či užívána ve veřejném zájmu. Na s. 26-46 Výrokové části ÚPmB je vymezena koncept veřejné infrastruktury zahrnující dopravní a technickou infrastrukturu, občanské vybavení a veřejná prostranství, přičemž je vždy uvedena jejich koncepte a podmínky pro umístování (ať přímo v textu, nebo v samostatné části).²⁵

Požadavek je tedy splněn.

6. **Vymezení ploch a koridorů pro veřejnou infrastrukturu, včetně stanovení podmínek pro jejich využití** – je součástí vymezení koncepte veřejné infrastruktury na s. 26-46 Výrokové části ÚPmB.

²⁴ Podle http://www.urbanismus.cz/assets/user/akce/2014_workshop/Koncepce_MMR_050214-201552.pdf

²⁵ Např. podmínky umístování občanského vybavení jsou na s. 44 součástí textu Výrokové části ÚPmB, zatímco podmínky pro umístování technické infrastruktury jsou popsány v samostatné části na s. 32-33 Výrokové části ÚPmB. Podmínky pro umístování veřejných prostranství jsou pak podrobněji uvedeny až v části týkající se ploch veřejných prostranství na s. 68 Výrokové části ÚPmB.

Požadavek je tedy splněn.

7. **Koncepci uspořádání krajiny, včetně vymezení ploch s rozdílným způsobem využití, ploch změn v krajině a stanovení podmínek pro jejich využití, územního systému ekologické stability, prostupnosti krajiny, protierozních opatření, ochrany před povodněmi, rekreace, dobývání ložisek nerostných surovin a podobně** – Koncepce uspořádání krajiny není ve StavZ ani prováděcích předpisech definována, ale lze ji chápat jako součást vymezení základních principů uspořádání území města Brna, která poskytuje odpověď na otázky, jaké využití má být rozvíjeno a jaké nikoliv, a proč, a to z hlediska naplňování cílů a úkolů územního plánování, mezi než patří stanovení koncepce rozvoje území obecně (§ 19 odst. 1 písm. b) StavZ), vytvoření předpokladů pro udržitelný rozvoj ve smyslu § 18 odst. 1 StavZ a také ochrana krajiny coby podstatné složky prostředí života obyvatel a základu jejich totožnosti (§ 18 odst. 4 StavZ). Tomuto vymezení odpovídá Výroková část ÚPmB na s. 47-56, jednotlivé části struktury kopírují obsah vyžadovaný v čl. I odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 500/2006 Sb., žádná část není opomenuta.

Požadavek je tedy splněn.

8. **stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití** s určením převažujícího účelu využití (hlavní využití), pokud je možné jej stanovit, přípustného využití, nepřípustného využití (včetně stanovení, ve kterých plochách je vyloučeno umísťování staveb, zařízení a jiných opatření pro účely uvedené v § 18 odst. 5 StavZ), popřípadě stanovení podmíněně přípustného využití těchto ploch **a stanovení podmínek prostorového uspořádání, včetně základních podmínek ochrany krajinného rázu** (například výškové regulace zástavby, charakteru a struktury zástavby, stanovení rozmezí výměry pro vymezování stavebních pozemků a intenzity jejich využití) – Stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití souvisí s jejich vymezením v § 3 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 501/2006 Sb. jako ploch vymezených podle stávajícího nebo požadovaného způsobu využití,²⁶ a s jejich typy v § 4-19 téže vyhlášky. Podrobně je popsáno na s. 57-78 Výrokové části ÚPmB, zejména na s. 59-72, kde jsou definovány základní plochy, pro které je vždy stanoven typ plochy s rozdílným způsobem využití, je stanoveno hlavní, přípustné, podmíněně přípustné a nepřípustné využití. Na s. 72-78 Výrokové části ÚPmB je pak stanoveno prostorové uspořádání, zahrnující specifikaci struktury zástavby a výškové úrovně zástavby, a specifikace způsobu využití některých ploch (buď proto, že jde o jedinečné využití plochy na území města Brna, nebo pro bližší specifikaci v rámci typu plochy s rozdílným způsobem využití). Kromě toho Příloha č. 1 Karty lokalit stanovuje podrobnější podmínky pro využití ploch s rozdílným způsobem využití i podrobnější podmínky prostorového uspořádání, a to v závislosti na konkrétní rozvojové lokalitě.

Požadavek je tedy splněn.

²⁶ Podle § 3 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 501/2006 Sb. se plochy s rozdílným způsobem využití „vymezují ke stanovení územních podmínek, zejména pro vzájemně se doplňující, podmiňující nebo nekolidující činnosti, pro další členění ploch na pozemky a pro stanovení ochrany veřejných zájmů v těchto plochách, jakými jsou ochrana přírodního a kulturního dědictví, civilizačních, architektonických a urbanistických hodnot.“

9. **vymezení veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření, staveb a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a ploch pro asanaci, pro které lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit** – toto vymezení vychází z účelů vyvlastnění vymezených v § 170 odst. 1 písm. a) až d) StavZ, přičemž územní plán tímto vymezením reguluje způsob využití určitého území, neboť vlastníci nemovitostí (pozemků a staveb) jsou *de facto* omezeni v tom, co se svým pozemkem či stavbou do budoucna mohou podnikat, jaký bude jeho způsob užití, hodnota nebo způsob dispozice.²⁷ Vymezení přitom vychází z cílů územního plánování, jak jsou vymezeny v § 18 odst. 1 až 3 StavZ, přičemž zejména § 18 odst. 3 StavZ uvádí jako jeden z cílů koordinaci veřejných i soukromých záměrů v území. Výroková část ÚPmB na s. 79-94 vymezuje konkrétní veřejně prospěšná opatření a veřejně prospěšné stavby a odkazuje na grafickou část ÚPmB 3.0 Výkres veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací. Výroková část ÚPmB na s. 94 pak uvádí, že plochy pro asanace a plochy pro stavby a opatření k zajištění obrany a bezpečnosti státu se nevymezují.

Požadavek je tedy splněn.

10. **vymezení veřejně prospěšných staveb a veřejných prostranství, pro které lze uplatnit předkupní právo**, s uvedením v čí prospěch je předkupní právo zřizováno, parcelních čísel pozemků, názvu katastrálního území a případně dalších údajů podle § 8 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“) – toto vymezení vychází z § 101 odst. 1 StavZ, který umožňuje v územním plánu určit pozemky pro veřejně prospěšnou stavbu nebo veřejné prostranství, k nimž má obec nebo kraj anebo stát (dále jen „oprávněná osoba“) v rozsahu vymezeném územně plánovací dokumentací předkupní právo (předkupní právo se týká též staveb na těchto pozemcích); to neplatí, pokud pro veřejně prospěšnou stavbu postačí zřízení věcného břemene. Výroková část ÚPmB na s. 95-100 uvádí v tabulce výčet konkrétních pozemkových parcel spolu s uvedením jejich katastrálního území, osobou, pro kterou je předkupní právo stanoveno (tím je ve všech případech statutární město Brno) a jaký typ veřejně prospěšné stavby či opatření má být na těchto pozemcích vymezen.

Požadavek je splněn.

11. **stanovení kompenzačních opatření podle § 50 odst. 6 StavZ²⁸** - Z Výrokové části ÚPmB na s. 101 vyplývá, že tato kompenzační opatření nejsou stanovena, důvodem je absence významného negativního vlivu na předmět ochrany nebo celistvost některé evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Požadavek je splněn.

12. **vymezení ploch a koridorů územních rezerv a stanovení možného budoucího využití, včetně podmínek pro jeho prověření** – ustanovení § 23b odst. 1 StavZ umožňuje v územním plánu vymezit plochy nebo koridory pro využití, jehož potřebu a plošné nároky je třeba následně prověřit. Podotýkáme, že toto vymezení není „povinné“, územní plán může

²⁷ Machačková, J. a kol. Stavební zákon. Komentář. 3. vydání. Praha C. H. Beck, 2018, s. 1106.

²⁸ Kompenzační opatření musí být stanovena pouze, pokud z posouzení vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast vyplývá, že územní plán má významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost některé evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, který nebyl předmětem posouzení vydaných zásad územního rozvoje z hlediska těchto vlivů.

deklarovat, že tyto plochy a koridory nevymezuje. Výroková část ÚPmB na s. 102-105 vymezuje konkrétní plochy a koridory, uvádí, co má být prověřeno, a odkazuje na grafické části ÚPmB 1.0 Výkres základního členění území a 2.1 Hlavní výkres.

Požadavek je splněn.

13. **vymezení ploch, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno dohodou o parcelaci** – Výroková část ÚPmB na s. 106 pak uvádí, že plochy ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno dohodou o parcelaci, nevymezuje.

Požadavek je splněn.

14. **vymezení ploch a koridorů, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno zpracováním územní studie, stanovení podmínek pro její pořízení a přiměřené lhůty pro vložení dat o této studii do evidence územně plánovací činnosti** – Výroková část ÚPmB na s. 107-108 vymezuje konkrétní plochy a koridory, které budou prověřeny příslušnou územní studií, lhůtu pro jejich pořízení stanovuje na 5 let a pro zadání všech územních studií vymezuje obecnou podmínku jejich pořízení na s. 107 a konkrétní podmínky pro pořízení jednotlivých územních studií na s. 109-115. Dále Výroková část ÚPmB na s. 108 uvádí seznam územních studií, jejichž zpracování nepodmiňuje rozhodování v území.

Požadavek je splněn.

15. **vymezení ploch a koridorů, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno vydáním regulačního plánu, zadání regulačního plánu v rozsahu podle přílohy č. 9 vyhlášky č. 500/2006 Sb., stanovení, zda se bude jednat o regulační plán z podnětu nebo na žádost, a u regulačního plánu z podnětu stanovení přiměřené lhůty pro jeho vydání** – Výroková část ÚPmB na s. 116 uvádí, že takové plochy a koridory nevymezuje.

Požadavek je splněn.

16. **stanovení pořadí změn v území (etapizaci)** – Výroková část ÚPmB na s. 117 uvádí, že etapizaci nestanovuje v textové ani grafické části.

Požadavek je splněn.

17. **vymezení architektonicky nebo urbanisticky významných staveb** – Výroková část ÚPmB na s. 120 uvádí, že architektonicky nebo urbanisticky významné stavby se v ÚPmB nevymezují.

Požadavek je splněn.

18. **závěr textové části územního plánu musí obsahovat údaje o počtu listů územního plánu a počtu výkresů grafické části** – Výroková část ÚPmB toto uvádí na s. 121, údaje odpovídají skutečnosti.²⁹

²⁹ <https://upmb.brno.cz/pripravovany-uzemni-plan/ii-upraveny-navrh-2021/>

Požadavek je splněn.

Grafická část územního plánu – tedy odpovídající část Výrokové části ÚPmB – musí obsahovat dle čl. I odst. 4 vyhlášky č. 500/2006 Sb.:

19. **výkres základního členění území obsahující vyznačení hranic zastavěného území, zastavitelných ploch, ploch přestavby a ploch změn v krajině, ploch a koridorů územních rezerv a ploch a koridorů, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno uzavřením dohody o parcelaci, zpracováním územní studie nebo vydáním regulačního plánu, a vymezení části územního plánu s prvky regulačního plánu** – Požadavkům odpovídá grafická část ÚPmB 1.0a Výkres základního členění území - U 1:10000, která však neobsahuje plochy a koridory, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno uzavřením dohody o parcelaci nebo vydáním regulačního plánu, ani neobsahuje vymezení části územního plánu s prvky regulačního plánu, což je v souladu s Výrokovou částí ÚPmB, která takové plochy, koridory či části nevymezuje.

Požadavek je splněn.

20. **hlavní výkres obsahující urbanistickou koncepci, vymezení ploch s rozdílným způsobem využití, zastavěného území, zastavitelných ploch a ploch přestavby, dále koncepci uspořádání krajiny včetně ploch změn v krajině a územního systému ekologické stability, koncepci veřejné infrastruktury včetně vymezení ploch a koridorů pro dopravní a technickou infrastrukturu, ploch a koridorů pro územní rezervy; v případě potřeby lze urbanistickou koncepci, koncepci uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury zpracovat v samostatných výkresech** – Požadavkům odpovídá grafická část ÚPmB 2.1a Hlavní výkres – U 1:10000. Kromě toho je součástí grafické části ÚPmB 2.2A Souhrnný výkres dopravy – U 1:10000, samostatně jsou uvedeny výkresy jednotlivých částí veřejné technické infrastruktury. Principy uspořádání krajiny a vymezení ÚSES jsou přiloženy ve formě schémat v grafické části ÚPmB 5.0 Principy uspořádání krajiny – schéma 1:25000 a 6.0 Územní systém ekologické stability – schéma 1:25000.

Požadavek je splněn.

21. **výkres veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací** – Požadavkům odpovídá grafická část ÚPmB 3.0a Výkres veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací – U 1:10000.

Požadavek je splněn.

22. **dle potřeby výkres pořadí změn v území (etapizace)** – ÚPmB takový výkres neobsahuje, neboť nevymezuje etapizaci;

23. **dle potřeby samostatný výkres části územního plánu s prvky regulačního plánu. Grafická část může být doplněna schématy** – ÚPmB takový výkres neobsahuje, neboť se nejedná o územní plán s prvky regulačního plánu;

Textová část odůvodnění územního plánu – tedy odpovídající část Odůvodnění ÚPmB – pak podle čl. II odst. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb. musí obsahovat (vyjma požadavků na náležité odůvodnění dle § 173 odst. 1 SŘ, § 174 odst. 1 SŘ a § 68 odst. 3 SŘ, jakož i § 53 odst. 4 a 5 StavZ):

1. **vyhodnocení koordinace využívání území z hlediska širších vztahů v území** – Odůvodnění ÚPmB na s. 19-121 obsahuje toto vyhodnocení, kdy samotné vyhodnocení koordinace využívání území z hlediska širších vztahů v území je na s. 19-34, a navazující části obsahují vyhodnocení souladu ÚPmB s politikou územního rozvoje a ZÚR JMK.

Požadavek je splněn.

2. **vyhodnocení splnění požadavků zadání, popřípadě vyhodnocení souladu se schváleným výběrem nejvhodnější varianty a podmínkami k její úpravě v případě postupu podle § 51 odst. 2 StavZ** – Odůvodnění ÚPmB na s. 127-154 obsahuje vyhodnocení požadavků Zadání ÚPmB, na s. 154-162 pak Odůvodnění ÚPmB obsahuje vyhodnocení souladu se schváleným výběrem nejvhodnější varianty a podmínkami k její úpravě.

Požadavek je splněn.

3. **vyhodnocení souladu s pokyny pro zpracování návrhu územního plánu v případě postupu podle § 51 odst. 3 StavZ** – při pořizování Návrhu ÚPmB nebylo postupováno podle § 51 odst. 3 StavZ;
4. **vyhodnocení souladu s pokyny pro přepracování návrhu v případě postupu podle § 53 odst. 3 StavZ** – při pořizování Návrhu ÚPmB bylo postupováno podle § 53 odst. 2 StavZ, neboť byly na základě veřejných projednání postupně zpracovány dva podstatně upravené návrhy ÚPmB. Nebylo však postupováno dle § 53 odst. 3 StavZ, tj. nebylo nutné Návrh ÚPmB přepracovat. To potvrzuje Odůvodnění ÚPmB na s. 18;
5. **vyhodnocení souladu s pokyny k úpravě návrhu územního plánu v případě postupu podle § 54 odst. 3 StavZ** – k tomuto postupu (nesouhlasu ZMB s Návrhem ÚPmB předloženým mu ke schválení pořizovatelem dle § 54 odst. 1 StavZ) v průběhu pořizování Návrhu ÚPmB dosud nedošlo;
6. **vyhodnocení souladu s rozhodnutím o pořízení územního plánu v případě postupu dle § 55 odst. 3 StavZ** – irrelevantní, k tomuto v případě Návrhu ÚPmB zatím ani nemohlo dojít;
7. **výčet záležitostí nadmístního významu, které nejsou řešeny v zásadách územního rozvoje (§ 43 odst. 1 StavZ), s odůvodněním potřeby jejich vymezení** – Podle § 43 odst. 1 StavZ „záležitosti nadmístního významu, které nejsou řešeny v zásadách územního rozvoje, mohou být součástí územního plánu, pokud to krajský úřad ve stanovisku podle § 50 odst. 7 z důvodu významných negativních vlivů přesahujících hranice obce nevyloučí.“ Odůvodnění ÚPmB na s. 64 odkazuje na kapitolu 11 Odůvodnění ÚPmB,³⁰ která obsahuje podrobné vymezení těchto záležitostí včetně jejich odůvodnění.

Požadavek je splněn.

³⁰ „Územní plán města Brna implementuje záměry nadmístního významu ze ZÚR JMK do koncepce rozvoje města (v míře a podrobnosti odpovídající účelu územního plánu) a vytváří územní předpoklady pro jejich uskutečnění, případně prověření (tj. v plochách územních rezerv). Územní plán dále vymezuje plochy pro další záměry přesahující hranici správního území města (jsou sumarizovány a obhájeny v kapitole 11 textové části odůvodnění ÚPmB).“

8. **výčet prvků regulačního plánu s odůvodněním jejich vymezení** – Odůvodnění ÚPmB na s. 470 uvádí, že výčet těchto prvků neobsahuje, neboť ÚPmB není územním plánem s prvky regulačního plánu;
9. **vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa** – Odůvodnění ÚPmB na s. 447-457 obsahuje vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond, na s. 463-467 Odůvodnění ÚPmB obsahuje vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na pozemky určené k plnění funkce lesa.

Požadavek je splněn.

Grafická část odůvodnění územního plánu – tedy odpovídající část Odůvodnění ÚPmB – pak podle čl. II odst. 2 vyhlášky č. 500/2006 Sb. musí obsahovat zejména:

10. **koordinační výkres** – grafická část Odůvodnění ÚPmB O.1 Koordinační výkres 1:10000.

Požadavek je splněn.

11. **výkres širších vztahů, dokumentující vazby na území sousedních obcí, popřípadě krajů a států** – grafická část Odůvodnění ÚPmB O.3 Výkres širších vztahů 1:50000.

Požadavek je splněn.

12. **výkres předpokládaných záborů půdního fondu** – grafická část Odůvodnění ÚPmB O.2 Předpokládaný zábor ZPF a PUPFL 1:10000.

Požadavek je splněn.

Podle § 13 odst. 2 vyhlášky č. 500/2006 Sb. se výkresy, které jsou součástí grafické části územního plánu, se zpracovávají nad mapovým podkladem v měřítku katastrální mapy nebo v měřítku 1 : 5 000 a vydávají se v měřítku 1 : 5 000 nebo 1 : 10 000. Pro zvláště rozsáhlá území lze výkres základního členění území a samostatné výkresy koncepce uspořádání krajiny a koncepce veřejné infrastruktury vydat v měřítku 1 : 25 000. Výkres širších vztahů se zpracovává a vydává v měřítku výkresu ploch a koridorů zásad územního rozvoje, případně v měřítku 1 : 50 000 nebo 1 : 25 000. Výkresy obsahují jevy zobrazitelné v daném měřítku. Ve výkresech se vyznačí hranice řešeného území. Z výčtu výkresů, které tvoří grafickou část Výrokové části ÚPmB vyplývá, že všechny byly zpracovány v měřítku 1 : 10000, vyjma grafické části ÚPmB 4.0 Koncepce protipovodňové ochrany 1 : 25000 a vyjma schémat principů uspořádání krajiny a ÚSES (obě schémata zpracována rovněž v měřítku 1 : 25000). Všechny výkresy pak obsahují vyznačenou hranici řešeného území.

Požadavek je splněn.

Podle § 13 odst. 4 vyhlášky č. 500/2006 Sb. musí mít VVÚRU (vyhodnocení vlivů územního plánu na udržitelný rozvoj, které je nezbytnou součástí územního plánu) strukturu a obsah odpovídající příloze č. 5 vyhlášky č. 500/2006 Sb. VVÚRU všechny požadavky na obsah a strukturu splňuje, podotýkáme však, že kromě samotného dokumentu „Vyhodnocení vlivů návrhu Územního plánu města Brna na udržitelný rozvoj“ jsou jeho součástí též 4 přílohy obsahující hodnotící karty rozvojových lokalit.

Požadavek je splněn.

Podle § 14 odst. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb. se musí územní plán opatřit záznamem o účinnosti s požadovaným obsahem – tento požadavek Návrh ÚPmB zatím nesplňuje, neboť nebyl vydán.

2. Soulad s vyhláškou č. 501/2006 Sb.

Podle § 1 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. se část druhá této vyhlášky (§ 3-19) použije při vymezování ploch v územních plánech (viz § 43 StavZ). Konkrétně:

1. **Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb. se území člení územním plánem na plochy, které se s přihlédnutím k účelu a podrobnosti popisu a zobrazování v územním plánu vymezují zpravidla o rozloze větší než 2 000 m².** Tento požadavek je splněn, byť ne ve všech případech, jak výslovně připouští Odůvodnění ÚPmB na s. 473: „Řešení v ÚPmB většinou doporučenou velikost zachovávají, ne však ve všech případech. V těchto výjimečných případech je to dáno buď s ohledem na splnění požadavků plynoucích z Pokynů nebo charakterem území, ve kterém je taková plocha vymezena a není možné rozumné řešení ve větších plochách. Dikce uvedeného ustanovení ostatně připouští použitím pojmu „zpravidla“ a v návaznosti na účel a podrobnost řešení i odchylnou velikost ploch.“ **Fakt, že ne všechny plochy v Návrhu ÚPmB mají rozlohu přesahující 2000 m², nepředstavuje vadu,** neboť samotná vyhláška č. 501/2006 Sb. toto připouští, podstatné je, zda Návrh ÚPmB vymezuje zobrazitelné plochy (pokud ne, pak by to mohlo vést nanejvýš ke zrušení takové „podměrečné“ plochy, ale ne celého ÚPmB). Pro úplnost dodáváme, že jednotlivé rozvojové lokality jsou vymezeny v Návrhu ÚPmB tak, aby měly rozlohu alespoň 5000 m².

Požadavek je splněn.

2. **Plochy se podle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. vymezují podle stávajícího nebo požadovaného způsobu využití (dále jen „plochy s rozdílným způsobem využití“); tyto plochy se vymezují ke stanovení územních podmínek, zejména pro vzájemně se doplňující, podmiňující nebo nekolidující činnosti, pro další členění ploch na pozemky a pro stanovení ochrany veřejných zájmů v těchto plochách, jakými jsou ochrana přírodního a kulturního dědictví, civilizačních, architektonických a urbanistických hodnot.** K vymezení ploch s rozdílným způsobem využití viz níže bod č. 5.
3. **Plochy se podle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. vymezují podle významu; podle významu se rozlišují zejména plochy zastavitelné, plochy územních rezerv (§ 36 odst. 1 stavebního zákona), plochy ke změně stávající zástavby, plochy k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území a plochy rekonstrukčních a rekultivačních zásahů do území [§ 43 odst. 1, § 19 odst. 1 písm. l) stavebního zákona]. Pro tyto plochy se zpravidla určuje i způsob jejich využití.**

Požadavek je splněn.

4. **Plochy s rozdílným způsobem využití se podle § 3 odst. 3 vyhlášky č. 501/2006 Sb. vymezují s ohledem na specifické podmínky a charakter území zejména z důvodů omezení střetů vzájemně neslučitelných činností a požadavků na uspořádání a využívání území.**

Požadavek je splněn.

5. **Podle § 3 odst. 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb. lze plochy s rozdílným způsobem využití (s ohledem na specifické podmínky a charakter území) dále podrobněji členit. Ve zvlášť odůvodněných případech a za předpokladu, že je to zdůvodněno v odůvodnění opatření obecné povahy, kterým se vydává územní plán, lze stanovit plochy s jiným způsobem využití, než je stanoveno v § 4 až 19 vyhlášky č. 501/2006 Sb.** Tyto požadavky vyhlášky č. 501/2006 Sb. jsou v obecné rovině splněny, neboť V části 6.3.2 Plochy s rozdílným způsobem využití vymezuje Výroková část ÚPmB jako základní plochy celkem 18 typů ploch s rozdílným způsobem využití, odůvodňuje jejich vymezení a uvádí odchylky od vyhlášky č. 501/2006 Sb., týkající se vymezení některých ploch, resp. specifických ploch. V podrobnostech odkazujeme na srovnání výroku a odůvodnění Návrhu ÚPmB, které toto podrobně popisuje. Některé z ploch s rozdílným způsobem využití jsou dále podrobněji členěny pomocí kódů označujících specifickou formu využití, např. plochy veřejné vybavenosti (V) rozlišují pět specifikací využití této plochy (Výroková část ÚPmB, s. 64), nebo plochy dopravní infrastruktury (Výroková část ÚPmB, s. 68) rozlišují další dva specifické způsoby využití.

Požadavek je splněn.

6. **Obecným požadavkem na vymezení ploch – zakotveným v § 3 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb. – je vytvářet a chránit bezpečně přístupná veřejná prostranství v zastavěném území a v zastavitelných plochách, chránit stávající cesty umožňující bezpečný průchod krajinou a vytvářet nové cesty, je-li to nezbytné.** Tento požadavek je v obecné rovině splněn, neboť prostupnost území je uvedena již na s. 51-52 Výrokové části ÚPmB, kdy základní prostupnost územím zajišťují plochy dopravní infrastruktury, ploch veřejných prostranství a vymezením systému sídelní zeleně, přičemž dále uvádí, že je pro zlepšení prostupnosti krajiny obecně přípustné umísťování staveb a zařízení dopravní infrastruktury a umísťování veřejných prostranství ve všech typech ploch s rozdílným způsobem využití. Prostupnost území je dále řešena i v rámci vymezení ploch s rozdílným způsobem využití, a to jak obecně na s. 57-59, tak v rámci konkrétních ploch (např. plochy zahrádek).

Požadavek je splněn.

XI. Soulad výroku s odůvodněním

V této části právního posouzení se primárně zabýváme těmi částmi Návrhu nového ÚPmB, které jsou významné pro územní plán jako celek (např. vymezení zastavěného území, základní koncepce rozvoje města, urbanistická koncepce apod.), a u nichž by nesoulad výroku s odůvodněním mohl vést ke zrušení územního plánu jako celku. S ohledem na výše uvedené zadání není cílem tohoto posouzení zabývat se každou jednotlivostí výroku či odůvodnění, ale pouze zásadními částmi výroku či jeho odůvodnění, neboť pouze zásadní nedostatky nového ÚPmB by mohly vést k jeho případnému zrušení jako celku, zatímco jednotlivé dílčí nedostatky – jakkoli nežádoucí – mohou vést nanejvýše ke zrušení určité části výsledného nového ÚPmB, či jen určitého jeho regulativu.

V této části posouzení jsou proto srovnány zásadní části výroku Návrhu nového ÚPmB, ve znění po 2. veřejném projednání (dále jen „Výroková část ÚPmB“), s odůvodněním Návrhu nového ÚPmB (dále jen „Odůvodnění ÚPmB“), přičemž je ověřována jednak samotná existence odůvodnění jednotlivých částí Návrhu nového ÚPmB, jednak soulad mezi Výrokovou částí ÚPmB a Odůvodněním ÚPmB (tj. zda výroková část Návrhu nového ÚPmB není v rozporu s odpovídající částí Odůvodnění ÚPmB). Dále je prověřováno, zda je odůvodnění odpovídající výrokové části dostatečné. Na Odůvodnění ÚPmB pak věcně navazuje rozhodnutí o jednotlivých námitkách podaných k Návrhu ÚPmB, které musí mít též odpovídající (vlastní) odůvodnění. Podotýkáme však, že vyhodnocení odůvodnění rozhodnutí jednotlivých námitek podaných k Návrhu nového ÚPmB, není předmětem tohoto posouzení, neboť jejich konečné vyhodnocení nemáme k dispozici.

Soulad jednotlivých částí Návrhu ÚPmB s Odůvodněním ÚPmB

1. Vymezení zastavěného území

Výroková část ÚPmB na s. 18 konstatuje, že hranice zastavěného území je zobrazena v grafické části ÚPmB 1.0 Výkres základního členění území a 2.1 Hlavní výkres. Podle § 53 odst. 5 písm. e) StavZ musí odůvodnění územního plánu obsahovat komplexní zdůvodnění přijatého řešení včetně vybrané varianty a podle § 53 odst. 5 f) StavZ musí být součástí odůvodnění vyhodnocení účelného využití zastavěného území a vyhodnocení potřeby vymezení zastavitelných ploch.

Odůvodnění ÚPmB na s. 163 uvádí podklady, ze kterých vychází vymezení hranice zastavěného území a dále konstatuje, že na území města Brna je vymezeno více zastavěných území. Odůvodnění ÚPmB dále odkazuje na § 58 odst. 1 a 2 StavZ³¹ a doplňuje, že vymezení zastavěného území podle těchto ustanovení (která obsahují algoritmus vymezení zastavěného území na základě intravilánu) se v praxi vždy řídí též uvážením pořizovatele, přičemž hlavním kritériem jeho úvah je logická celistvost uspořádání území. Dále je vysvětleno, proč se liší hranice zastavěného území, vymezená stávajícím platným územním plánem města Brna, a hranice zastavěného území, vymezená v Návrhu nového ÚPmB. V této souvislosti je třeba dodat, že podle § 55 odst. 4 StavZ mohou být další zastavitelné plochy změnou územního plánu vymezeny pouze na základě prokázání potřeby vymezení nových zastavitelných ploch,³² což je v souladu s ustanovením § 18 odst. 4 StavZ, podle něhož má územní plánování určovat podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťovat ochranu

³¹ Vymezení zastavěného území v Návrhu ÚPmB však vyžaduje též § 43 odst. 1 StavZ a čl. I odst. 1 písm. a) přílohy č. 7 vyhlášky č. 500/2006 Sb.

³² Původní znění § 55 odst. 4 StavZ do 31. 12. 2017 požadovalo prokázat také nemožnost využít již vymezené zastavitelné plochy, tato podmínka již po novele zákonem č. 225/2017 Sb. není vyžadována. Jedním z důvodů pro vypuštění této podmínky byla její praktická nesplnitelnost, která pak vedla k rušení změn územních plánů správními soudy. Důsledkem novely je sjednocení právní úpravy odůvodňování potřeby nových zastavitelných ploch jak u změn územních plánů, tak u pořízení zcela nových územních plánů.

nezastavěného území a nezastavitelných pozemků, přičemž zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území (ustanovení § 18 odst. 4 StavZ se promítá též do § 53 odst. 4 písm. b) StavZ a § 53 odst. 5 písm. f) StavZ, podle nichž musí být účelné využití zastavěného území a potřeba vymezení zastavitelných ploch vždy vyhodnocena v odůvodnění územního plánu). K možné námitce, že se ustanovení § 55 odst. 4 StavZ uplatní pouze v případě změn územního plánu³³ a nikoli přijímání nového územního plánu, kdy má být aplikován § 53 odst. 5 písm. f) StavZ, uvádíme, že bez vyhodnocení kapacity zastavěného území nelze prokázat potřebu vymezení nových zastavitelných ploch. Obě ustanovení - § 55 odst. 4 StavZ i § 53 odst. 5 písm. f) StavZ – vedou k nutnosti provést totožné vyhodnocení kapacit zastavěného území a na základě něj pak odůvodňovat potřebu vymezení nových zastavitelných ploch s ohledem na plánovaný rozvoj území obce.

Odůvodnění ÚPmB se prokázáním potřeby vymezení nových zastavitelných ploch zabývá na s. 422-446 v části 9 Vyhodnocení účelného využití zastavěného území a vyhodnocení potřeby vymezení zastavitelných ploch. Odůvodnění ÚPmB poměrně podrobně uvádí jednotlivá východiska rozvoje území města Brna včetně populační prognózy a kapacit jednotlivých rozvojových lokalit, samotné vyhodnocení potřeby vymezení zastavitelných ploch v užším slova smyslu je pak uvedeno na s. 442-446 (které odkazují na zvolené vysoké populační prognózy apod.). Z hlediska výše uvedeného požadavku § 53 odst. 5 písm. f) StavZ a judikatury NSS lze konstatovat, že **Odůvodnění ÚPmB obsahuje odůvodnění potřeby vymezení nových zastavitelných ploch. Nelze tvrdit, že by Návrh nového ÚPmB nebyl z hlediska § 53 odst. 5 písm. f) StavZ odůvodněn vůbec.** Dále je zřejmé, jak se dospělo k potřebě vymezení nových zastavitelných ploch, přičemž **pokud Odůvodnění ÚPmB na s. 442-443 uvádí, že odhadovaný počet fakticky bydlícího obyvatelstva 464 tis. obyvatel (vycházející z vysoké populační prognózy) je o cca 60 tisíc obyvatel vyšší než dnes a potenciál návrhových ploch (166 tis. obyvatel) tak vytváří určitou rezervu,** kterou je nutné interpretovat na základě zkušenosti s využitelností návrhových ploch, a dále, že odhadovaný počet 350 tis. pracovních míst je o cca 50 tis. vyšší než dnes a potenciál návrhových ploch (189 tis. pracovních míst) tak vytváří dostatečnou rezervu, kterou je nutné interpretovat na základě zkušenosti s využitelností návrhových ploch, pak **je třeba s ohledem na judikaturu NSS předpokládat zdrženlivost správních soudů při případném soudním přezkumu** potřeby vymezení nových zastavitelných ploch, neboť **je primárně věcí politickou, nikoli právní, jak ambiciózní rozvoj svého území město Brno předpokládá** (a z jakých důvodů, přičemž hlavním důvodem je reakce na suburbanizaci).

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

2. Základní koncepce rozvoje města, ochrany a rozvoje jeho hodnot

Základní koncepce rozvoje území města Brna je popsána na s. 19 Výrokové části ÚPmB a je vyjádřena prostřednictvím výkresů grafické části územního plánu ve spojení s podmínkami využití ploch, ochrannými režimy, ochrannými instituty a případně v regulativních pravidlech a podmínkách jednotlivých kapitol.

Z Odůvodnění ÚPmB na s. 165-166 vyplývá, že se v něm prolíná popisná a regulativní část textu, které nelze oddělit, a které uvádí, že: „*Koncepce je v obecné (neregulativní) rovině popsána v popisných částech výrokové textové části ÚPmB, konkrétně je naplněna a realizována v regulativních textových*

³³ To ostatně výslovně potvrdil NSS ve svém rozsudku ze dne 6. 6. 2013, č.j. 1 AOs 1/2013-85, když uvedl, že § 55 odst. 3 StavZ (současný § 55 odst. 4 StavZ) se nevztahuje na pořizování nového územního plánu.

částech textu (tj. primárně v závazné textové části ÚPmB kapitole 6 Stanovení podmínek využití ploch s rozdílným způsobem využití s určením převažujícího účelu využití, přípustného, podmíněně přípustného a nepřípustného využití, stanovení podmínek prostorového uspořádání, kde jsou stanoveny podmínky využití území a v dalších regulativně stanovených pravidlech jednotlivých kapitol) ve spojení s grafickou částí, ve kterých nalézá svou konkrétní podobu – tedy realizaci koncepce. Při posuzování konkrétních záměrů nemá již být (duplicitně) vyhodnocován znovu soulad s koncepcí územního plánu (tedy s principy tvorby územního plánu), ale s regulativními ustanoveními, které koncepci realizují.“ Těmito regulativními ustanoveními jsou funkční a prostorová regulace ploch, ochranné režimy typu ÚSES, výškové regulativy a chráněné pohledy, pravidla a podmínky jednotlivých kapitol Výrokové části ÚPmB apod.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 19 uvádí, že hlavním cílem ÚPmB je dosažení vyváženosti a flexibility „všech jevů a prvků, které jsou pro tvorbu územního plánu určující“. Výroková část ÚPmB na s. 19 dále konstatuje, že: „Základní koncepce rozvoje území města vychází z aktuálních koncepčních a strategických dokumentů města Brna.“ Na to navazuje popis základní koncepce rozvoje města na s. 19 Výrokové části ÚPmB, který zahrnuje rovnováhu mezi zastavěným územím a jeho rozvojovým potenciálem a přírodním zázemím města, přičemž směřuje ke kompaktnímu městu (městu krátkých vzdáleností), návrh zastavitelných ploch uvnitř nebo v přímé vazbě na zastavitelné území, aby nebyly vytvářeny enklávy v nezastavěném území, přestavbu a revitalizaci tzv. brownfieldů, umožnění a podpora intenzifikace území ve stabilizovaných plochách (tj. zástavba proluk, dostavby) při zachování struktury a „přiměřeného měřítka“, tvorba územních podmínek pro vhodné uspořádání a mísení funkcí (typické pro rozvoj infrastruktury) prostřednictvím funkčních a prostorových regulativů a rozvoj a ochrana území pro výrobní a ekonomické aktivity a jeho doplnění a oddělení plochami zejména pro nekolidující smíšené funkce a návaznost na územní plány obcí sousedících „bezprostředně sousedících“ s městem Brnem.

Odůvodnění ÚPmB tuto koncepci rozvoje města Brna odůvodňuje zejména na s. 166–183, když na s. 166 vymezuje přírodní zázemí města Brna, dále na s. 168 označuje rovnováhu mezi zastavěným územím a jeho rozvojem na straně jedné a přírodním zázemím města a jeho ochranou na straně druhé jako hlavní zásadu koncepce rozvoje. Následně je podrobně vymezeno, co se rozumí vytvořením „funkčního a prostorově vyváženého města“, je popsána ochrana přírodního potenciálu města Brna, na s. 170 je vymezeno směřování ke kompaktnímu městu, resp. městu krátkých vzdáleností.³⁴ Význam revitalizace ploch přestaveb, tj. brownfieldů, je zmíněna již na s. 170 Odůvodnění ÚPmB, na s. 185 v souvislosti s významnými novými městskými prostranstvími, a dále na s. 189 Odůvodnění ÚPmB, ze které plyne, že jde o nejvýznamnější plochy určené k zástavbě, rekonverzi a revitalizaci, některé z těchto ploch jsou výslovně uvedeny (např. areál Zbrojovky, plochy podél ulice Heršpické a Vídeňské, areály Královopolská a Zetor). Na s. 168 Odůvodnění ÚPmB je zmíněna návaznost na územní plány obcí „bezprostředně sousedících“ s městem Brnem, obecně je pak návaznost na ÚPD sousedních obcí vyhodnocena na s. 35-43 Odůvodnění ÚPmB, návaznost na územní plány sousedních obcí je pak znovu zmíněna např. v souvislosti s vymezením ÚSES či protipovodňových opatření.

³⁴ Tím se rozumí „vymezení vhodných zastavitelných ploch a ploch přestavby uvnitř města vytváří protiváhu dekoncentraci a suburbanizaci s cílem podporování kompaktního ekonomicky fungujícího města“, hlavním nástrojem pro dosažení kompaktního rozvoje města je pak revitalizace, tj. plochy přestavby brownfieldů (konkrétní nejvýznamnější plochy přestavby jsou uvedeny na s. 170 Odůvodnění ÚPmB), pro zajištění kvality života ve městě jsou navrženy plochy pro veřejnou vybavenost a intenzifikace využití stabilizovaných ploch je podpořena specifikacemi prostorového využití s cílem naplnění rozvojových potřeb uvnitř zastavěného území a zamezit tak tlakům na rozšiřování města Brna do nezastavěné krajiny.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Dále jsou na s. 19-21 Výrokové části ÚPmB popsány urbanistické, kulturní a přírodní hodnoty, které ÚPmB chrání a rozvíjí a které jsou vyznačeny v grafických částech ÚPmB 2.1 Hlavní výkres a 5.0 Principy uspořádání krajiny – schéma.

Tomu odpovídá část Odůvodnění ÚPmB 5.2.4.4 Ochrana a rozvíjení hodnot města na s. 170-188 Odůvodnění ÚPmB, kdy jsou podrobně vymezeny hodnoty kulturní,³⁵ přírodní a hodnoty navržené k ochraně a rozvoji. Městská památková rezervace a její ochranné pásmo jsou vymezeny v grafické části Odůvodnění ÚPmB O.1 Koordinační výkres. Lze konstatovat, že urbanistické, kulturní a přírodní hodnoty, jak jsou popsány v Návrhu ÚPmB, odpovídají relevantním částem Odůvodnění ÚPmB.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

3. Urbanistická koncepce

Na s. 22 Výrokové části ÚPmB je popsána urbanistická koncepce (a to včetně svých základních principů),³⁶ která je stanovena pro město Brno jako celek a která stanovuje požadavky na zastavitelné území, plochy přestavby a plochy změn v krajině a na stabilizovaná území, a to prostřednictvím funkčních a prostorových regulativů.

Odůvodnění ÚPmB na s. 190 uvádí, že: „Urbanistická koncepce je stanovena pro zastavitelné území a prostřednictvím nástrojů územního plánování, tedy zejména prostřednictvím regulativů a požadavků na zastavění jednotlivých částí (lokalit), směřuje k žádoucímu rozvoji města.“ Rozpor mezi výrokem a odůvodněním (urbanistická koncepce pro Brno jako celek versus pro zastavitelné území) je toliko zdánlivý. Odůvodnění ÚPmB dále uvádí čtyři městotvorné teze (které samy vychází ze základní koncepce rozvoje města a jeho hodnot), na jejichž základě jsou stanoveny základní principy urbanistické koncepce, které jsou dále rozvedeny.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

K regulativům obsaženým v urbanistické koncepci je na s. 22 Výrokové části ÚPmB výslovně uvedeno, že: „Nastavené funkční využití zastavěného území a ploch zástavby reaguje zejména na požadavky polyfunkčnosti, kompaktnosti a prostupnosti města. Založení polyfunkční struktury nově navrhovaných území je základem pro vizi města krátkých vzdáleností, které napomáhá odlehčení dopravního zatížení celku města s jeho doprovodnými negativními jevy pro životní prostředí. Prostorové podmínky využití území v plochách zástavby jsou součástí urbanistické koncepce; prostorové podmínky využití stanovují typ struktury zástavby a výškovou regulaci.“

Odůvodnění ÚPmB na s. 191-199 podrobně popisuje polyfunkční polycentrickou strukturou a dále podrobněji popisuje principy uspořádání území určeného k zástavbě, a to odkazem na historický vývoj (na který Návrh ÚPmB navazuje) a dále podrobně odůvodňuje novou koncepci města na

³⁵ Odůvodnění ÚPmB na s. 166-167 stručně popisuje geografickou polohu města, jakož i jeho historický rozvoj, což tvoří rámec pro navazující část Odůvodnění ÚPmB týkající se ochrany kulturních a přírodních hodnot.

³⁶ Základními principy urbanistické koncepce je 1) posílení a udržení hodnot města, 2) účelné a efektivní (udržitelné) uspořádání (ekonomická obsluha území), 3) důraz na intenzitu využití širšího městského centra a posílení jeho významu v různorodé, polycentrické struktuře města, a 4) preference intenzifikace a transformace přestavbových území zejména v širším centru před zastavěním volných ploch.

principu kompaktního města, v obecné rovině konstatuje, že území města určené k zástavbě je pokryto plochami s rozdílným způsobem využití, které dále dělí do skupin a popisuje jejich vymezení.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 22 dále zmiňuje prostorové podmínky využití území v plochách zástavby (typ struktury zástavby, výšková regulace) coby součást urbanistické koncepce. Struktura zástavby je následně podrobně popsána ve Výrokové části ÚPmB v části 6.4.1 Prostorové uspořádání (s. 72-75) a lze ji vymezit jako prostorové vztahy mezi budovami, resp. bloky budov a veřejnými prostranstvími. Výškové regulativy pak vychází z výškového uspořádání zástavby spolu s morfologií terénu, Výroková část ÚPmB pak stanovuje výškovou kompozici, která je určena k ochraně území a stanoví výšková omezení s ohledem na kulturní hodnoty chráněné zvláštními právními předpisy. Pro navrhované plochy pak má dle s. 22 Výrokové části ÚPmB zásadní význam „kostra uspořádání veřejných prostranství“, kdy samotná veřejná prostranství jsou klíčová z hlediska tvorby a zvyšování kvality veřejného prostoru, neboť: *„propojují zastavěné území s volnou krajinou prostřednictvím parků, říčních údolí, polních a lesních cest apod. Veřejná prostranství jsou klíčovým koncepčním prvkem pro tvorbu a zvyšování kvality veřejného prostoru. Společně se strukturou zastavění a výškovou regulací jsou i základním nástrojem pro udržení a posílení dochovaných hodnot území a typického charakteru lokalit. Veřejná prostranství jsou zpravidla využívána také pro vedení liniových záměrů, zejména pro zařízení dopravní a technické infrastruktury, a pro veřejný život.“*

Specifický důraz je (dle Výrokové části ÚPmB na s. 22) v urbanistické kompozici kladen na městské třídy, které mají celoměstský význam. Jsou uvedeny jejich charakteristické vlastnosti a jsou zmíněny pohledově významné plochy, které: *„chrání území pohledově exponovaná především ve směru z města do volné krajiny a významným způsobem se podílí na celkovém obrazu města.“* Kompozice města usiluje rovněž o vytváření nových nábřeží podél toků Svatky a Svitavy, je zmíněna také ochrana veduty.

Odůvodnění ÚPmB na s. 199 v části 5.3.3 Principy prostorového uspořádání popisuje jednak stávající strukturu území města Brna a „prostorový obraz území města určeného k zástavbě“, na který navazuje na s. 200 Odůvodnění ÚPmB „prostorová struktura území určeného k zástavbě“. Na s. 201-203 Odůvodnění ÚPmB je pak velmi podrobně vysvětlena konstrukce výškových regulativů (např. proč jsou ÚPmB rozlišovány tzv. vyšší stavby, přesahující běžnou okolní zástavbu o max. 2 m, proč je umožněno překročit výšku římsy, resp. atiky u skloněné střechy a proč je zvolen konkrétní sklon 45°, proč jsou v určitých částech území umožněny stavby s výškovou úrovní 6 a 7, jak byly vybrány místa pohledů na vedutu města apod.), přičemž cílem je vymezit jednotlivé výškové úrovně, jakých mohou v daných částech území města Brna stavby dosáhnout, a to s ohledem na ochranu veduty města, panorama města a významné „pohledy na město“, kdy se připouští umístění lokálních dominant (tj. staveb vyšších než nejvyšší přípustná výšková úroveň).

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Dále je na s. 23 Výrokové části ÚPmB vymezen systém sídelní zeleně jako souhrn ploch s rozdílným způsobem využití *„s prioritním určením pro pokrytí vegetačními prvky (plochy městské zeleně Z, plochy krajinné zeleně K, plochy lesní L a plochy zemědělské A) ve vzájemných prostorových a funkčních vazbách. Podpůrně systému sídelní zeleně napomáhají další části jiných ploch s podstatným nebo funkčně významným podílem vegetace,“* a jsou uvedeny hodnoty, za účelem jejichž zajištění byly v Návrhu ÚPmB vymezeny plochy městské zeleně, krajinné zeleně, plochy lesní a vodní a je zdůrazněno zachování a posilování propustnosti do volné krajiny.

Odůvodnění ÚPmB na s. 203-204 odůvodňuje koncepci volného uspořádání území, a ačkoli je toto uspořádání zvoleno z důvodu zachování a rozvoje přírodních hodnot, neodůvodňuje samo o sobě,

jak je zajištěna stabilizace a zlepšení mikroklimatických podmínek, ani vymezení systému sídelní zeleně (tyto aspekty jsou však obsaženy v jiných částech Odůvodnění ÚPmB, např. vymezení sídelní zeleně na s. 297-299).

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB pak na s. 23 v části 3.2 Vymezení ploch s rozdílným způsobem využití zmiňuje stabilizované plochy a plochy změn, kdy pod naposled uvedené řadí Návrh ÚPmB plochy přestavby, plochy zastavitelné a plochy změn v krajině. Jednotlivé druhy ploch jsou následně podrobně popsány na s. 24 Návrhu ÚPmB, všechny jsou vymezeny v grafické části ÚPmB 1.0 Výkres základního členění území. Výroková část ÚPmB na s. 23 dále obsahuje výčet jednotlivých typů ploch s rozdílným způsobem využití území, které obsahově z větší části odpovídá jednotlivým druhům ploch v § 4 až 18 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 501/2006 Sb.“), zbývající část ploch pak lze podřadit pod „plochy specifické“, jak jsou vymezeny v § 19 vyhlášky č. 501/2006 Sb. V podrobnostech odkazuje na kapitolu Výrokové části ÚPmB 6.3 Základní podmínky využití území. Odůvodnění ÚPmB tuto část odůvodňuje v rámci odůvodnění základních podmínek využití území.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Na s. 24 Výroková část ÚPmB definuje stabilizované plochy, vymezené v grafické části ÚPmB 2.1 Hlavní výkres, jako „*ty části území města, kde územním plánem stanovené využití území vychází z jeho dosavadního charakteru a zpravidla jej potvrzuje, nebo na něj bezprostředně navazuje. Jedná se o území, ve kterých se stávající účel využití území nebude zásadním způsobem měnit.*“ Podmínky funkčního využití území stanovené v plochách s rozdílným způsobem využití zůstanou prakticky shodné se stávající regulací v platném územním plánu města Brna. Výroková část ÚPmB dále uvádí, že i ve stabilizovaném území lze intenzitu využití území měnit, avšak musí to umožňovat specifikace prostorového uspořádání. Jsou přípustné: „*modernizace, revitalizace, přestavby staveb a dostavby, včetně dopravní a technické infrastruktury, veřejných prostranství apod., popřípadě též změna způsobu užívání stavby bez stavebních zásahů nebo změna využití území. Modernizace a revitalizace (popř. i přestavba stavby) může zahrnovat i odstranění objektu a jeho nahrazení novým, při zachování podmínek stanovených tímto územním plánem.*“ Současně musí být respektovány požadavky plynoucí z plošné památkové ochrany. Výroková část ÚPmB dále stručně vymezuje zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy změn v krajině, přičemž odkazuje na jejich vymezení v grafické části ÚPmB 1.0 Výkres základního členění území.

Odůvodnění ÚPmB na s. 204-205 je z hlediska stabilizovaných ploch a ploch změn velmi stručné a musí být kombinováno s dalšími částmi Odůvodnění ÚPmB, které podrobně odůvodňují dílčí aspekty popsané na s. 24 Výrokové části. Vzhledem k tomu, že k odůvodnění územního plánu je nutno přistupovat jako k celku, lze toto odůvodnění považovat za dostatečné.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Na s. 24 pak Výroková část ÚPmB vymezuje také rozvojové lokality, které jsou popsány v Příloze č. 1 Karty lokalit. Odůvodnění ÚPmB vymezení rozvojových lokalit je obsaženo zejména na s. 231-233, a je podrobně popsáno v rámci Souladu přílohy č. 1 Výrokové části ÚPmB s přílohami č. 1.1 a 1.2 Odůvodnění ÚPmB.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

4. Koncepce veřejné infrastruktury

Koncepce veřejné infrastruktury včetně podmínek pro její umísťování, vymezení ploch s rozdílným způsobem využití, zastavitelných ploch, ploch přestavby a systému sídelní zeleně, jak je vymezena na s. 26 až 46 Výrokové části ÚPmB, zahrnuje části týkající se dopravní a technické infrastruktury, občanského vybavení a veřejných prostranství.

4.1 Dopravní infrastruktura

Výroková část ÚPmB na s. 26 vymezuje stavby dopravní infrastruktury a uvádí systémy dopravy, kterým tyto stavby slouží. Základní koncepce dopravy, tvořená jednotlivými podkapitolami této Výrokové části ÚPmB, je vytvořena pro město s až 470 tisíci bydlících obyvatel.

Odůvodnění ÚPmB na s. 241 uvádí cíle dopravní koncepce ÚPmB a dále dodává, že *„Zajištění regionálních, celostátních i evropských vztahů je stanoveno nadřazenou dokumentací (ZÚR JMK) a územní plán jej přebírá, zpřesňuje a koordinuje.“* Na s. 64 Odůvodnění ÚPmB je uvedeno, že: *„Územní plán města Brna implementuje záměry nadmístního významu ze ZÚR JMK do koncepce rozvoje města (v míře a podrobnosti odpovídající účelu územního plánu) a vytváří územní předpoklady pro jejich uskutečnění, případně prověření (tj. v plochách územních rezerv)... Koridory a plochy, které jsou v ZÚR JMK navrženy pro uskutečnění záměrů rozvoje dopravní infrastruktury krajského, celostátního i mezinárodního významu, byly při řešení prověřeny a v územním plánu jsou (při respektování kritérií a podmínek ze ZÚR JMK) vymezeny a upřesněny.“* Podrobně jsou pak jednotlivé plochy a koridory dopravní infrastruktury převzaté ze ZÚR JMK popsány na s. 69-86 Odůvodnění ÚPmB. Co se týká populace, Odůvodnění ÚPmB zejména na s. 427-429 podrobně odůvodňuje populační prognózu, které pak musí odpovídat vymezení zastavitelných ploch.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Dále jsou na s. 26 Výrokové části ÚPmB vymezeny obecně platné podmínky, které se týkají zejména vymezení stop pozemních komunikací a drah v grafické části ÚPmB 2.2 Souhrnný výkres dopravy (osa komunikace či dráhy nemusí být navržena v její stopě, křižovatky a rozvětvení jsou znázorněny pouze rozšířením plochy dopravní infrastruktury, z pořadí čar v grafické části ÚPmB 2.2 Souhrnný výkres dopravy nelze dovozovat budoucí niveletu komunikací, podpovrchové nebo překryté vedení komunikačních propojení je povoleno i v nevyznačených úsecích apod.). Důležité je, že: *„Navržené území (překryvných) koridorů dopravní infrastruktury je přípustné využít i způsobem dle podmínek využití překryté funkční plochy za předpokladu, že nebude znemožněno umístění konkrétní dopravní stavby ani její výstavba a omezeny podmínky pro její funkci, údržbu a provoz.“*

Odůvodnění ÚPmB na s. 241-242 popisuje obecná ustanovení pro stavby dopravní infrastruktury, primárně odůvodňuje nutnost vymezení stop pozemních komunikací a drah v grafické části ÚPmB 2.2 Souhrnný výkres dopravy tak, že: *„Územní plán ve své podrobnosti a při stávajícím stavu vědění nemůže předurčovat geometrii budoucí komunikace, což platí zejména v plochách mimoúrovňových křižovatek...“* a popisuje, jak by se měl prakticky vyhodnocovat soulad záměru spočívajícího v umístění stavby dopravní infrastruktury s územním plánem.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 26-27 dále uvádí součinitel vlivu stupně automobilizace v závislosti na vymezených pásmech na území města Brna. Odůvodnění ÚPmB na s. 242 vysvětluje s odkazem na vyhlášku č. 501/2006 Sb. vysvětluje význam součinitele vlivu stupně automobilizace a dále vysvětluje, proč se přikročilo k vymezení tří pásem na území města Brna s odlišným součinitelem, s. 243 pak znázorňuje jejich vymezení graficky.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 27-28 dále vymezuje silniční dopravu uvedením jednotlivých systémů, které ji tvoří, a dále vymezuje jednotlivé druhy (resp. jednotlivé územně plánovací kategorie) pozemních komunikací do nich zařazených – dálnice, rychlostní komunikace, nadsběrné komunikace, sběrné komunikace a obslužné komunikace – a uvádí, čemu tyto pozemní komunikace slouží, zda a jak je možné napojení na jiné druhy komunikací či nemovitostí apod.

Odůvodnění ÚPmB na s. 244 popisuje systémy silniční dopravy a uvádí konkrétní pozemní komunikace, které je tvoří (1. a 2. stupeň), dále zmiňuje nadsběrné komunikace a sběrné komunikace. Obslužné komunikace nejsou v této části odůvodnění výslovně zmíněny, jsou uvedeny až na s. 248 v rámci odůvodnění jednotlivých druhů pozemních komunikací. Na s. 246-248 Odůvodnění ÚPmB jsou popsány jednotlivé druhy pozemních komunikací spolu s vysvětlením, čemu slouží a jak se napojují či kříží.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB dále na s. 28-29 uvádí výčet navržených komunikací, na s. 29 pak vymezuje koridory dopravní infrastruktury sloužící k ochraně území pro výstavbu podzemních úseků navržených pozemních komunikací. Výroková část ÚPmB na s. 29 popisuje dopravu v klidu, tedy způsob parkování a odstavování vozidel, včetně parkovišť P+R.

Odůvodnění ÚPmB k tomu na s. 248 nejprve uvádí, že: *„Územní plán závazně nestanovuje budoucí zařazení komunikací podle zákonné kategorie, resp. podle vlastníka, to je věc budoucích správních procesů na úseku silničního správního úřadu. Územní plán však uvažuje hypotézu budoucího zařazení, a to především pro potřeby doložení, že navržená koncepce dopravy naplňuje cílový stav kategorizace pozemních komunikací, jak je jejich vlastníky nyní předpokládán.“* Následuje výčet uvažovaných pozemních komunikací, zobrazených v grafické části Odůvodnění ÚPmB O.4 Silniční doprava – schéma a podrobný popis jednotlivých navržených komunikací na s. 249-256. Ke koridorům dopravní infrastruktury uvádí Odůvodnění ÚPmB na s. 256, že: *„Tabulka 4 textové části výroku obsahuje seznam koridorů dopravní infrastruktury pro pozemní komunikace. Ty mají stejný kód jako komunikace, pro jejíž stavbu jsou určeny a podle kterého tedy lze dohledat účel konkrétní komunikace a jejího koridoru.“* Kromě toho je Odůvodnění ÚPmB na s. 256 doplněno o vymezení modernizace dálnic D1 a D2 a o územní rezervu pro D/R1 obchvat Dvorsek, je uveden také záměr vymezený v ZÚR JMK, totiž horkovod z jaderné elektrárny Dukovany. Doprava v klidu je podrobně odůvodněna na s. 257, včetně parkovišť P+R.³⁷

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část na s. 30-33 vymezuje veřejnou hromadnou dopravu, počínaje koncepcí napojení a obsluhy města drážní dopravou, kterou vymezuje prostřednictvím systémů železniční dopravy, trolejbusové a jiné nekolejové dopravy, metropolitní dráhy (severojižní kolejový diametr) a nákladní vlečky. Dále jsou definovány železnice, vlečky, tramvaje a metropolitní dráhy, a na s. 30-31 je uveden seznam navržených drah, na s. 31 jsou vymezeny koridory dopravní infrastruktury sloužící k ochraně území pro výstavbu podzemních úseků navržených drah.

³⁷ Odůvodnění ÚPmB dále na s. 257-258 popisuje mimoúrovňové křižovatky, čerpací stanice a nákladní dopravu.

Odůvodnění ÚPmB na s. 258-260 popisuje koncepci drážní dopravy v návaznosti na stávající stav a zvažovaný rozvoj, přičemž páteří městské hromadné dopravy je tramvajová síť, páteří příměstské a dálkové dopravy je železnice. Dále jsou v odůvodnění uvedeny železnice, vlečky, tramvaje a metropolitní dráhy. Na s. 261-265 je podrobný popis jednotlivých navržených drah a jsou uvedeny další předpokládané modernizace drah. Ke koridorům dopravní infrastruktury pro dráhy uvádí Odůvodnění ÚPmB na s. 256, že: „*Koridory dopravní infrastruktury pro dráhy mají stejný kód jako dráha, pro jejíž stavbu jsou určeny a podle kterého tedy lze dohledat účel konkrétní dráhy a jejího koridoru.*“

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Na s. 31-32 je stručně vymezena nemotorová doprava, letecká doprava a vodní doprava. Odůvodnění ÚPmB na s. 266-268 vymezuje nemotorovou dopravu na území města Brna, tvořenou mimo jiné cyklotrasami, letecká doprava a vodní doprava jsou odůvodněny na s. 269 Odůvodnění ÚPmB.

Výše uvedené části výroku jsou odůvodněny.

4.2 Technická infrastruktura

Výroková část ÚPmB na s. 33 stanovuje koncepci technické infrastruktury, postavené na „*vyváženém a koordinovaném rozvoji jednotlivých systémů, kterými jsou zásobování vodou, odkanalizování, zásobování plynem, zásobování teplem, zásobování elektrickou energií, elektronické komunikace, kolektory, a odpadové hospodářství. Pro každý z těchto systémů jsou stanoveny podrobnější podmínky a požadavky vedoucí k zajištění efektivního provozu města a jeho předpokládanému budoucímu rozvoji.*“

Na s. 33 Výrokové části ÚPmB jsou vymezeny obecné zásady technické infrastruktury, popisující zejména umísťování jednotlivých sítí technické infrastruktury do společných tras, koordinaci všech prvků (technické infrastruktury) umísťovaných ve veřejných prostranstvích a zohlednění celé řady aspektů uvedených ve Výrokové části ÚPmB na s. 33, včetně srážkoodtokových poměrů a kvality mikroklimatu (to neplatí v případě podzemního vedení technické infrastruktury). Je výslovně uvedeno, že všechna vedení technické infrastruktury včetně modrozelené infrastruktury jsou rovnocenná.

Dále jsou na s. 33-34 Výrokové části ÚPmB uvedeny podmínky pro umísťování technické infrastruktury, podle kterých lze „*sítě, objekty na sítích a zařízení technického vybavení lze umísťovat do všech typů ploch s rozdílným způsobem využití v souladu se zásadami koncepce uspořádání technické infrastruktury, pokud není v podmínkách využití typů ploch stanoveno jinak.*“ Odůvodnění ÚPmB na s. 269-270 odůvodňuje výše uvedené části výroku.

Výše uvedené části výroku jsou odůvodněny.

Výroková část ÚPmB na s. 34 popisuje odkanalizování, počínaje jeho základními zásadami, přičemž podkladem pro principy koncepce odkanalizování je Generel odvodnění města Brna – D. Část kanalizace (dále jen „GOMB“). Je vymezen samotný systém odkanalizování (v ÚPmB je však vymezena pouze síť kmenových stok a vybraných hlavních stok jednotné, splaškové a dešťové kanalizace a související zařízení na kanalizační síti odpovídající měřítku územního plánu) včetně jeho prvků – kmenových stok, hlavních stok, výtlaku, čerpacích stanic odpadních vod a retenčních nádrží. Výroková část ÚPmB na s. 34 obsahuje doplnění stávající kanalizační sítě o konkrétní prvky systému odkanalizování. Odůvodnění ÚPmB na s. 270 popisuje odkanalizování území.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 35-36 popisuje koncepcce zásobování vodou, jednak stávající stav, dále pak vymezuje systém zásobování vodou a jeho prvky (vodárenská zařízení, vodovodní řady) a návrh na doplnění vodovodní sítě o tyto prvky.

Odůvodnění ÚPmB na s. 270-271 popisuje jednotlivé prvky doplňující vodovodní sítě, dále je na s. 272-273 popsáno hospodaření se srážkovými vodami, včetně regulativu pro odtok srážkových vod ze zastavitelných ploch a ploch přestaveb. Zásobování vodou je odůvodněno na s. 274.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Stejným způsobem jako v případě vymezení koncepce odkanalizování Výroková část ÚPmB na s. 36-43 vymezuje koncepcce zásobování plynem, zásobování teplem, zásobování elektrickou energií, sítě elektronických komunikací a kolektory. Odpovídající části odůvodnění jsou na s. 276-289 Odůvodnění ÚPmB.

Výše uvedené části výroku jsou odůvodněny.

Na s. 43-44 pak Výroková část ÚPmB vymezuje koncepci odpadového hospodářství, zejména vymezuje plochy pro odpadové hospodářství jako: „*plochy určené pro zařízení pro nakládání s odpady celoměstského významu odpovídající měřítku územního plánu (např. spalovna, skládka, kompostárna nebo dotřídovací centrum).*“ Odůvodnění ÚPmB popisuje aspekty odpadového hospodářství na s. 289-290, a odkazuje přitom na Plán odpadového hospodářství statutárního města Brna coby základní koncepční dokument pro odpadové hospodářství města na období 2017 až 2025.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

4.3 Občanské vybavení

Výroková část ÚPmB na s. 44 uvádí, že územní plán vymezuje občanské vybavení graficky jako plochy s rozdílným způsobem využití, přičemž občanské vybavení zahrnuje plochy veřejné vybavenosti, komerční vybavenosti, nákupních a zábavních center a zvláštních areálů a plochy sportu, „*přičemž plochy veřejné vybavenosti jsou hájeny pro občanské vybavení zřizované nebo užívané ve veřejném zájmu.*“ Dále uvádí, že stavby a zařízení občanského vybavení je přípustné umísťovat také v jiných plochách s rozdílným způsobem využití, a že některé z ploch spadající pod občanské vybavení jsou v grafické části ÚPmB zpřesněny „specifikací způsobu využití“, tedy odpovídajícím kódem.

Odůvodnění ÚPmB na s. 290-296 velmi podrobně odůvodňuje jednotlivé aspekty vymezení občanského vybavení na území města Brna.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

4.4 Veřejná prostranství

Výroková část ÚPmB na s. 45-46 vymezuje veřejná prostranství, konkrétně principy využití území pro veřejná prostranství, která lze umísťovat prakticky kdekoli, dále je uvedeno samotné vymezení veřejných prostranství a jejich hierarchie, samostatně jsou zmíněna stromořadí.

Odůvodnění ÚPmB na s. 296-299 vymezuje jednak veřejná prostranství a výše uvedené aspekty jejich úpravy v ÚPmB, jednak systém sídelní zeleně.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

5. Konceptce uspořádání krajiny

Výroková část ÚPmB na s. 47 vymezuje základní cíl konceptce uspořádání krajiny: „podpora trvale udržitelného rozvoje území, zahrnujícího zachování stávajících estetických, ekologických a rekreačních kvalit krajiny a jejich další rozvoj a podporu mimoprodukčních funkcí krajiny. Konceptce uspořádání krajiny působí synergicky s urbanistickou koncepcí města a umožňuje jeho harmonický rozvoj.“

Odůvodnění ÚPmB na s. 300 konstatuje, že konceptce uspořádání krajiny „obsahuje především obecná pravidla pro uspořádání území s ohledem na ochranu a rozvoj přírodních a estetických hodnot krajiny. Vzhledem ke skutečnosti, že urbanizovaným a k zastavění určeným partiím krajiny se věnuje Urbanistická konceptce, Konceptce uspořádání krajiny se primárně zabývá neurbanizovaným územím, tzv. volnou krajinou.“

Součástí konceptce uspořádání krajiny jsou uvedeny ve výčtu na s. 47 Výrokové části ÚPmB, a následně jsou podrobně vymezeny jednotlivé části této konceptce, konkrétně:

1. principy uspořádání krajiny – Výroková část ÚPmB na s. 47 uvádí, že pro zajištění krajinných hodnot území jsou vymezeny formou plošného překryvu v grafické části ÚPmB 5.0 Principy uspořádání krajiny – schéma, zahrnující přírodní zázemí v krajině, přírodní zázemí v zástavbě, osy propojení přírodního území, pohledově významná území a místa pohledů na vedutu města (tyto jsou popsány na s. 47-48 Výrokové části ÚPmB, kdy je vždy uveden jejich účel a jak mají být zohledněny). Kromě toho jsou v rámci principů uspořádání krajiny uvedeny též významná přestavbová území, významná zastavitelná území, dálnice, velký městský okruh, významné komunikace, tunely a železnice. Plochy a linie uvedených typů přitom tvoří součásti urbanistické konceptce a konceptce veřejné infrastruktury a jsou rovněž obsaženy v grafické části ÚPmB 5.0 Principy uspořádání krajiny – schéma.

Odůvodnění ÚPmB na s. 300 nejprve popisuje vazby mezi vymezením přírodního zázemí v krajině, přírodního zázemí v zástavbě, os propojení přírodního území, pohledově významných území a míst pohledů na vedutu města na straně jedné, a na konkrétní území či plochy,³⁸ následně podrobněji vymezuje cíle území přírodního zázemí v krajině a zástavbě, a popisuje vyhodnocení kritéria „přiměřeného stavebního rozvoje“ (účelem vymezení území přírodního zázemí v krajině a zástavbě je dle s. 47 Výrokové části ÚPmB ochrana území před nepřiměřeným stavebním rozvojem, který by ohrozil existenci stávajících hodnot), včetně určení „nepřiměřenosti“. Na s. 301 Odůvodnění ÚPmB odůvodňuje pohledově významná území se zdůrazněním účelu vymezení tohoto „ochranného režimu“ nikoliv jako úplné stavební uzávěry, ale jako pečlivé vyhodnocení stavebních záměrů ve funkčních plochách pod překryvem s ohledem na chráněné hodnoty. Dále jsou podrobněji vymezeny chráněné pohledy na vedutu města Brna. Ze s. 301 Odůvodnění ÚPmB rovněž vyplývá, že ochrana hodnot území, zajištěná koncepcí uspořádání krajiny, navazuje na Výrokové části ÚPmB, kapitoly 2 a 3 (a odpovídající části Odůvodnění ÚPmB), z čehož lze dovodit, proč jsou principy uspořádání krajiny vymezeny na konkrétních částech území města Brna.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

³⁸ Např. „Vymezení os propojení přírodního zázemí navazuje na situování řady ploch přírodního zázemí (v krajině i v zástavbě) nebo jejich dílčích částí v údolních nivách brněnských řek – tím je dána logická vazba os na průběh toků řek Svratky a Svitavy.“

2. vymezení ploch s rozdílným způsobem využití – podle Výrokové části ÚPmB na s. 48 tvoří součást koncepce uspořádání krajiny primárně takové plochy s rozdílným způsobem využití, které se nachází v nezastavěném území, a dále ty, které slouží k rekreačnímu využití krajiny (včetně ploch v zastavěném území a zastavitelných ploch). Výroková část ÚPmB uvádí výčet takových ploch a dále odkazuje na jejich vymezení v grafické části ÚPmB 2.1 Hlavní výkres, a na podrobnosti podmínek využití všech typů ploch s rozdílným způsobem využití v kapitole 6 Výrokové části ÚPmB.

Odůvodnění ÚPmB na s. 302 popisuje, jak jsou v ÚPmB vymezeny plochy zeleně – buď jako samostatné plochy s rozdílným způsobem využití (plochy městské a krajinné zeleně, plochy lesní a plochy zemědělské), v nichž převažující zeleň plní ekosystémové služby a je tak jejich hlavním funkčním využitím, nebo je zeleň integrována do ostatních ploch s rozdílným způsobem využití – a následně na s. 302–307 Odůvodnění ÚPmB podrobně (i s příklady) vymezuje zeleň v hlavní funkci a zeleň v doplňkové funkci.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Dále jsou na s. 49–50 Výrokové části ÚPmB vymezeny plochy městské zeleně, plochy krajinné zeleně, plochy lesní, plochy zemědělské, plochy vodní a vodohospodářské – vždy je uveden účel jejich vymezení, je uvedeno, zda zahrnují stávající stabilizované plochy (a míru, v jaké jsou tyto plochy zastoupené na území města Brna) a plochy návrhové (včetně rozložení těchto ploch na území města Brna).

Odůvodnění na s. 307 uvádí, jaké účely sleduje vymezení ploch městské zeleně a proč a kde jsou vymezeny stabilizované a návrhové plochy městské zeleně. Odůvodnění se však nevyjadřuje ke konkrétním katastrálním územím, v nichž se mají nacházet návrhové plochy městské zeleně, uvedeným na s. 49 Výrokové části ÚPmB, ačkoli se má jednat o „zvláště významné zastoupení“, není tedy zřejmé, proč jsou návrhové plochy městské zeleně vymezeny právě v daných katastrálních územích. Stejným způsobem jsou odůvodněny plochy krajinné zeleně na s. 307–308 Odůvodnění ÚPmB, plochy lesní, plochy zemědělské a plochy vodní a vodohospodářské, vše na s. 308 Odůvodnění ÚPmB, s tím rozdílem, že pokud už jsou uvedena konkrétní katastrální území, obsahuje Odůvodnění ÚPmB alespoň stručné vysvětlení, proč.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

3. vymezení ploch změn v krajině – Výroková část ÚPmB na s. 50 uvádí, že jako plochy změn v krajině jsou uvedeny: „*všechny návrhové plochy krajinné zeleně a všechny návrhové plochy lesní.*“ Na s. 50–51 Výrokové části ÚPmB následuje výčet vymezených ploch změn v krajině, a je odkázáno na podrobnosti podmínek využití všech typů ploch s rozdílným způsobem využití v kapitole 6 Výrokové části ÚPmB.

Odůvodnění ÚPmB na s. 308 pouze odkazuje na odůvodnění návrhových ploch krajinné zeleně a ploch lesních (odpovídající odůvodnění je uvedeno jak na s. 308, tak na s. 360–361). Co však odůvodněno není, je vymezení konkrétních ploch změn v krajině – Odůvodnění ÚPmB na s. 308 vůbec neuvádí, proč byly tyto plochy změn vymezeny právě v daných částech katastrálních území.

Výše uvedená část výroku je částečně odůvodněna.

4. prostupnost krajiny – Výroková část ÚPmB na s. 51-52 uvádí, že zajištění základní prostupnosti řešeno prostřednictvím ploch dopravní infrastruktury, ploch veřejných prostranství a vymezením systému sídelní zeleně, přičemž dále uvádí, že je pro zlepšení prostupnosti krajiny obecně přípustné umísťování staveb a zařízení dopravní infrastruktury a umísťování veřejných prostranství ve všech typech ploch s rozdílným způsobem využití, a to „za podmínky minimalizace jejich plošného a prostorového střetu s plochou a minimalizace negativního vlivu na funkčnost plochy vyplývající z jejího hlavního využití.“ Potřebu prostupnosti území je nutné zohlednit i při konkrétním technickém řešení staveb dopravní a technické infrastruktury a protipovodňových opatření.

Odůvodnění na s. 308 pouze lakonicky konstatuje, že: „*Problematika prostupnosti krajiny je řešena tak, aby bylo zajištěno zpřístupnění jednotlivých vymezených ploch s rozdílným způsobem využití, a aby bylo možno v nezastavěném území vytvářet nové komunikace dle aktuální potřeby a stanovených podmínek.*“

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

5. dobývání nerostných surovin – Výroková část ÚPmB na s. 52 konstatuje, že Návrh ÚPmB nevymezuje plochy pro dobývání nerostných surovin, neboť těžba nebo dobývání (pokud je dovoleno právními předpisy) je v území obecně přípustnou činností.

Odůvodnění ÚPmB na s. 309 podrobně popisuje, proč ÚPmB nepředpokládá další rozvoj těžební činnosti na území města Brna po dokončení těžby nerostných surovin v rámci stávajících dobývacích prostorů, vyznačených v grafické části odůvodnění ÚPmB O.1 Koordinační výkres a dále popsanych na s. 309 Odůvodnění ÚPmB.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

6. voda v krajině – podle s. 52 Výrokové části ÚPmB územní plán „*respektuje všechny stávající vodní toky a vodní plochy, stanovuje podmínky a požadavky protipovodňové ochrany v záplavových územích a navrhuje prvky systému protipovodňových opatření.*“ Tomu odpovídá Odůvodnění ÚPmB na s. 309.

Dále Výroková část ÚPmB vymezuje na s. 52 koncepci povrchových vod, která je založena na zachování a rozvoji stávající hydrografické sítě, a dále deklaruje, že řešení ÚPmB „*navrhuje opatření ke zlepšení ekologické a vodohospodářské funkce vodních toků a současně vytváří předpoklady k atraktivnímu poříčnímu prostoru pro rekreaci a jeho zpřístupnění.*“ Dále na s. 52 stanovuje zásady vedoucí k optimalizaci hydrografické sítě, a vymezuje samotnou hydrografickou síť (v ÚPmB je vymezena pouze nadřazená hydrografická síť). Výroková část ÚPmB na s. 53 vymezuje koncepci protipovodňové ochrany (která je – včetně navrhovaných opatření – zobrazena v grafické části ÚPmB 4.0 Koncepce protipovodňové ochrany), přičemž protipovodňovými opatřeními se rozumí „*soubor opatření technického charakteru a opatření využívajících retenční potenciál nezastavěného území.*“ Dále jsou uvedeny podklady pro principy koncepce protipovodňové ochrany,³⁹ a dále je stanoveno, že protipovodňová ochrana na vodních tocích musí být řešena vždy ve vazbě na protipovodňovou ochranu kanalizace. Výroková část ÚPmB na s. 53 vymezuje protipovodňovou ochranu jako liniová

³⁹ Konkrétně jde o Generel odvodnění města Brna – část C. Vodní toky (2009) a navazující studii Přírodě blízká protipovodňová opatření a revitalizace údolní nivy hlavních brněnských toků (2015).

protipovodňová opatření, retenční prostory a poldry, přičemž pro retenční prostory a poldr Chrlice jsou vymezeny podmínky využití režimu. Dotčení jednotlivých rozvojových lokalit protipovodňovými opatřeními je uvedeno v Příloze č. 1 Karty lokalit.

Odůvodnění ÚPmB na s. 309 popisuje povrchové vody a uvádí, na základě čeho byla vymezena hydrografická síť. **Ze zásad vedoucích k optimalizaci hydrografické sítě, vymezených na s. 52 Výrokové části ÚPmB, Odůvodnění ÚPmB na s. 309-310 podrobněji popisuje pouze revitalizaci vodních toků a zatrubňování, jiné odůvodněny nejsou.** Odůvodnění ÚPmB na s. 311-314 obecně popisuje záplavová území, jeho aktivní zónu, území ohrožené zvláštní povodní, jakož i plán pro zvládání povodňových rizik. Na to navazuje podrobné odůvodnění protipovodňové ochrany na s. 314-319, včetně lineárních protipovodňových staveb,⁴⁰ retenčních prostor a poldrů (nejen poldru Chrlice).

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

7. rekreace – Výroková část ÚPmB na s. 54 uvádí, že pro rekreaci jsou v ÚPmB používány zejména plochy rekreace a plochy sportu, pro individuální rekreaci slouží také plochy zahrádek a plochy městské zeleně. Cílem koncepce rekreace je zajištění podmínek rekreace v kvalitním přírodním prostředí, což má zajistit dodržování zásad, uvedených na s. 54 Výrokové části ÚPmB, v plochách rekreace. *„Koncepce vymezení ploch navazuje na větší stabilizované lokality rekreace, které se nacházejí zejména v severozápadním sektoru města. Nové zastavitelné plochy jsou vymezeny také jako příležitost pro výstavbu vybavenosti sloužící k rekreaci.“*

Výroková část ÚPmB na s. 54 dále vymezuje tři rekreační oblasti (RO Přehrada, RO Ponávka a RO Mariánské údolí – Říčky), které podrobněji popisuje, a které jsou vymezeny v grafické části ÚPmB 2.1 Hlavní výkres. Tyto rekreační oblasti tvoří překryvný režim nad plochami s rozdílným způsobem využití a stanoví zpřesňující podmínky využití pro všechny plochy v rámci těchto rekreačních oblastí.

Odůvodnění ÚPmB na s. 320 uvádí nezastupitelný rekreační význam volné krajiny na území města, a odůvodňuje výše uvedenou část výroku, včetně zmínění návaznosti nových zastavitelných intenzivnějších ploch rekreace na stávající plochy rekreace v rekreačních oblastech Brněnská přehrada a Žebětín – Vrbovec, dále na s. 320-321 uvádí hlavní cíl vymezení rekreačních oblastí a uvádí celou řadu kritérií důležitých pro vymezení rekreačních oblastí, následně odůvodňuje vymezení RO Přehrada, RO Ponávka a RO Mariánské údolí – Říčky.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

8. zahrádky – Výroková část ÚPmB na s. 55 je vymezuje jako specifický rozšířený způsob rekreace ve městě Brně: *„Plochy zahrádek jsou v územním plánu určeny pro rekreaci formou zahrádkaření s možností výstavby objektů individuální rekreace na převážně oplocených pozemcích zemědělského půdního fondu.“* Většina zahrádek zůstává stabilizovaná, nové plochy zahrádek slouží jako určitá kompenzace za stávající zahrádkové lokality navrhované jako území změn pro jiné funkce.

⁴⁰ Jedná se patrně o synonymum pojmu „liniová protipovodňová opatření“, na s. 53 Výrokové části ÚPmB.

Odůvodnění ÚPmB na s. 321-323 definuje zahrádky a uvádí jejich typologické rozdělení na zahrádky, sady, individuální rekreaci a souvislé porosty, na s. 323 pak uvádí skutečnosti relevantní pro vymezení ploch zahrádek na území města Brna.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

9. ÚSES – jsou ve Výrokové části ÚPmB na s. 55 vymezeny „pro zajištění územních podmínek pro ochranu a rozvoj přirozených a přírodě blízkých ekosystémů udržujících přírodní rovnováhu.“ Na s. 55-56 Výrokové části ÚPmB následuje podrobný výčet jednotlivých skladebných částí (prvků) ÚSES. Dále je na s. 56 Výrokové části ÚPmB stanoveno, že „vymezené plochy ÚSES tvoří překryvný režim nad plochami s rozdílným způsobem využití. Pro všechny části ploch s rozdílným způsobem využití s překryvným režimem vymezených ploch ÚSES (biocenter či biokoridorů) platí místo stanovených obecných a základních podmínek využití území následující podmínky využití,“ kdy hlavním využitím je využití sloužící k posílení či zachování funkčnosti ÚSES, přípustné jsou stavby dopravní a technické infrastruktury a vodohospodářské stavby, avšak vždy za předpokladu minimalizace plošného a prostorového střetu s vymezeným ÚSES a zohlednění jejich vlivu na funkčnost ÚSES. Teprve jako podmíněně přípustné využití je uvedeno hlavní, přípustné a podmíněně přípustné využití daného typu plochy s rozdílným způsobem využití, přičemž podmínkou je, že nesmí nevratně znehodnotit přirozené podmínky stanoviště. Umístění staveb je dále podmíněno tím, že podstatně neomezí aktuální a potenciální funkčnost ÚSES. Nepřípustným využitím je pak jakékoli využití, které podstatně omezí aktuální a potenciální funkčnost ÚSES.

Odůvodnění ÚPmB na s. 325 nejprve uvádí výchozí stav řešení, tedy z jakých podkladů je při vymezení ÚSES vycházeno, dále jsou na s. 325-329 Odůvodnění ÚPmB navrženy a podrobně odůvodněny jednotlivé části ÚSES: nadregionální a regionální ÚSES a místní ÚSES, na s. 329 jsou pak popsány i podmínky využití ploch, navíc je – nad rámec dané Výrokové části ÚPmB – vysvětlena i vnější návaznost na ÚSES sousedních obcí, a to poměrně podrobně na s. 329-332.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

10. protierozní opatření se dle s. 56 Výrokové části ÚPmB nevymezují, ačkoli protierozní opatření jsou obecně přípustné v rámci obecných podmínek využití území.

Odůvodnění ÚPmB na s. 319 vysvětluje, proč ÚPmB stanovuje pouze obecné základní podmínky pro umísťování protierozních opatření v krajině.⁴¹ Dále na s. 332 uvádí Odůvodnění ÚPmB, jaká protierozní opatření lze realizovat (organizační, agrotechnická, vegetační a technická opatření vedoucí ke zmírnění negativních vlivů vodní a větrné eroze).

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

⁴¹ „Účelné řešení konkrétní ochrany půdy před erozí vyžaduje zpracování detailních odborných studií přesahujících rámec řešení územního plánu... Systém protierozních opatření bude realizován v rámci jednotlivých ploch, na základě podrobné analýzy erozní ohroženosti a komplexního návrhu protierozních opatření.“

6. Stanovení podmínek využití ploch s rozdílným způsobem využití

Výroková část ÚPmB na s. 57-78 stanovuje podmínky využití ploch s rozdílným způsobem využití, které obsahují určení převažujícího účelu využití, přípustného, podmíněně přípustného a nepřípustného využití, a stanoví podmínky prostorového uspořádání.

Stanovení podmínek využití území je ve Výrokové části ÚPmB obsaženo ve třech úrovních (přičemž v zájmu větší přehlednosti se těchto úrovní drží též struktura této části posouzení souladu výroku s odůvodněním):

1. úroveň obecných podmínek využití území v textové části ÚPmB v kapitole 6.2 Obecné podmínky využití území,
2. úroveň základních podmínek využití území pro základní plochy v kapitolách 6.3 Základní podmínky využití území a 6.4 Základní podmínky využití území – specifikace prostorového uspořádání a způsobu využití, která zahrnuje:
 - vymezení ploch s rozdílným způsobem využití s jejich hlavním, přípustným, podmíněně přípustným a nepřípustným využitím území;
 - požadavky na minimální plošné zastoupení zeleně pro některé plochy s rozdílným způsobem využití;
 - specifikaci podmínek prostorového uspořádání a specifikace způsobu využití pro některé základní plochy;
 - zpřesňující podmínky pro využití jednotlivých rozvojových lokalit, uvedené na jednotlivých kartách, které jsou uvedeny v příloze č. 1 Výrokové části ÚPmB (viz níže uvedená část posouzení „Soulad přílohy č. 1 Výrokové části ÚPmB s přílohami č. 1.1 a 1.2 Odůvodnění ÚPmB“).
3. úroveň doplňujících podmínek využití území v kapitole 6.5 Doplňující podmínky využití, vztahujících se k ostatním plochám, koridorům a trasám vymezeným tímto územním plánem. Doplňující podmínky využití území jsou dané příslušným členěním území, režimem nebo systémem, který zpravidla není vázán na jednotlivou základní plochu.

Výroková část ÚPmB dále uvádí, že: „Úrovně 2 a 3 jsou vždy zobrazeny v grafické části územního plánu a zároveň jsou podmínky využití formulovány textem v příslušných kapitolách textové části územního plánu. Všechny úrovně regulace jsou pro posuzování záměrů na změny využití území závazné, obecné podmínky využití území mají přednost před konkrétnější regulací ploch s rozdílným způsobem využití a doplňující podmínky mají přednost před obecnými a základními podmínkami využití území.“

Výše uvedenému odpovídá Odůvodnění ÚPmB, zejména jeho část 5.10.4 Obecné podmínky využití území na s. 338-339, která vysvětluje vztah mezi jednotlivými úrovněmi podmínek využití území: „Všechny úrovně regulace jsou pro posuzování záměrů na změny využití území závazné. Obecné podmínky využití území mají přednost před základními podmínkami. Obecné podmínky využití území mají charakter předřazení, tj. „vytčení před závorku“, obecných pravidel platících pro všechny plochy. Doplňující podmínky mají přednost před obecnými a základními podmínkami využití území. Důvodem pro toto postavení ve struktuře je skutečnost, že doplňující podmínky mají charakter *lex specialis*, kdy zvláštním režimem nebo institutem je ochraňován specifický zájem v území...“.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

6.1 Obecné podmínky využití území

Obecné podmínky využití území jsou uvedeny na s. 57-59 Výrokové části ÚPmB. Základním regulativem je „charakter území“, který vylučuje realizaci záměru na změnu v území (zejména ve stabilizované ploše), pokud je záměr v rozporu s počtem staveb, kapacitou, polohou, stavebním objemem, rozlohou, typem nebo účelem vyplývajícím z charakteru území, který je definován na s. 14 Výrokové části ÚPmB.⁴²

Výroková část ÚPmB dále stanoví následující obecné podmínky využití území:

- a) stavby a zařízení dopravní a technické infrastruktury lze umístit ve všech typech ploch s rozdílným způsobem využití. V případě ploch zástavby lze umístit stavby a zařízení dopravní infrastruktury za podmínky, že záměr není „zjevně nepřiměřený“ vůči dotčeným plochám či navazujícímu území. Na volných plochách lze stavby a zařízení dopravní a technické infrastruktury umístit za podmínky minimalizace jejich plošného a prostorového střetu s příslušnou plochou a minimalizace negativního vlivu na funkčnost plochy vyplývající z hlavního využití – tato část výroku téměř doslovně odpovídá Výrokové části ÚPmB na s. 51;⁴³
- b) podzemní parkovací garáže na území MPR Brno jsou přípustné pouze na konkrétních pozemcích a dále v částech území, která jsou z hlediska památkové ochrany již znehodnocená nebo prověřená;
- c) čerpací stanice pohonných hmot připojené na veřejnou dopravní infrastrukturu jsou přípustné za podmínky, že výrazně neovlivní kvalitu prostředí;
- d) veřejná prostranství, stavby a zařízení protipovodňové ochrany, protierozní opatření a opatření ke zmírnění dopadů klimatických změn lze umístit ve všech typech ploch s rozdílným způsobem využití;
- e) v nezastavěném území nejsou vyloučeny záměry přípustné podle obecné právní úpravy pro nezastavěné území;
- f) podmínky týkající se prostupnosti území, které musí záměry na změny v území zachovávat a posilovat, přičemž jsou dále stanoveny podmínky pro stabilizované plochy (zachování stávajících pěších tras) a pro plochy změn (zajištění prostupnosti, návaznost na zastavěné území);
- g) podmínky pro zástavbu obsahující funkci bydlení, školství, zdravotnictví, sociální péči a pro rekreaci, která bude přiléhat k navrhovaným plochám dopravní infrastruktury, je uvedena zástavba přípustná, pokud je uzpůsobena předpokládané hlukové zátěži (cílem je vyhnout se budování dodatečných pasivních protihlukových opatření);

⁴² Charakterem území se rozumí „soubor podstatných přírodních, krajinných, urbánních, historických a kulturně civilizačních prvků, které jsou specifické pro danou část území; v zastavěném a zastavitelném území pak zvláště urbanistických, architektonických a funkčních prvků či vlastností specifických pro konkrétní část území města (především poloha v celku sídla, způsob využití území, struktura a typ zastavění, vymezení a uspořádání veřejných prostranství, návaznosti na části sídla obklopující řešené území), včetně jejich vzájemných vztahů a vazeb.“

⁴³ Výroková část ÚPmB v části 5.5 Prostupnost krajiny uvádí: „Pro zlepšení prostupnosti krajiny je obecně přípustné umísťování staveb a zařízení dopravní infrastruktury a umísťování veřejných prostranství ve všech typech ploch s rozdílným způsobem využití za podmínky minimalizace jejich plošného a prostorového střetu s plochou a minimalizace negativního vlivu na funkčnost plochy vyplývající z jejího hlavního využití.“

- h) možnost dočasně využít plochu s rozdílným způsobem využití pro individuální rekreaci formou zahrádkaření;
- i) na s. 58-59 Výrokové části ÚPmB je zmíněna integrace (grafická subsumpce, pohlcení) odlišných jevů v území coby důsledek vymezování ploch ve stanoveném měřítku, a je popsán způsob, jak lze s integrovanými jevy, které jsou faktickou součástí vymezené plochy, ale neodpovídají stanovené regulaci v ploše, pracovat, přičemž jsou popsány tři integrované jevy – struktura zástavby, výška zástavby a způsob využití území. Konečně je na s. 59 Výrokové části ÚPmB zmíněna také právní kontinuita rozhodování v území v případě již vydaných územních rozhodnutí, tj. kdy jsou záměry přípustné a kdy nikoliv.⁴⁴
- j) výroková část ÚPmB dále na s. 59 v rámci obecných podmínek využití území stanovuje podmínky umístění dočasných staveb.

Odůvodnění ÚPmB na s. 339 uvádí k obecným podmínkám využití území, že: „jsou stanoveny především výčetem obecně přípustných nebo obecně nepřípustných činností. Z uvedených pravidel je třeba zdůraznit zejména obecnou nepřípustnost záměrů na změnu v území, které by jinak byly v území přípustné, pokud počtem staveb, kapacitou, polohou, stavebním objemem, rozlohou, typem nebo účelem odporují charakteru území. Uvedené ustanovení bylo vloženo do regulativní části územního plánu jako institut jakési „záchranné brzdy“.“ Z navazující části odůvodnění je zřejmý smysl a účel vymezení obecných podmínek i uvedené „záchranné brzdy“, která vyžaduje pro svou aplikaci správné vymezení pojmu „charakter území“.

Odůvodnění ÚPmB dále na s. 339-344 podrobně popisuje a zdůvodňuje některé „ucelenější a obtížněji uchopitelné obecné podmínky“, tedy ne všechny obecné podmínky, uvedené na s. 57-59 Návrhu ÚPmB. Zbylé obecné podmínky jsou odůvodněny v jiných částech Odůvodnění ÚPmB, např. umístění staveb a zařízení dopravní a technické infrastruktury je podrobně popsáno na s. 241-289 Odůvodnění ÚPmB, umístění čerpacích stanic pohonných hmot je popsáno na s. 258 Odůvodnění ÚPmB, veřejná prostranství jsou popsána na s. 296-297 Odůvodnění ÚPmB apod. Ze srovnání s výše uvedenou částí Výroku ÚPmB, vymezující obecné podmínky využití území (viz písmena a) až i)), vyplývá, že tyto podmínky jsou jako celek dostatečně odůvodněny v Odůvodnění ÚPmB jako celku.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

6.2 Základní podmínky využití území

Výroková část ÚPmB stanovuje na s. 59 plochu jako základní skladebnou jednotkou využití území (dále též „základní plocha“) a odkazuje na vymezení ploch v grafické části Návrhu ÚPmB 2.1 - Hlavní výkres. Celé území města Brna je bezesbýtku rozděleno na jednotlivé základní plochy, přičemž pro každou základní plochu je vždy stanoven typ plochy s rozdílným způsobem využití.

Že je základní skladebnou jednotkou ÚPmB základní plocha konstatuje Odůvodnění ÚPmB na s. 344. Důvody pro zvolený způsob regulace území jsou podrobně popsány jednak v části 5.7.1 Odůvodnění ÚPmB - Metodika vymezování ploch a rozvojových lokalit na s. 231,⁴⁵ a dále v části 5.10.6.2 - Základní

⁴⁴ „Jestliže bylo do doby účinnosti tohoto územního plánu vydáno územní rozhodnutí (popř. jiný správní akt, kterým je stavba nebo záměr umísťován nebo povolován), ke kterému bylo vydáno kladné závazné stanovisko orgánu územního plánování o souladu s územně plánovací dokumentací, jsou tyto záměry přípustné. To neplatí, pokud dojde ke zrušení podkladového stanoviska úřadu územního plánování opravnými či jinými přezkumnými postupy. Na tyto záměry se rovněž vztahují pravidla pro práci s integrovanými jevy.“

⁴⁵ Část 5.7.1 Odůvodnění ÚPmB podrobně a s ohledem na požadavky vyhlášky č. 501/2006 Sb. popisuje důvody a způsoby vymezení jednotlivých ploch s rozdílným způsobem využití.

přístup při tvorbě podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití na s. 346-347 Odůvodnění ÚPmB v souvislosti se samotným vymezením „regulativů“, tj. „podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití“. V této souvislosti jsou v Odůvodnění ÚPmB uvedeny různé přístupy k regulaci území (Praha, Plzeň, Olomouc), a je výslovně konstatováno, že: *„Město Brno přistoupilo ke způsobu regulace, který je postaven zejména na určení hlavního způsobu využití v jeho základní typové charakteristice (např. bydlení, výroba a skladování apod.) a na principu slučitelnosti s tímto hlavním využitím (princip je tedy ve své bázi obdobný městu Plzeň).“*

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Dále Výroková část ÚPmB na s. 60 uvádí, že základní plochy v zastavěném území, zastavitelných plochách a přestavbových plochách mají zpravidla stanovenou specifikaci prostorového uspořádání a výjimečně i specifikaci způsobu využití, a že základní plocha je charakterizována jako plocha stabilizovaná nebo jako plocha změn (návrhová). Plochy změn (návrhové) jsou buď plochy zastavitelné nebo plochy přestavby nebo plochy změn v krajině.

Odůvodnění ÚPmB na s. 344 uvádí, že: *„Základní podmínky využití území jsou zejména v zastavěném území a zastavitelných plochách zpravidla doplněny specifikací vztahenou k základní ploše, a proto vyjádřenou v kódu základní plochy.“* Následně na s. 344-345 podrobně odůvodňuje „specifikaci prostorového uspořádání“ a „specifikaci způsobu využití“, a uvádí, jak jsou podmínky využití území vztahené k základní ploše zobrazeny v grafické části ÚPmB. Tomu odpovídá též metodika vymezení stabilizovaných ploch na s. 237-240 Odůvodnění ÚPmB.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

V části 6.3.2 Plochy s rozdílným způsobem využití vymezuje Výroková část ÚPmB jako základní plochy celkem 18 typů ploch s rozdílným způsobem využití.⁴⁶ Odůvodnění ÚPmB odůvodňuje vymezení těchto ploch odkazem na vyhlášku č. 501/2006 Sb.: *„Struktura ploch ÚPmB ve většinové části přebírá strukturu ploch podle vyhlášky č. 501/2006 Sb.“*, a dále vyjmenovává odchylky, týkající se ploch občanského vybavení (včetně ploch komerční vybavenosti), ploch bydlení, ploch sportu, ploch městské zeleně, ploch zahrádek, ploch smíšeného nezastavěného území, ploch těžby nerostů a ploch specifických (poslední tři typy ploch nejsou ve výčtu 18 typů ploch s rozdílným způsobem využití z důvodů na s. 346 Odůvodnění ÚPmB uvedeny). **Výčet odchylek však nezahrnuje plochy lehké výroby plochy nákupních a zábavních center a zvláštních areálů, které současně nejsou uvedeny ani ve vyhlášce č. 501/2006 Sb.**

Jde o drobný nedostatek odůvodnění výroku, který nemůže vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku.

Dále Výroková část ÚPmB na s. 60 definuje pro tyto plochy, co obecně znamená „hlavní využití“ určující pro daný typ plochy,⁴⁷ co znamená „přípustné využití“, „podmíněně přípustné využití“

⁴⁶ Jde o plochy bydlení podle § 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb. (pozn.: dále jsou citována ustanovení této vyhlášky, pokud nejsou uvedeny, pak je vyhláška nevymezuje), plochy smíšené obytné dle § 8, plochy veřejné vybavenosti, plochy komerční vybavenosti, plochy nákupních a zábavních center a zvláštních areálů, plochy sportu, plochy výroby a skladování dle § 11, plochy lehké výroby, plochy technické infrastruktury dle § 10, plochy dopravní infrastruktury dle § 9, plochy veřejných prostranství dle § 7, plochy městské zeleně, plochy rekreace dle § 5, plochy zahrádek, plochy krajinné zeleně, plochy lesní dle § 15, plochy zemědělské dle § 14, plochy vodní a vodohospodářské dle § 13.

⁴⁷ Kterým se rozumí preferovaný způsob využití, nikoli „matematicky počítaný“ způsob využití.

a „nepřípustné využití“, které *„pokud není u jednotlivých typů ploch s rozdílným způsobem využití specificky stanoveno, jedná se o jakékoliv jiné využití, které není hlavním, přípustným či podmíněně přípustným využitím a které zároveň neumožňují ani stanovené obecné nebo doplňující podmínky využití území.“* Výroková část ÚPmB u jednotlivých ploch s rozdílným způsobem využití stanoví výslovně obvykle jen takové nepřípustné využití, *„které nemusí být z hlavního, přípustného a podmíněně přípustného využití a z obecných podmínek využití území jednoznačně zřejmé.“* Důvody pro vymezení ploch s rozdílným způsobem využití území uvádí Odůvodnění ÚPmB na s. 344 a na s. 346-347, zejména v části, kde je vysvětleno, proč město Brno nepřistoupilo k výčtovému způsobu vymezení ani k omezení počtu typů ploch s rozdílným způsobem využití.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Dále Výroková část ÚPmB na s. 61 doplňuje strukturu regulace volných ploch s ohledem na jejich prioritní nestavební využití (u nichž je po vymezení způsobů využití ještě stanovena užší kategorie přípustnosti umístění staveb (kromě záměrů obecných podmínek využití území). To plyne z Odůvodnění ÚPmB na s. 344, které konstatuje, že prioritně je ve volných plochách předpokládáno nestavební využití, stavební činnost je vnímána jako odchylka ze základního rámce.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Podle Výrokové části ÚPmB obecné, doplňující nebo další základní podmínky využití území nebo specifikace mohou omezovat, doplňovat či jinak upravovat hlavní, přípustné a podmíněně přípustné využití ploch s rozdílným způsobem využití. Jako podpůrné výkladové pravidlo v případě pochybností při vyhodnocení jednotlivých záměrů je *„přihlížení k metropolitnímu charakteru regulovaného územního samosprávného celku s přirozeným zohledněním specifik konkrétní části daného území.“* Tomu odpovídá část Odůvodnění ÚPmB na s. 344.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Konečně Výroková část ÚPmB na s. 61 uvádí, jak musí být vykládány a aplikovány hranice základních ploch v grafické části ÚPmB s tím, že je lze přiměřeně zpřesňovat na základě regulačního plánu, územně plánovacích podkladů ve smyslu § 25 až 30 StavZ, nebo v územním řízení, a stanoví, co má přípustný rozsah zpřesnění respektovat. Vymezení hranice základních ploch a jejich zpřesňování jsou vysvětleny na s. 345 Odůvodnění ÚPmB, a to s odkazem na metodiku MMR.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Dále v části 6.3.3 Typy ploch s rozdílným způsobem využití konkretizuje Výroková část ÚPmB jednotlivé typy ploch s rozdílným způsobem využití, konkrétně:

1. plochy bydlení (B) – Výroková část ÚPmB na s. 61 vymezuje jako hlavní využití bydlení, přípustným využitím je občanské vybavení a jiné využití související, doplňující nebo podmiňující hlavní využití s omezením plochy pro maloobchod prodejní plochou do 1000 m². Podmíněně přípustným je pak využití pro nerušící výrobu a služby za podmínky, že svými účinky a vlivy nenarušuje užívání staveb hlavního využití nad přípustnou míru. Dále je podmíněně přípustné využití pro objekty pro maloobchod omezené prodejní plochou do 1 500 m² za podmínky, že bude vhodnost situačního řešení prověřena v územně plánovacím podkladu. Podmíněně přípustná je případná dostavba ve stabilizovaných plochách bydlení ve struktuře volné, na kterých převažuje sídlištní zástavba, za podmínky, že bude vhodnost situačního a hmotového řešení doložena podrobnějším podkladem. Nepřípustným je pak

využití, u kterého nebylo prokázáno splnění podmínek podmíněné přípustnosti, zejména využití pro výrobu a skladování neúměrné charakteru daného území.

Odůvodnění ÚPmB na s. 345 vysvětluje důvody pro omezení velikosti přípustné prodejní plochy do 1000 m²,⁴⁸ na s. 347-348 jsou pak podrobně odůvodněny jednotlivé způsoby využití – hlavní, využití, přípustné využití je popsáno jako doplňující hlavní využití (Odůvodnění ÚPmB jej dělí na záměry sloužící hlavnímu využití a záměry s hlavním využitím slučitelné). Jako podpůrné výkladové pravidlo je v případě pochybností o přípustnosti využití uvedeno přihlédnutí k městskému charakteru sídelního celku Brna. Regulativy podmíněné přípustnosti jsou odůvodněny na s. 348 Odůvodnění ÚPmB, je vysvětleno, co se rozumí souslovím „nenarušuje užívání staveb hlavního využití nad přípustnou míru“ a jak tuto míru určovat, včetně pojmu „nerušící výroba a služby“. Je odůvodněno omezení velikosti prodejní plochy na 1500 m². Rovněž jsou na s. 349 Odůvodnění ÚPmB stručně odůvodněny podmínky dostaveb ve stabilizovaných plochách bydlení ve struktuře volné. Odůvodnění nepřipustného využití je obsaženo v odůvodnění přípustného a podmíněně přípustného využití, není odůvodněno samostatně.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 61-62 uvádí regulativ zastoupení zeleně v plochách bydlení (je požadováno minimálně 30% rozsahu disponibilního pozemku, 30% z tohoto rozsahu musí umožňovat růst stromového patra, minimální plocha je stanovena na 16m², stavebník má na výběr mezi zelení na terénu a zelení na konstrukci intenzivní) a stanoví z tohoto regulativu výjimky v případě „urbanisticky nelogických řešení“, „stavebních záměrů v kompaktní zástavbě od výškové úrovně 3“ a dále výjimku pro určité typy již existujících staveb.

Odůvodnění ÚPmB na s. 349-350 nejprve uvádí obecná východiska, proč bylo umožněno minimální plošné zastoupení zeleně buď na rostlém terénu, nebo na konstrukci intenzivní, je uveden cíl, jaký regulativ zastoupení zeleně v plochách bydlení sleduje, a v této souvislosti jsou vysvětleny výjimky z tohoto regulativu, včetně poznámky k její aplikaci z hlediska konkrétního území.⁴⁹ Na s. 350 Odůvodnění ÚPmB je rovněž vysvětleno, jak se dospělo k požadavku na 30% zastoupení zeleně na disponibilním pozemku, a proč regulativ vyžaduje „nad běžnou podrobnost územního plánu“ podíl stromového patra. Odůvodnění věnuje pozornost typům urbánní struktury typické pro bydlení (včetně vnitrobloků) na s. 351-354.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

2. plochy smíšené obytné (C) – Výroková část ÚPmB na s. 61-62 vymezuje jako hlavní využití bydlení, občanské vybavení vymezené v plochách veřejné a komerční vybavenosti (objekty pro maloobchod jsou přípustné do velikosti 1500 m² prodejní plochy), služby a nerušící výrobu a sport. Přípustné je využití „*související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití.*“ Podmíněně přípustné využití zahrnuje objekty pro maloobchod o prodejní ploše od 1500 do 5000 m² prodejní plochy za splnění dalších podmínek (patrové objekty o minimálně dvou nadzemních podlažích, integrování parkování v objektu) a „*jiné využití, pokud je zachována*

⁴⁸ „Stanovená velikost 1 000 m² prodejní plochy tak odpovídá běžným supermarketům obvyklých provozovatelů maloobchodu, neznemožňuje tedy realizaci běžného občanského vybavení obvyklého ve městě.“

⁴⁹ Je vysvětlen pojem „dané území“, které však regulativ zastoupení zeleně v plochách bydlení nepoužívá, resp. neobsahuje.

polyfunkčnost v ploše a využití je slučitelné s využitím navazujícího území.“ Nepřípustným je pak využití pro areály, pro které se vymezují plochy nákupních center a zvláštních areálů X.

Odůvodnění ÚPmB na s. 354 odůvodňuje široce nastavené hlavní využití ploch smíšených obytných, kdy: *„Územní plán v uvedených plochách připouští využití různého druhu, bez předjímání konkrétního určení či stanovování poměrů jednotlivého využití, neboť není žádoucí omezování přirozeného vývoje v území. Pouze v některých konkrétních případech může být v kartách lokalit stanoveno např. povinné zastoupení bydlení, aby plochy nepřecházely do monofunkčního využití ploch vybavení komerčního – W.“* **Není však odůvodněno omezení velikosti podmíněně přípustných objektů pro maloobchod** (v případě hlavního využití lze odkázat na s. 348 ÚPmB), **požadavek na integrované parkování uvnitř objektů pro maloobchod je odůvodněn** na s. 257 Odůvodnění ÚPmB,⁵⁰ **odůvodněn není požadavek na minimálně dvě nadzemní podlaží těchto objektů.**

Jde o drobný nedostatek odůvodnění výroku, který nemůže vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku.

Výroková část ÚPmB na s. 63 uvádí regulativ zastoupení zeleně v plochách smíšených obytných, a to totožným způsobem jako v plochách bydlení. Odůvodnění ÚPmB proto na s. 354 výslovně odkazuje na odůvodnění regulativu minimálního plošného zastoupení zeleně na s. 349-351.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

3. plochy veřejné vybavenosti (V) – Výroková část ÚPmB na s. 63 vymezuje jako jejich hlavní využití pro občanské vybavení veřejného charakteru (následuje taxativní výčet zahrnující školství, zdravotnictví, sociální péči, kulturu, veřejnou správu, pohřebnictví, integrovaný záchranný systém, armádu a vězeňství). Přípustným je využití *„související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití.“* Bydlení je přípustné pouze za dalších podmínek. Podmíněně přípustné je jiné využití než hlavní, pokud již bude naplněn záměr hlavního využití, pro který je plocha vymezena, a pokud je toto slučitelné s hlavním využitím. Nepřípustné využití je stejně jako v případě ploch smíšených obytných, tj. využití pro areály, pro které se vymezují plochy nákupních center a zvláštních areálů X.

Odůvodnění ÚPmB na s. 354 odkazuje na § 6 vyhlášky č. 501/2006 Sb. upravující občanské vybavení s tím, že ÚPmB rozlišuje namísto toho plochy veřejné a komerční vybavenosti (viz též s. 345 Odůvodnění ÚPmB), je uveden cíl, jaký vymezení těchto ploch sleduje (tím je *„zarezerování (zablokování) konkrétních území pro záměry občanské vybavenosti veřejného charakteru, aby nemohly být využity pro vybavenost komerčního charakteru“*), je stručně odůvodněno omezení doplňujícího využití, včetně přípustnosti ubytování či bydlení.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

4. plochy komerční vybavenosti (W) – Výroková část ÚPmB na s. 64 vymezuje jako jejich hlavní využití občanské vybavení komerčního charakteru, uvedené demonstrativním výčtem,

⁵⁰ Podle s. 257 Odůvodnění ÚPmB: *„Parkování a odstavování vozidel se předpokládá primárně v rámci záměrů, které tato vozidla obsluhují – stavebník musí podle příslušných právních předpisů vyřešit parkování v rámci svého záměru, přičemž v urbanizované části města by měl přednostně využít řešení, které neplýtvá drahocennými pozemky.“*

zahrnujícím též velkoobchod a maloobchod do 5000 m² prodejní plochy či záměry uvedené v hlavním využití pro plochy veřejné vybavenosti (V). Přípustné je využití „*související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití*,” a dále využití pro sport a pohybovou rekreaci. Podmíněně přípustné je bydlení, pokud je zachována „polyfunkčnost v ploše”, kterou dále regulativ zevrubně vymezuje. Dále je podmíněně přípustné využití pro velkoobchod a maloobchod od 5000 do 10000 m² prodejní plochy, pokud je realizováno v patrových objektech při integrování parkování v objektu, a podmíněně přípustným je též jiné využití, pokud neohrozí nebo nepřiměřeně neomezí hlavní využití. Nepřípustné je stejně jako v případě ploch smíšených obytných, tj. využití pro areály, pro které se vymezují plochy nákupních center a zvláštních areálů X.

Odůvodnění ÚPmB na s. 354 odkazuje na § 6 vyhlášky č. 501/2006 Sb. upravující občanské vybavení s tím, že ÚPmB rozlišuje namísto toho plochy veřejné a komerční vybavenosti. Široké vymezení hlavního využití odpovídá s. 345 Odůvodnění ÚPmB.⁵¹ Podrobně je na s. 355 odůvodněna podmíněná přípustnost bydlení s tím, že v některých lokalitách bude bydlení vyloučeno nebo omezeno kartami lokalit. Dále je podrobně explikována podmínka zachování polyfunkčnosti v ploše na s. 355-356 Odůvodnění ÚPmB. Není odůvodněna pouze zvolená velikost prodejní plochy u podmíněně přípustného využití, jinak odůvodnění odpovídá výroku.

Jde o drobný nedostatek odůvodnění výroku, který nemůže vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku.

Výroková část ÚPmB na s. 65 uvádí regulativ zastoupení zeleně v plochách komerční vybavenosti. To je prakticky totožné jako v případě zastoupení zeleně v plochách bydlení, liší se pouze požadavkem na minimální 20% zastoupení zeleně na disponibilním pozemku, růst stromového patra musí být umožněn na 50% z tohoto rozsahu, minimálně však 16 m². Odůvodnění ÚPmB na s. 355 odkazuje na „*podrobnější výklad učiněný u ploch bydlení, neboť regulace je obdobná. Pouze procento povinného zastoupení je nižší (20 %)*,” je odůvodněno i toto nižší zastoupení.

Výroková část ÚPmB na s. 65 konečně vymezuje také „měkký regulativ”, podle něhož je v plochách komerční vybavenosti preferováno využívání adaptačních opatření v podobě extenzivní zeleně na konstrukci, zařízení pro fotovoltaiku nebo akumulaci a využívání srážkových vod. **Tento regulativ je odůvodněn v dílčích částech Odůvodnění ÚPmB⁵²** (akumulace a využívání srážkových vod je uvedena na s. 272,⁵³ využití prvků modrozelené infrastruktury na s. 378).⁵⁴ Měkký regulativ v podobě umístění zařízení pro fotovoltaiku není

⁵¹ „V plochách komerční vybavenosti jsou pak přípustné prakticky všechny záměry občanského vybavení v celé šíři způsobů podle vyhlášky č. 501/2006 Sb., neboť v těchto plochách není důvod k jejich omezení.”

⁵² Odůvodnění ÚPmB k tomu na s. 47 uvádí: „Územní plán města Brna má přispět ke zmírnění dopadů klimatické změny, proto (mimo jiného) vytváří územní podmínky pro budování modrozelené infrastruktury, umístění stavebních záměrů podmiňuje povinným podílem zeleně, podporuje zakládání stromořadí apod. Principy hospodaření s dešťovou vodou jsou v ÚPmB implementovány, nejsou ale soustředěny v jedné samostatné kapitole.”

⁵³ „Z hlediska snížení srážkového odtoku je vhodné aplikovat následujících opatření, které jdou nad rámec běžných legislativních požadavků na odvádění srážkových vod...”

⁵⁴ „Je třeba zabránit vzniku rozsáhlých zastavěných ploch bez zastínění betonových povrchů prostřednictvím vzrostlé zeleně a technických opatření na budovách. Částečně byly podmínky ohledně umísťování zeleně v jednotlivých typech ploch včetně využití prvků modrozelené infrastruktury stanoveny v podmínkách využití jednotlivých typů ploch (zejména ploch komerční vybavenosti, výroby a skladování a ploch lehké výroby) resp. v kartách lokalit.”

odůvodněn, avšak protože se jedná o nezávaznou preferenci adaptačního opatření, nemá tato vada dopad na závaznou část ÚPmB.

Jde o drobný nedostatek odůvodnění výroku, který nemůže vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku.

5. plochy nákupních a zábavních center a zvláštních areálů (X) - Výroková část ÚPmB na s. 66 vymezuje jako jejich hlavní využití „*občanské využití komerčního charakteru areálového typu nadmístního významu*“, zahrnující maloobchodní prodej nadmístního významu, velkoobchodní prodej a distribuci, výstavnictví a víceúčelová zařízení pro sport a kulturu. Přípustné využití je stanoveno jako využití „*související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití*“, a jiné využití zlepšující kvalitu hlavního využití v ploše. Podmíněně přípustné využití není stanoveno a jako nepřípustné využití je označeno jakékoli využití, které nesplňuje požadavky uvedené v hlavním a přípustném využití.

Odůvodnění ÚPmB na s. 356 uvádí, že regulace se týká pouze stávajících ploch nákupních a zábavních center a zvláštních areálů nadmístního významu (nejsou vymezeny jako návrhové plochy), kdy je sice uveden klíčový pojem „areálový typ nadmístního významu“, a je zřejmé, jak se určuje areálová podoba (viz s. 215-216 Odůvodnění ÚPmB), avšak není jasné, na základě čeho je určen „nadmístní význam“. Odůvodnění této části výroku je nedostatečné.

Jde o drobný nedostatek odůvodnění výroku, který nemůže vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku.

6. plochy sportu (S) - Výroková část ÚPmB na s. 66 vymezuje jako jejich hlavní využití sport a pohybovou rekreaci, přípustné využití je stanoveno jako využití „*související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití*“, včetně ubytování pro sportovce a jiné využití zlepšující kvalitu hlavního využití v ploše. Podmíněně přípustné využití není stanoveno a jako nepřípustné využití je označeno bydlení, vyjma správce či provozovatele sportovního zařízení, a to jen za dalších podmínek.

Odůvodnění ÚPmB popisuje plochy sportu jednak na s. 346, kdy zdůvodňuje potřeby vymezení plochy pro sport jako samostatného druhu plochy s rozdílným způsobem využití (podle § 6 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. jsou součástí ploch občanského vybavení), na což navazuje s. 356 konstatováním, že sport je jako způsob využití poměrně úzce specifikovaná funkce. Důvody, proč je jako přípustné využití stanoveno ubytování pro sportovce, a proč je jinak bydlení nepřípustným způsobem využití (až na bydlení správce či provozovatele), v Odůvodnění ÚPmB výslovně vymezeny nejsou. Lze je dovodit ze vztahu ploch bydlení, smíšených obytných a ploch sportu, kdy plochy sportu nemají sloužit jako „skryté“ plochy bydlení.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

7. plochy výroby a skladování (P) - Výroková část ÚPmB na s. 66 vymezuje jako jejich hlavní využití výrobu (včetně zemědělské a lesní) a skladování. Přípustným využitím je pak využití pro vědu a výzkum, nakládání s odpady a další využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití, Podmíněně přípustným je „jiné využití, za podmínky obdobné míry zátěže, kterou předpokládá hlavní využití, nebo využití, které je obdobné přípustnému využití, a zároveň neznemožní hlavní využití při zachování produkčního charakteru využití plochy.“ Nepřípustným využitím pak je využití pro areály, pro které jsou vymezovány plochy nákupních a zábavních center a zvláštních areálů X.

Odůvodnění ÚPmB na s. 356 pouze vysvětluje rozdíl mezi plochami výroby a skladování a plochami lehké výroby, u prvně uvedených se předpokládá intenzivní výroba areálového typu.

Výše uvedená část výroku není odůvodněna. Uvedený nedostatek však nemůže vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku.

Výroková část ÚPmB na s. 66 konečně vymezuje také „měkký regulativ“, podle něhož je v plochách výroby a skladování preferováno využívání adaptačních opatření v podobě extenzivní zeleně na konstrukci, zařízení pro fotovoltaiku nebo akumulaci a využívání srážkových vod. Pro něj platí závěry uvedené výše u ploch komerční vybavenosti (W), které obsahují rovněž tento „měkký regulativ“.

Specifikace způsobu využití plochy výroby a skladování ve formě kódu v grafické části ÚPmB na s. 67 Výroba není nijak odůvodněno.

Výše uvedená část výroku není odůvodněna. Uvedený nedostatek však nemůže vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku.

8. plochy lehké výroby (E) – Výroková část ÚPmB na s. 67 vymezuje jako jejich hlavní využití „výrobu, včetně zemědělské a lesní, výrobní služby, skladování, které nemají nepřiměřený negativní vliv na okolní plochy.“ Přípustné využití je prakticky totožné s plochami výroby a skladování (P) s tím rozdílem, že je zde zahrnuto také využití pro obchod. Podmíněně přípustné je: „jiné využití, za podmínky obdobné míry zátěže, kterou předpokládá hlavní a přípustné využití, a zároveň toto využití neznemožní hlavní využití při zachování produkčního charakteru plochy.“ Nepřípustné využití pak stejně jako u ploch výroby a skladování (P) zahrnuje využití pro areály pod plochami (X).

Odůvodnění ÚPmB na s. 356 odkazuje na plochy P a plochy E s tím, že oba typy ploch jsou vymezeny pro zátěžové funkce produkční a rozdíl mezi nimi spočívá ve vlivu záměrů na okolní (přímo přiléhající) plochy. Dále je podán výklad k určení „nepřiměřeného negativního vlivu na okolní plochy“, je vysvětleno zahrnutí maloobchodních záměrů (plochy E by měly mít charakter primárně produkční a skladovací, neměly by být vytěžovány pro čistě maloobchodní účely).

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 67 konečně vymezuje také „měkký regulativ“, podle něhož je v plochách výroby a skladování preferováno využívání adaptačních opatření v podobě extenzivní zeleně na konstrukci, zařízení pro fotovoltaiku nebo akumulaci a využívání srážkových vod. Pro něj platí závěry uvedené výše u ploch komerční vybavenosti (W), které obsahují rovněž tento „měkký regulativ“.

9. plochy technické infrastruktury (T) – Výroková část ÚPmB na s. 67 vymezuje jako jejich hlavní využití trasy, objekty a zařízení technické infrastruktury a nakládání s odpady. Přípustné využití je „využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití“, podmíněně přípustné je pak jiné než hlavní využití, pokud již bude naplněn záměr hlavního využití, pro který je plocha vymezena, a pokud je to slučitelné s hlavním využitím. Nepřípustné využití je pak využití nesplňující požadavky na hlavní, přípustné či podmíněně přípustné využití. Kromě toho je specifikován konkrétní způsob využití plochy technické infrastruktury pro odpady v grafické části ÚPmB.

Odůvodnění ÚPmB na s. 357 vysvětluje, proč jsou tyto plochy v ÚPmB vůbec vymezeny: „*Praktická aplikace územních plánů prokázala, že technickou infrastrukturu nelze v územním plánu vymezovat a situovat s doslovnou přesností, protože její konkrétní řešení je mimo jiné závislé na postupu změn v území a intenzitě jeho využití.*“

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

10. plochy dopravní infrastruktury (D) – Výroková část ÚPmB na s. 68 vymezuje jako jejich hlavní využití liniové stavby dopravní infrastruktury ve smyslu § 2 odst. 1 písm. m) bod č. 1 StavZ, přípustné je využití bezprostředně související a podmiňující hlavní využití, podmíněně přípustné jsou pak za podmínky, že neomezují hlavní využití, možné odbavovací budovy nádraží a terminálů, veřejná parkoviště a veřejné parkovací domy ev. jiné využití. Nepřípustné využití je pak využití nesplňující požadavky na hlavní, přípustné či podmíněně přípustné využití. Kromě toho je specifikován konkrétní způsob využití plochy dopravní infrastruktury pro veřejná logistická centra a sportovní letiště v grafické části ÚPmB.

Odůvodnění ÚPmB na s. 357 prakticky doslovně odpovídá výroku, neuvádí nic navíc, proto fakticky neodůvodňuje výrok, protože je s ním obsahově zaměnitelné. Vymezení veřejných logistických center a sportovních letišť není odůvodněno vůbec (ačkoli by mohlo být odůvodněno např. tím, že tyto plochy jsou vymezeny v grafické části ÚPmB na místě již existujících logistických center a sportovních letišť). Tento dílčí nedostatek se týká pouze odůvodnění podmíněně přípustného využití ploch dopravní infrastruktury, neboť hlavní (a přípustné) využití je dovoditelné z jiných částí Odůvodnění ÚPmB, totiž ze s. 241 an. Odůvodnění ÚPmB, dále ze s. 69-86 Odůvodnění ÚPmB. Navíc je tento nedostatek překlenut v některých plochách dopravní infrastruktury navazujícími regulativy v kartách lokalit. Lze uzavřít, že tento nedostatek nemůže vést ke zrušení celého nového ÚPmB ani jeho části, a patrně ani regulativu podmíněně přípustného využití.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna, drobný nedostatek odůvodnění podmíněně přípustného využití nemůže vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku ani jeho části.

11. plochy veřejných prostranství – Výroková část ÚPmB na s. 68 nepřiděluje těmto plochám žádné písmenný kód, plocha je v grafické části ÚPmB vyznačena pouze barevně (bílou barvou). Hlavním využitím jsou veřejná prostranství a zpřístupnění a obsluha ploch dopravní a technickou infrastrukturou za současného umožnění průchodu a pohybu obyvatel či jejich shromažďování. Přípustným využitím je „*využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití, pokud nenarušuje funkčnost veřejného prostranství.*“ Podmíněně přípustným využitím je podzemní parkování, pokud je umístované pro veřejné potřeby a „*výrazně neomezí hlavní využití*“. Nepřípustné využití je pak využití nesplňující požadavky na hlavní, přípustné či podmíněně přípustné využití.

Odůvodnění ÚPmB na s. 357 zevrubně vysvětluje zásadní význam ploch veřejného prostoru, je uvedeno, k čemu a proč musí být přihlédnuto při posuzování záměrů přípustného využití těchto ploch. Odůvodnění ÚPmB dále vysvětluje nestanovení písmenného kódu těmto plochám velikostí ploch a podrobností zachycovaných jevů v grafické části ÚPmB (některé drobné objekty jsou integrovány do ploch veřejných prostranství). Proč je podzemní parkování podmíněně přípustné odůvodněno není.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna částečně.

12. plochy městské zeleně (Z) – Výroková část ÚPmB na s. 68-69 stanoví jako hlavní využití „poskytování ekosystémových služeb ve veřejně přístupných plochách zeleně“, přípustným využitím je kromě obligátního „využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití“ také relaxace, podmíněně přípustným je jiné využití podstatně neomezující hlavní využití či nesnižující kvalitu prostředí pro hlavní a přípustné využití. Nepřípustné je využití pro odstavování a parkování vozidel na povrchu.

Odůvodnění ÚPmB na s. 358 uvádí rozdíl oproti plochám krajinné zeleně (K) v míře lidského zásahu, zmiňuje důraz na přírodní složku (která je podstatou těchto ploch) v reakci na potřeby adaptačních opatření a klimatické změny, což obojí odůvodňuje hlavní využití – poskytování ekosystémových služeb, které jsou v odůvodnění uvedeny. Dále je uvedeno, že v případě pochybností ohledně přípustného využití ploch městské zeleně je třeba přihlídnout k městskému charakteru sídelního celku Brna.

Výroková část ÚPmB na s. 69 uvádí, že plochy městské zeleně nejsou určeny k umísťování staveb a kromě obecných podmínek využití území jsou povoleny pouze určité stavby, a to za celé řady omezujících podmínek. Odůvodnění ÚPmB na s. 358 uvádí, jaké typy staveb lze do ploch městské zeleně umísťovat, a jaké podmínky musí být splněny.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Kromě toho Výroková část ÚPmB na s. 69 umožňuje provozovat zahrádkářskou činnost v celkem 8 vybraných návrhových plochách městské zeleně s tím, že rozsah a prostorové uspořádání zahrádkářské činnosti musí být prověřeno územní studií a že zahrádkářská činnost musí být provozována pouze formou spolkové činnosti a na pozemcích města. Odůvodnění ÚPmB na s. 359 spíše jen popisuje výrokovou část týkající se zahrádkaření v plochách městské zeleně, neodůvodňuje například, na základě čeho byly vybrány konkrétní návrhové plochy pro prověření v územní studii. Ani kapitola Odůvodnění ÚPmB 5.9.13 Zahrádky na s. 321 tento výběr neodůvodňuje.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna částečně.

13. plochy rekreace (R) – Výroková část ÚPmB na s. 69-70 stanoví jako hlavní využití rekreaci, přípustné využití zahrnuje sport a „využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití“ také relaxace, podmíněně přípustným je jiné využití podstatně neomezující hlavní využití či nesnižující kvalitu prostředí pro hlavní a přípustné využití. Nepřípustné je využití pro bydlení a využití podstatně omezující hlavní a přípustné využití.

Výroková část ÚPmB na s. 70 vyžaduje minimální zastoupení zeleně v plochách rekreace v rozsahu 40 % disponibilního pozemku, neumožňuje splnit tento požadavek zelení na konstrukci a nepřipouští z něj žádné výjimky. Odůvodnění ÚPmB na s. 359 podrobně vysvětluje, proč bylo zvoleno dané zastoupení zeleně a proč byl v případě ploch rekreace umožňujících umísťování staveb rodinné rekreace ponechán požadavek na 80% zastoupení zeleně.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Dále Výroková část ÚPmB na s. 70 umožňuje na plochách rekreace označených kódem umísťovat v plochách rekreace stavby pro rodinnou rekreaci, ovšem za celé řady omezujících podmínek. Odůvodnění ÚPmB se na s. 359 věnuje jednotlivým aspektům umísťování staveb pro rodinnou rekreaci.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

14. plochy zahrádek (I) – Výroková část ÚPmB na s. 70 stanoví jako hlavní využití individuální rekreaci formou zahrádkaření, přípustné využití je „využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití“, podmíněně přípustné ani nepřípustné využití nejsou stanoveny. Odůvodnění ÚPmB na s. 359 vysvětluje, proč byly na území města Brna vymezeny plochy zahrádek.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 70 uvádí, že plochy zahrádek nejsou určeny k umísťování staveb a kromě obecných podmínek využití území jsou povoleny pouze určité stavby, a to za celé řady omezujících podmínek, včetně zohledňování a zlepšování prostupnosti v území, minimálně zachování stávající prostupnosti. Odůvodnění ÚPmB na s. 359 vysvětluje, proč byla stanovena velikost zastavěné plochy zahradních chat na 40 m², resp. 50 m² v rekreační oblasti Přehrada a odkazuje na Odůvodnění ÚPmB na s. 321, kapitolu 5.9.13 Zahrádky, ve které jsou popsána specifika těchto ploch. Dále je odůvodněn požadavek na prostupnost územím.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 70 vyžaduje minimální zastoupení zeleně v plochách rekreace v rozsahu 80 % disponibilního pozemku, neumožňuje splnit tento požadavek zelení na konstrukci a nepřipouští z něj žádné výjimky. Na rozdíl od Odůvodnění ÚPmB k plochám rekreace není požadavek na minimální zastoupení zeleně odůvodněn.

Výše uvedená část výroku není odůvodněna.

15. plochy krajinné zeleně (K) – Výroková část ÚPmB na s. 71 stanoví jako hlavní využití poskytování ekosystémových služeb v území, přípustné využití je „využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití“, podmíněně přípustné ani nepřípustné využití nejsou stanoveny. Odůvodnění ÚPmB na s. 360 stejně jako v případě ploch městské zeleně uvádí hlavní cíl, který mají plochy krajinné zeleně plnit, totiž poskytování ekosystémových služeb. Ty jsou následně popsány, včetně uvedený zásadních služeb.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 71 uvádí, že plochy krajinné zeleně nejsou určeny k umísťování staveb a kromě obecných podmínek využití území jsou povoleny pouze určité stavby, a to za omezujících podmínek. Odůvodnění ÚPmB na s. 360 popisuje, jakým způsobem mohou být vybrané stavby v těchto plochách umístěny a k čemu musí být přihlíženo.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

16. plochy lesní (L) – Výroková část ÚPmB na s. 71 stanoví jako hlavní využití plnění produkčních a mimoprodukčních funkcí lesa, přípustné využití je „využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití“, podmíněně přípustné je využití sportovní či rekreační (obojí vyjma budov), pokud je to slučitelné s hlavním využitím a nenarušuje funkci lesa. Nepřípustné využití není stanoveno.

Odůvodnění ÚPmB na s. 360-361 důvod vymezení těchto ploch vůbec neuvádí, ani neodůvodňuje vymezení přípustného, podmíněně přípustného a nepřípustného využití.

Výroková část ÚPmB na s. 71 uvádí, že plochy lesní nejsou určeny k umísťování staveb a kromě obecných podmínek využití území jsou povoleny pouze určité stavby, a to za celé řady omezujících podmínek. Odůvodnění ÚPmB na s. 360-361 tyto podmínky pro umísťování určitých staveb popisuje a mimo jiné zdůvodňuje omezující podmínky snahou zabránit přestavbám stávajících staveb určených k rekreaci na trvalé bydlení.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

17. plochy zemědělské (A) – Výroková část ÚPmB na s. 71 stanoví jako hlavní využití zemědělské využití, přípustné využití je „*využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití*“, podmíněně přípustná je výsadba nezemědělských kultur, pokud nedojde k narušení přírodních či krajinných hodnot území, nepřípustné využití není stanoveno. Dále je deklarována podpora mimoprodukční funkce využití zemědělských ploch, jedná se však o „měkký regulativ“. Výroková část ÚPmB na s. 71 dále uvádí, že plochy zemědělské nejsou určeny k umísťování staveb a kromě obecných podmínek využití území jsou povoleny pouze určité stavby, a to za omezujících podmínek.

Odůvodnění ÚPmB na s. 361 odůvodňuje výše uvedenou výrokovou část, včetně požadavku na podporu mimoprodukční funkce využití ploch.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

18. plochy vodní a vodohospodářské (H) – Výroková část ÚPmB na s. 72 stanoví jako hlavní využití vodohospodářské účely, přípustným využitím jsou zařízení pro ochranu a využívání vodních zdrojů včetně vodních elektráren, využití pro veřejnou rekreaci a „*využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití*“, podmíněně přípustné je rekreační a zemědělské využití suchých poldrů, pokud je slučitelné s hlavním využitím, nepřípustným využitím jsou objekty individuální a hromadné rekreace a jiné využití podstatně omezující hlavní využití.

Odůvodnění ÚPmB na s. 361 s odkazem na přístup k tvorbě ÚPmB eliminuje „výčtový způsob regulace“ a uvádí příklady využití ploch vodních a vodohospodářských. Tato část výroku je tedy odůvodněna. Na s. 361 Odůvodnění ÚPmB však není uveden důvod vymezení těchto ploch.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna částečně.

Výroková část ÚPmB dále na s. 72-78 vymezuje Základní podmínky využití území – specifikace prostorového uspořádání a způsobu využití. Odůvodnění ÚPmB na s. 204 k tomu uvádí, že: „*Uspořádání struktury města je v tomto územním plánu určeno prostřednictvím obecných regulativů (požadavky na maximální velikost bloku, prostupnost, požadavky uspořádání pro městské třídy, stavby ve stabilizovaném území, podíl intenzivní zeleně v základní ploše) a prostřednictvím prostorových regulativů, resp. dvou parametrů: specifikací struktury zástavby a specifikací výškové úrovně zástavby.*“ Dále Odůvodnění ÚPmB na s. 204 popisuje smysl specifikace urbánní struktury (tj. struktury zástavby a výškové úrovně zástavby) jednak pro stabilizované plochy, jednak pro návrhové plochy, a konstatuje, že specifikace prostorového uspořádání nemusí být stanoveno pro každou základní

plochu, zejména se neuvádí v plochách volných, a konečně uvádí obecné cíle specifikace prostorového uspořádání zástavby v základních plochách.⁵⁵

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Základní podmínky využití území se dle Výrokové části ÚPmB na s. 72 uplatní na celém území Brna, a zahrnují:

1. podmínky prostorového uspořádání v základní ploše, které je definováno prostorovými parametry, konkrétně:
 - a. specifikací struktury zástavby, stanovenou 6 typy struktury zástavby území pro stabilizované i návrhové plochy. Každý typ struktury zástavby je charakterizován měřítkem a uspořádáním objektů, jejich vztahem k veřejným prostranstvím (uliční a stavební čarou) a strukturou sítě veřejných prostranství. Mnohdy je uvedena struktura kombinací více typů urbánní struktury, výsledná specifikace je odvozena od převažujícího typu zástavby. Součástí struktury zástavby jsou též požadavky na maximální délku strany nově vytvářeného bloku (200 m) a na veřejná prostranství umožňující obsluhu stávající zástavby vymezené ulicemi nebo veřejnými prostranstvími o délce strany nad 400 m.

Odůvodnění ÚPmB na s. 205 uvádí účel vymezení urbánní struktury, a dále uvádí jejich faktické zastoupení na území města Brna, včetně schématu rozmístění jednotlivých struktur na s. 206. Požadavky na maximální délku strany nově vytvářeného bloku ani na délku strany veřejných prostranství nejsou odůvodněny, tj. z odůvodnění neplyne, proč byly zvoleny tyto délky.

Výroková část ÚPmB na s. 73 popisuje typ kompaktní zástavby spolu s pravidly pro její uspořádání zahrnující blokovou strukturu a kostru veřejných prostranství, uliční čáru, regulaci vnitrobloků a další podmínky (např. možnost tvořit hybridní strukturu zástavby).

Odůvodnění ÚPmB na s. 207-211 uvádí příklady kompaktní zástavby na území města Brna, odůvodňuje uliční čáru a velmi podrobně odůvodňuje regulaci vnitrobloků.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 73-74 popisuje typ volné zástavby spolu s pravidly pro její uspořádání, kdy je zástavba tvořena objekty různých měřítek, uliční čára obvykle není stanovena, výškové uspořádání je v několika úrovních, budovy jsou umístěny volně v plochách veřejných prostranství, jejichž tvar nemusí být budovami jasně vymezen.

Odůvodnění ÚPmB na s. 211-213 uvádí příklady volné zástavby a zobecňuje její uspořádání, z něhož vyplývá výrok.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

⁵⁵ „Cílem specifikace prostorového uspořádání zástavby základních ploch je dosáhnout kvalitního zapojení zástavby do stavební struktury města a ochrana přírodních a krajinných hodnot města. Struktura je určena vždy v souladu s koncepční zásadou vyváženého města, s polycentrickou strukturou, intenzivně využívajícího zejména svá centrální území. Stanovená specifikace prostorového uspořádání je podkladem pro definování požadavků na kapacity veřejné infrastruktury města.“

Výroková část ÚPmB na s. 74 popisuje typ rezidenční nízkopodlažní zástavby spolu s pravidly pro její uspořádání, zahrnujícími řady budov, otevřené nebo uzavřené bloky, umístěním předzahrádek, uliční čarou, otevřenými nebo uzavřenými vnitrobloky.

Odůvodnění ÚPmB na s. 213-215 popisuje rezidenční nízkopodlažní zástavbu a její druhy na území města Brna a zobecňuje její uspořádání do pravidel na s. 214, která jsou prakticky doslovně převzata do výroku.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 74 popisuje typ areálové zástavby spolu s pravidly pro její uspořádání, kdy zástavbu území tvoří jeden nebo více areálů s veřejným prostranstvím, zástavba je typologicky různorodá s ohledem na účel, oplocení je přípustné pouze v odůvodněných případech, mezi jednotlivými areály musí být zajištěna prostupnost, samotná veřejná prostranství vymezena oplocením areálů nebo budovami.

Odůvodnění ÚPmB na s. 215-216 popisuje areálovou zástavbu a zobecňuje její uspořádání do pravidel na s. 216, která jsou prakticky doslovně převzata do výroku.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 74-75 popisuje typ omezené zástavby, stanovené zejména v plochách sportu a rekreace zpravidla v hodnotných částech krajiny, spolu s pravidly pro její uspořádání, co se týká přípustnosti výstavby budov do 10 % rozlohy disponibilního pozemku a současně do 10 % rozlohy základní plochy (do plochy nejsou započítávány nafukovací haly a sezónní objekty).

Odůvodnění ÚPmB na s. 216-217 popisuje typ omezené zástavby, odůvodňuje, v jakých částech území města Brna je stanovena a proč, z čehož vyplývají pravidla na s. 217, která jsou prakticky doslovně převzata do výroku.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB na s. 75 popisuje typ plochy bez zástavby, vymezené v základních plochách s obtížnou obsluhou ve vazbě na přírodní zázemí, které mohou sloužit jako nezastavěné zázemí navazujících ploch stejného účelu využití, jediným pro její uspořádání je vyloučení umístění staveb.

Odůvodnění ÚPmB na s. 217 popisuje, kde je stanovena struktura bez zástavby, a co je jejím smyslem.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

- b. specifikaci výškové úrovně zástavby na s. 75-78, stanovenou sedmi úrovněmi výškové zástavby popsány ve Výrokové části ÚPmB na s. 75-76, pro které je určena dolní a horní mez výšek umísťovaných budov (dolní mez je pouze doporučená). Jsou definovány pojmy „výšková hladina“ a „výška budovy“, jsou uvedeny podmínky umístění střechy či jednoho ustoupeného podlaží nad uvedenou úroveň hlavní římsy či atiky.

Odůvodnění ÚPmB na s. 218 odůvodňuje nutnost vymezení výškové regulace ochranou urbanistických hodnot města i volné krajiny s tím, že vedle ochrany veduty reguluje také intenzitu využití území (spolu s výše uvedenou specifikací prostorového uspořádání). Ačkoli je v odůvodnění popsána podstata výškové specifikace, umístění střechy či jednoho ustoupeného podlaží, **chybí odůvodnění, proč lze nad danou úroveň výšky budovy umístit sklonitou střechu nebo ustoupené podlaží** (takovým odůvodněním by mohl být např. odkaz na střešní krajinu města Brna). Odůvodnění ÚPmB dále na s. 220-226 obsahuje schéma výškové úrovně zástavby na území města Brna a popisuje jednotlivé výškové úrovně i s příklady ze stávající zástavby.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna částečně.

Dále Výroková část ÚPmB stanovuje vedutu města, popisuje vztah výškového řešení budov k MPR a definuje pravidla umístění tzv. lokální dominanty a převyšující zástavby, a konečně obsahuje specifikaci výškové regulace ve stabilizovaných plochách na s. 76-78, včetně tzv. městské třídy.

Odůvodnění ÚPmB na s. 218-219 podrobně odůvodňuje specifiky výškové regulace ve stabilizovaných plochách a zmiňuje nutnost zohlednění principů výstavby v MPR.⁵⁶ Na s. 226-230 pak Odůvodnění ÚPmB popisuje městskou třídu coby specifický prostor, urbanisticky významný typ ulice s celoměstským významem, včetně výčtu městských tříd na území města Brna a příkladů. **Tato část výroku je odůvodněna, chybí však podrobnější odůvodnění pravidel pro umístění lokální dominanty a převyšující zástavby** (Výroková část ÚPmB na s. 76 uvádí, kdy lze umístit lokální dominantu či převyšující zástavbu).

Výše uvedená část výroku je odůvodněna částečně.

- specifikace způsobu využití, kdy Výroková část ÚPmB na s. 78 uvádí, že „pro některé základní plochy je stanovena specifikace způsobu využití. Jedná se buď o jedinečné využití plochy, tj. určení využití základní plochy pro ve městě Brně zcela jedinečný účel (např. zoo), nebo o specifikaci typu plochy pro vybraný účel, tj. určení specifického využití území v rámci typu plochy s rozdílným způsobem využití (např. plochy pro hřbitovy jsou jednoznačně v rámci ploch veřejného vybavení určeny). V případě, že je stanovena specifikace způsobu využití, nelze plochu využít pro jiné než specifikované využití.“

Odůvodnění ÚPmB na s. 230 je (až na konkrétní příklad) totožné s výrokovou částí, která proto nevyplývá z odůvodnění, ale je s ním zaměnitelná.

Výše uvedená část výroku není odůvodněna. Uvedený nedostatek však nemůže vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku.

⁵⁶ „Závazná výšková úroveň urbánních struktur není jediným kritériem pro posuzování výškového uspořádání města. Neopomenutelné jsou principy výstavby v Městské památkové rezervaci Brno a ochranném pásmu městské památkové rezervace a komplexní posouzení staveb např. v blízkosti památkově chráněných objektů.“

6.3 Doplnující podmínky využití území

Návrh ÚPmB na s. 78 uvádí, že doplňující podmínky využití území „se vztahují k plochám, koridorům, trasám a zařízením nebo dalším jevům, vymezeným v tomto územním plánu zejména pro potřeby členění území, stanovení režimů využití území a k řešení obsluhy území různými systémy. Ke každému graficky vyjádřenému členění území, režimu nebo systému se vztahují v závazné textové části ÚPmB buď principy koncepce řešení nebo požadavky či podmínky využití území, případně oboje, v příslušné tematické kapitole textové části územního plánu a příslušném tematickém výkresu grafické části ÚPmB.“ Tato část výroku podle našeho názoru neposkytuje jednoznačně formulované kritérium pro rozhodování o změnách v území.

Odůvodnění ÚPmB k tomu na s. 338 uvádí : „Kromě základních ploch jsou v ÚPmB vymezeny další plochy, koridory a trasy, které jsou nedílnou součástí řešení územního plánu (např. ÚSES, ochrana hodnot území, systémy veřejné infrastruktury, vymezení území k prověření územní studií apod.). Ovlivňují možnost využití území natolik významným způsobem, že je třeba pro ně stanovit doplňující podmínky využití území. Doplňující podmínky využití území se vztahují například k členění území, k režimům využití území, k systémům apod. Ke každému graficky vyjádřenému členění území, režimu nebo systému se vztahují ve výroku buď principy koncepce řešení nebo podmínky využití území, případně oboje, v příslušné tematické kapitole textové části ÚPmB.“ Ani na s. 231 Odůvodnění ÚPmB, části 5.6.2 Doplňující podmínky využití území, není uvedeno nic nad rámec výše uvedené výrokové části.⁵⁷

Ze srovnání obou citovaných pasáží je zřejmé, že Odůvodnění ÚPmB neodůvodňuje výrokovou část, ale pouze ji popisuje (neobjasňuje zvolené řešení ani východiska), navíc jsou obě pasáže (výrok i odůvodnění) zaměnitelné – výroková část proto nevyplývá z odůvodnění. Praktický dopad nedostatečného odůvodnění této části výroku je však zanedbatelný vzhledem k tomu, že tyto doplňující podmínky využití území jsou podrobně vymezeny coby samostatné regulativy v jiných částech Návrhu ÚPmB a v odpovídající grafické části.

Výše uvedená část výroku není odůvodněna. Uvedený nedostatek však nemůže vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku.

7. Vymezení veřejně prospěšných staveb a opatření

Výroková část ÚPmB na s. 79-94 vymezuje veřejně prospěšné stavby („VPS“) a veřejně prospěšná opatření („VPO“) v grafické části ÚPmB 3.0 Výkres veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací, a uvádí, že součástí těchto veřejně prospěšných staveb a opatření jsou také „stavby vedlejší náležející do celkové objektové skladby stavby, bez kterých by nebylo možné tuto stavbu realizovat a řádně užívat pro stanovený účel. Veřejně prospěšnou stavbou a veřejně prospěšným opatřením jsou též dílčí části VPS a VPO, stavby a opatření vyvolané, stavby a opatření související a okrajové části hlavních objektů.“

Odůvodnění ÚPmB na s. 364 konstatuje, že Návrh ÚPmB vymezuje plochy pro umístění veřejně prospěšných staveb nebo veřejně prospěšných opatření z nadřazené územně plánovací dokumentace kraje (ZÚR JMK). Dále je v Odůvodnění ÚPmB na s. 364 uvedeno, že Návrh ÚPmB vymezuje VPS „maximální možné míře na pozemcích ve vlastnictví města, kraje a České republiky.“ Odůvodnění ÚPmB na s. 364 dodává, že: „Konkrétní pozemky, potřebné pro umístění VPS či VPO, budou

⁵⁷ „Doplňující podmínky využití území se vztahují k plochám, koridorům, trasám a zařízením, vymezeným v tomto územním plánu zejména pro potřeby členění území, stanovení režimů využití území a k řešení obsluhy území různými systémy. Ke každému graficky vyjádřenému členění území, režimu nebo systému se vztahují v závazné textové části ÚPmB buď principy koncepce řešení nebo podmínky využití území, případně oboje, v příslušné tematické kapitole textové části ÚPmB.“

identifikovány až následnou podrobnější dokumentací (např. záborovým elaborátem).“ To je v souladu s výše uvedeným pojetím ÚPmB jako obecnějšího koncepčního dokumentu.⁵⁸ StavZ ani prováděcí předpisy nevyžadují konkretizaci VPS a VPO na úrovni jednotlivých pozemků.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Výroková část ÚPmB dále vymezuje v tabulce č. 12 na s. 79-94 výčet VPS a VPO, pro které lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit v souladu s § 170 StavZ. Je vždy uveden kód VPS nebo VPO, na jakém katastrálním území se nachází, o jaký typ VPS nebo VPO se jedná (technická infrastruktura, vodohospodářství, dopravní infrastruktura), a konkrétní záměr, který má VPS nebo VPO naplnit (např. zásobování vodou, rozšíření poldru, retence povrchových vod apod.). Odůvodnění ÚPmB na s. 364-365 nepopisuje jednotlivé záměry, pro které lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit, a nelze tak zjistit konkrétní důvody, proč je vyvlastnění pro daný záměr nezbytné – **důvody jsou vymezeny pouze obecně pro jednotlivé typy VPS a VPO.** Z Odůvodnění ÚPmB na s. 364-365 vyplývá, že Návrh ÚPmB vymezuje pouze tři typy VPS a VPO, pro něž je dán důvod vyvlastnění dle § 170 odst. 1 písm. a) a b) StavZ:

- veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury (které zahrnují též veřejná prostranství),
- veřejně prospěšné stavby technické infrastruktury, a
- veřejně prospěšná opatření pro ochranu před povodněmi a jinými přírodními katastrofami.

Odůvodnění ÚPmB u jednotlivých typů VPS a VPO uvádí důvody vedoucí k jejich vymezení, u veřejně prospěšných staveb technické infrastruktury uvádí, že jejich vymezení nemusí vždy v plném rozsahu postihovat všechny související a vyvolané nároky, které, protože jsou vázány na stavbu hlavní, jsou rovněž veřejně prospěšnými stavbami. V případě podzemních tras je dostačující omezení vlastnického práva zřízením služebnosti inženýrské sítě (věcného břemene).⁵⁹

Odůvodnění ÚPmB dále na s. 365 vysvětluje, proč nebylo přikročeno k vymezení ploch pro asanaci – Návrh ÚPmB zvolil na základě prověření ploch brownfieldů jiné řešení, spočívající ve stanovení využití pro jednotlivé plochy přestavby v souladu s charakterem území.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

8. Vymezení veřejně prospěšných staveb a veřejných prostranství, pro která lze uplatnit předkupní právo

Výroková část ÚPmB odkazuje ohledně vymezení veřejně prospěšných staveb a veřejně prospěšných opatření na s. 95 na grafickou část ÚPmB 3.0 Výkres veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací, přičemž Výroková část ÚPmB dále v tabulce č. 13 na s. 95-101 vymezuje pozemky pro veřejně prospěšné stavby nebo veřejná prostranství, pro které lze uplatnit předkupní právo podle § 101 StavZ. Podotýkáme, že podle citovaného ustanovení StavZ může mít město Brno k pozemku určenému územním plánem pro veřejně prospěšnou stavbu nebo veřejné prostranství (a ke stavbě na tomto pozemku) v rozsahu vymezeném touto územně plánovací dokumentací předkupní právo.

⁵⁸ Viz s. 339-340 Odůvodnění ÚPmB, které vysvětluje, proč byl zvolen obecnější přístup k regulaci území, a poukazuje na fragmentaci ploch ve stávajícím územním plánu města Brna, která se mírou podrobnosti blížila téměř regulačnímu plánu a vedla k nutnosti neustálých marginálních změn územního plánu.

⁵⁹ Lze tedy předpokládat, že vymezení VPS technické infrastruktury, pro něž je dán důvod k vyvlastnění, nezahrnuje takové VPS technické infrastruktury, u nichž postačí pouze zřízení věcného břemene.

Dále Výroková část ÚPmB vymezuje plochy pro uplatnění předkupního práva pro veřejná prostranství s převahou zeleně na plochách městské zeleně – zde alespoň Odůvodnění ÚPmB uvádí, že se jedná (ve všech případech) o plochy s vysokým významem pro urbanistickou koncepci města, převážně pro vytvoření nových parků – což je v souladu s faktem, že většina těchto ploch je zařazena do návrhových ploch městské zeleně.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

9. Stanovení kompenzačních opatření podle § 50 odst. 6 StavZ

Výroková část ÚPmB na s. 101 žádná kompenzační opatření nestanoví. Odůvodnění ÚPmB na řadě míst zmiňuje území NATURA 2000, resp. její části (EVL, ptačí oblasti),⁶⁰ avšak neuvádí, že by neexistovalo variantní řešení Návrhu ÚPmB bez významného negativního vlivu, který by bylo třeba kompenzovat. Zejména kapitola 6 Zpráva o vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území obsahující základní informace o výsledcích tohoto vyhodnocení včetně výsledků vyhodnocení vlivů na životní prostředí, kdy je na s. 379 Odůvodnění ÚPmB výslovně uvedeno, že: „Řešení územního plánu tak, jak je navrženo, nebude mít žádné negativní vlivy na zvláště chráněná území ani lokality soustavy Natura 2000.“

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

10. Vymezení ploch a koridorů územních rezerv a stanovení možného budoucího využití, včetně podmínek pro jeho prověření

Výroková část ÚPmB na s. 102-105 vymezuje celou řadu ploch územních rezerv (celkem 36) ve smyslu § 23b StavZ, pro které stanovuje podmínky pro jejich prověření, přičemž je vždy uveden kód rezervy, budoucí využití, katastrální území, v němž je územní rezerva vymezena, a podmínky pro její prověření.

Odůvodnění ÚPmB na s. 366-370 ke každé jednotlivé ploše územní rezervy doplňuje konkrétní důvody jejího vymezení, přičemž v řadě případů odkazuje buď na soulad se ZÚR JMK, na soulad s Pokyny ÚPmB nebo s Konceptem ÚPmB. Ve zbylých případech je důvodem vymezení územní rezervy vždy prověření určitého využití území.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

11. Vymezení ploch, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno dohodou o parcelaci

Výroková část ÚPmB na s. 106 žádné takové plochy, ve kterých by bylo rozhodování o změnách území podmíněno uzavřením dohody o parcelaci ve smyslu § 43 odst. 2 StavZ a přílohy č. 12 vyhlášky č. 500/2006 Sb., nevymezuje. Odůvodnění ÚPmB na s. 370 toto potvrzuje s tím, že možnost uzavření dohody o parcelaci tím není vyloučena za předpokladu respektování platného ÚPmB.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

⁶⁰ Viz např. s. 89-90 Odůvodnění ÚPmB: „Potenciální vliv ÚPmB na EVL důsledně posouzen v Hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a oblasti dle § 45i, zákona č. 11/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.“

12. Vymezení ploch a koridorů, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno zpracováním územní studie

Výroková část ÚPmB na s. 107 uvádí, že plochy a koridory, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno zpracováním územní studie, jsou vymezeny v grafické části ÚPmB 1.0 Výkres základního členění území s tím, že územní studie „budou rozvíjet řešení ploch s rozdílným způsobem využití dle územního plánu.“ Pro zadání všech územních studií, které ukládá pořídit Návrh ÚPmB, se jako podmínka pro jejich pořízení stanovuje zohlednění zvláštními právními předpisy chráněných zájmů, zejména ochrany před hlukem a vibracemi, ochrany plynoucí z Městské památkové rezervace apod., a dále je požadováno „naplnění zákonných náležitostí ochrany těchto zájmů“, přičemž musí být zohledněna také opatření v části VVURÚ.

Odůvodnění ÚPmB na s. 370 poukazuje na fakt, že ÚPmB „je koncepční dokument, který vzhledem ke svému měřítku a podrobnosti nemůže postihnout řešení potřebných detailů a prověření variant, zejména pak v představových a zastavitelných územích. Z tohoto důvodu se v územním plánu vymezují vybrané plochy a koridory pro prověření změn jejich využití územními studiemi.“ To odpovídá i jiným částem Odůvodnění ÚPmB, ze kterých plyne, že Návrh ÚPmB má být obecnější a méně podrobný, než stávající územní plán města Brna.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Dále je ve Výrokové části ÚPmB v tabulce č. 15 uveden seznam ploch a koridorů k prověření územní studií, přičemž lhůta pro pořízení územní studie je 5 let po vydání ÚPmB (marným uplynutím této lhůty podmínka pořízení územní studie zaniká, jak plyne z § 43 odst. 2 StavZ). Konkrétní podmínky pro jejich pořízení jsou uvedeny v tabulce č. 16 na s. 109-115 Výrokové části ÚPmB.

Odůvodnění ÚPmB na s. 370 k těmto plochám a koridorům dodává, že: „Území navržená k prověření územní studií byla vymezena zejména tam, kde se jedná o rozsáhlejší lokality změn, které zpravidla dosud nebyly podrobněji studovány.“ **Seznam ploch a koridorů v tabulce č. 15 Návrhu ÚPmB je tak odůvodněn jen velmi obecně, z Odůvodnění ÚPmB na s. 370 nelze zjistit, proč byly do seznamu zařazeny konkrétní plochy a koridory a jiné ne.**

Výše uvedená část výroku není odůvodněna. Uvedený nedostatek však nemůže vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku.

Ve Výrokové části ÚPmB je na s. 108 uveden seznam územních studií, jejichž zpracování nepodmiňuje rozhodování o změnách v území. Tyto územní studie mají patrně sloužit k navrhování, prověřování a posuzování možných řešení konkrétních problémů, např. modrozelené infrastruktury nebo systému sídelní zeleně. **Odůvodnění ÚPmB k těmto „nepodmiňujícím“ územním studiím na s. 370 neuvádí nic.**

Výše uvedená část výroku není odůvodněna. Uvedený nedostatek však nemůže vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku.

13. Vymezení ploch a koridorů, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno vydáním regulačního plánu, zadání regulačního plánu v rozsahu podle přílohy č. 9, stanovení, zda se bude jednat o regulační plán z podnětu nebo na žádost, a u regulačního plánu z podnětu stanovení přiměřené lhůty pro jeho vydání

Výroková část ÚPmB na s. 116 uvádí, že takové plochy v Návrhu ÚPmB vymezeny nejsou. Odůvodnění ÚPmB na s. 371 toto potvrzuje s tím, že pořízení regulačního plánu sice není vyloučeno, ale nejedná se o nutnou, územním plánem uloženou podmínku pro rozhodování v území. Nad rámec

tohoto stručného odůvodnění je uvedena poznámka k platnosti stávajících regulačních plánů z podnětu ve smyslu § 64 StavZ.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

14. Stanovení pořadí změn v území (etapizace)

Výroková část ÚPmB na s. 117 „*pořadí změn v území (etapizaci) nestanovuje ani v grafické ani textové části.*“ Tomu odpovídá Odůvodnění ÚPmB na s. 371, které potvrzuje, že Návrh ÚPmB neobsahuje etapizaci ve smyslu § 19 odst. 1 písm. f) StavZ a přílohy č. 7 vyhlášky č. 500/2006 Sb., uvádí důvody tohoto řešení a dále konstatuje, že za účelem „efektivního směřování městského rozvoje Územní plán vyhodnotil a určil devět strategických oblastí, uvedených jednak na s. 372, jednak shrnutých v tabulce na s. 374 Odůvodnění ÚPmB, které „do jisté míry nahrazují etapizaci nebo také pořadí změn v území“. Odůvodnění ÚPmB na s. 372 odůvodňuje nemožnost stanovení etapizace nebo pořadí změn v území časovou a ekonomickou náročností budování nadřazených a páteřních infrastruktur (dopravních i technických včetně protipovodňových opatření), které jsou často realizovány jako součást environmentálních nebo infrastrukturních projektů se specifickými postupy a harmonogramy. Priority rozvoje města Brna jsou proto stanoveny nepřímo, prostřednictvím ekonomického modelu nákladnosti strategických investic. V podrobnostech je odkazováno na kapitulu 15.3 Pořadí lokalit dle jednotlivých kritérií.

Kapitola 15.4 Odůvodněná ÚPmB na s. 521-531 stanovuje celkovou efektivnost jednotlivých návrhových lokalit. **Tím je částečně zdůvodněn seznam strategických investic tabulce č. 17 v části 14.1 Výrokové části ÚPmB**, který je zahrnut do části 14 Stanovení pořadí změn v území (etapizace).

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

15. Vymezení architektonicky nebo urbanisticky významných staveb

Výroková část ÚPmB na s. 120 konstatuje, že architektonicky nebo urbanisticky významné stavby, pro které by územní plán stanovil požadavek na zpracování projektové dokumentace autorizovaným architektem, se v ÚPmB nevymezují.

V Odůvodnění ÚPmB na s. 375 je deklarováno, že město Brno namísto vymezení architektonicky nebo urbanisticky významných staveb využívá architektonických a urbanistických soutěží, vypisovaných v souladu se Soutěžním řádem České komory architektů, případně v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Soulad přílohy č. 1 Výrokové části ÚPmB s přílohami č. 1.1 a 1.2 Odůvodnění ÚPmB

Výroková část ÚPmB obecně popisuje rozvojové lokality na s. 24-25, kdy uvádí, že rozvojové lokality jsou stanoveny nad zastavitelnými a přestavbovými plochami, pro které Návrh ÚPmB stanovuje zpřesňující podmínky využití. „*Rozvojové lokality jsou zobrazeny v grafické části ÚPmB 1.0 Výkres základního členění území a 2.1 Hlavní výkres a popsány v Příloze č. 1 Karty lokalit. Karty lokalit obsahují stanovení podmínek, popř. zpracování územních studií pro dané lokality, a dále určují podmínky pro pořízení územních studií... Území rozvojových lokalit může zahrnovat i dílčí prvky stabilizovaných ploch, pro které upřesňující podmínky z karty lokality neplatí.*“

Odůvodnění ÚPmB na s. 231 a 233 uvádí, že rozvojové lokality jsou vymezeny v Návrhu ÚPmB tak, aby tvořily logické celky, a uvádí, že každá rozvojová lokalita má přidělen svůj specifický kód na

základě zkratky daného katastrálního území a její pořadové číslo v katastrálním území a dále má zpracovanou tzv. kartu lokality obsahující zpřesňující podmínky využití ploch v dané rozvojové lokalitě (to je v souladu s Výrokovou částí ÚPmB na s. 57). Konkrétně je ke každé rozvojové lokalitě zpracována:

- Karta lokality, zařazená v závazné textové části ÚPmB, v Příloze č. 1 Karty lokalit, jejíž struktura je podrobně popsána na s. 233-234 Odůvodnění ÚPmB,
- Karta lokality – odůvodnění, která je začleněna do textové části odůvodnění ÚPmB, do Přílohy č. 1.1 Karty lokalit – odůvodnění nebo Přílohy č. 1.2 Karty lokalit – odůvodnění,⁶¹ jejíž struktura je podrobně popsána na s. 234-235 Odůvodnění ÚPmB, a
- hodnotící karta rozvojové lokality, která je součástí VVURÚ. Hodnotící karty rozvojových lokalit jsou podle Odůvodnění ÚPmB na s. 231 zpracovány jednak pro jednotlivé rozvojové lokality a jednak pro skupiny rozvojových lokalit, pokud spolu logicky souvisí.

Samotné vymezování rozvojových lokalit je podrobně odůvodněno v části 5.7.1 Metodika vymezování ploch a rozvojových lokalit na s. 231 an. Odůvodnění ÚPmB. V této metodice je mimo jiné uvedeno, jak velké jsou plochy rozvojových lokalit, nad kterými plochami s rozdílným způsobem využití se rozvojové lokality nevymezují, a nad kterými plochami se rozvojové lokality vymezují za splnění dodatečných podmínek (s. 235). Lze uzavřít, že obecné vymezení rozvojových lokalit ve Výrokové části ÚPmB je v souladu s Odůvodněním ÚPmB.

Výše uvedená část výroku je odůvodněna.

Co se týká souladu přílohy č. 1 Výrokové části ÚPmB, obsahující karty lokalit, s přílohami č. 1.1 a 1.2 Odůvodnění ÚPmB, obsahujícími odpovídající část odůvodnění karet lokalit, zde podotýkáme, že případné nedostatky v odůvodnění určité rozvojové lokality by vedly v případě úspěšného soudního přezkumu Návrhu ÚPmB nanejvýše ke zrušení dílčích regulativů pro tyto rozvojové lokality. To ostatně plyne již z faktu, že jednotlivé rozvojové lokality jsou v Návrhu ÚPmB vymezeny nad zastavitelnými a přestavbovými plochami, pro které stanoví zpřesňující podmínky využití (např. zpracování územních studií v souladu s kapitolou 12 Výrokové části ÚPmB), přičemž území rozvojových lokalit sice může zahrnovat i dílčí prvky stabilizovaných ploch, pro tyto zpřesňující podmínky neplatí. **Proto nebylo přikročeno k podrobnému prověření souladu výrokové části karty konkrétní rozvojové lokality s jejím odůvodněním.**

Odůvodnění souladu Návrhu nového ÚPmB s cíli a úkoly územního plánování

V rámci posouzení souladu Návrhu nového ÚPmB se stavebním zákonem bylo třeba prověřit také otázku odůvodnění jeho souladu s cíli a úkoly územního plánování, jak jsou vymezeny v § 18 a 19 StavZ, neboť územní plán musí sloužit jejich praktickému naplnění (avšak konkrétní míra naplnění jednotlivých cílů a úkolů závisí do značné míry na konkrétních požadavcích a zájmech obce a není předmětem tohoto posouzení). V případě, že by Návrh nového ÚPmB cíle a úkoly územního plánování nereflektoval, jednalo by se o zásadní vadu, pro kterou by bylo možné jej i zrušit.

⁶¹ „Karta lokality – odůvodnění zpřesňuje využití území, stanovuje urbanistické řešení, např. zajištění prostupů, propojení nebo rozvolnění zástavby, popisuje cílový stav a stanovuje podmínky umístění veřejných prostranství a veřejné vybavenosti. Dále definuje napojení lokality na dopravní a technickou infrastrukturu.“

Lze souhlasit s tezí uvedenou na s. 122 Odůvodnění ÚpmB, že: „*Základným kritériem pro posuzování „cílů a úkolů“ je celková koncepce, respektive soubor dílčích koncepcí a jejich naplňování v období platnosti územního plánu.*“ Konkrétní naplnění jednotlivých cílů je popsáno na s. 122-126 Odůvodnění ÚpmB, přičemž je patrné, že se s těmito cíli a úkoly pořizovatel vypořádal. Je tedy vyloučeno, že by mohlo dojít ke zrušení celého nového ÚPmB pouze z důvodu nevyhodnocení jeho souladu s cíli a úkoly územního plánování podle § 18 či 19 StavZ.

Dílčí závěr k části posouzení k souladu výroku s odůvodněním:

Ze porovnání Výrokové části ÚPmB s odpovídajícími částmi Odůvodnění ÚPmB vyplývá, že **každá ze StavZ stanovených částí obsahu územního plánu je určitým způsobem odůvodněna**. Podle našeho přesvědčení je proto nepravděpodobné zrušení konkrétního bodu Výrokové části ÚPmB, tím spíše pak celého nového ÚPmB pouze z důvodu, že by odůvodnění chybělo.

Dále konstatujeme, že **žádná část Výrokové části ÚPmB není zatížena takovou zásadní vadou odůvodnění, kvůli níž by správní soud mohl přistoupit ke zrušení celého nového ÚPmB**, zejména **proto, že by potenciálně nezákonnou část nebylo možné oddělit od ostatních částí nového ÚPmB** (ve smyslu výše popsané judikatury správních soudů rušících územní plány jako celek).

Dále platí, že **dílčí nedostatky v Odůvodnění ÚPmB, popsané v tomto posouzení výše, nemohou být samy o sobě ani ve svém souhrnu důvodem pro zrušení celého nového ÚPmB**, neboť jakkoli může být i zjištění většího počtu méně závažných pochybení důvodem pro zrušení celého územního plánu, mezi zjištěnou nezákonností (kterou je i nesoulad výroku s odůvodněním) a důsledkem případného vyhovění návrhu na zrušení celého územního plánu musí existovat určitý vztah proporcionality, tj. přiměřenosti. **Žádný z výše v tomto posouzení uvedených dílčích nedostatků Odůvodnění ÚPmB není natolik závažný, aby i ve svém souhrnu vedl ke zrušení celého nového ÚPmB.**

Nedostatky Odůvodnění ÚPmB, spočívající v příliš obecném odůvodnění určitých částí Výrokové části ÚPmB nebo dílčí absence odůvodnění Výrokové části ÚPmB v odpovídající části Odůvodnění ÚPmB lze vesměs překlenout odkazem na jiné části Odůvodnění ÚPmB, neboť **k odůvodnění územního plánu je nutno přistupovat jako k celku**. Pokud tedy Odůvodnění ÚPmB poskytuje dostatečné důvody pro Výrokovou část ÚPmB, pak se nejedná o vadu územního plánu.

Případné **dílčí nedostatky Odůvodnění ÚPmB** (zejména neuvedení dostatečně konkrétních důvodů zvoleného řešení) **tam, kde má město Brno široký prostor pro vlastní (politické) uvážení**, pak podle našeho názoru **budou správní soudy posuzovat velmi zdrženlivě**.

Dílčí nedostatky Odůvodnění ÚPmB lze podle našeho názoru navíc odstranit v rámci vypořádání námitek, podaných vůči Návrhu nového ÚPmB. Odůvodnění rozhodnutí o konkrétní námitce **může doplnit odůvodnění Výrokové části ÚPmB**, tedy zvolené řešení určitého konkrétního problému, vymezení určité plochy, výběr určité varianty apod. Podotýkáme, že návrh rozhodnutí o námitkách nemáme při tvorbě tohoto posouzení k dispozici.

Ve zcela krajním případě by výše popsané dílčí nedostatky Odůvodnění ÚPmB mohly vést ke zrušení určitých oddělitelných částí nového ÚPmB, nikoli však zrušení nového ÚPmB jako celku.

XII. Soulad se zvláštními právními předpisy

Součástí zadání je i požadavek na posouzení souladu Návrhu nového ÚPmB se zvláštními právními předpisy. Mezi tyto právní předpisy patří především zákony či vyhlášky chránící jednotlivé veřejné zájmy, jakými jsou například příroda a krajina, ZPF, voda, lesy, nerostné bohatství, veřejné zdraví apod. Soulad návrhu územního plánu z hlediska požadavků těchto složkových právních předpisů mají hodnotit především příslušné dotčené orgány, které v procesu pořizování územního plánu vydávají svá stanoviska dle § 4 odst. 2 písm. b) StavZ, jejichž obsah je pro územní plán závazný. Výsledný územní plán tak může být vydán až po ověření, že není v rozporu se stanovisky dotčených orgánů (§ 54 odst. 2 StavZ). V případě vzniku rozporu mezi pořizovatelem a dotčeným orgánem nebo mezi dotčenými orgány navzájem je nutné tyto rozpory vyřešit v rámci dohodovacího řízení dle správního řádu (§ 4 odst. 8 StavZ).

Cílem tohoto právního posouzení je vyhodnotit otázku, zda Návrh nového ÚPmB obsahuje takové vady, které by mohly vést ke **zrušení výsledného nového ÚPmB jako celku**. Zájmy chráněné zvláštními právními předpisy se nicméně zpravidla nepromítají do celého územního plánu ve stejném rozsahu. Kupříkladu zájem chráněný lesním zákonem bude dotčen typicky v případě nových zastavitelných ploch vymezovaných v blízkosti lesa, zájmy chráněné horním zákonem mohou být dotčeny v případě vymezování ploch pro těžbu nebo naopak ploch nesouvisejících s těžbou v blízkosti dobývacích prostorů atp. Z tohoto hlediska není účelné, aby se toto právní posouzení zabývalo každým dotčeným právním předpisem zvlášť, ale aby se zaměřilo pouze na ty právní předpisy, jejichž porušení v minulosti vedlo ke zrušení územních plánů jako celku.

Z přehledu judikatury uvedeného v části VI. tohoto posouzení vyplývá, že takovými právními předpisy mohou typicky být zejména zákon č. 100/2001 Sb. a zákon č. 114/1992 Sb., které se promítají do VVURÚ. Splnění požadavků vyplývajících z těchto právních předpisů jsme se věnovali již v části týkající se VVURÚ.

Dále byl v praxi jedním z důvodů, vedoucím ke zrušení celého opatření obecné povahy, **rozpor se zákonem č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF**. Důvodem byla skutečnost, že daný územní plán navrhoval nové zábory zemědělské půdy, aniž by byl řádně odůvodněn soulad se zásadami plošné ochrany ZPF, obsaženými v § 4 zákona č. 334/1992 Sb. Pokud dal k takovému návrhu příslušný orgán ochrany ZPF souhlasné stanovisko, bylo takové stanovisko označeno za nezákonné, což vedlo také k nezákonnosti výsledného opatření obecné povahy. Ačkoli se v praxi bude jednat o výjimečný postup, neboť zpravidla bude rozpor s ochranou ZPF odůvodňovat pouze zrušení určité části územního plánu (typicky určité nové zastavitelné plochy či ploch), bude se následující část posouzení zabývat otázkou, zda Návrh nového ÚPmB jako celek obsahuje dostatečné vyhodnocení předpokládaných důsledků pro ZPF tak, aby nedošlo ke zrušení výsledného nového ÚPmB jako celku.

Podle § 5 odst. 1 zákona č. 334/1992 Sb. platí, že pořizovatelé a projektanti územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů jsou **povinni řídit se zásadami plošné ochrany ZPF**, navrhnout a zdůvodnit takové řešení, které je z hlediska ochrany ZPF a ostatních zákonem chráněných obecných zájmů **nejvýhodnější**. Přitom musí vyhodnotit předpokládané důsledky navrhovaného řešení na ZPF, a to zpravidla ve srovnání s jiným možným řešením.

Zásady plošné ochrany ZPF jsou obsaženy v § 4 zákona č. 334/1992 Sb. Podle tohoto ustanovení platí, že pro nezemědělské účely je nutno použít především nezemědělskou půdu, nezastavěné a nedostatečně využitá pozemky v zastavěném území nebo na nezastavěných plochách stavebních pozemků staveb mimo tato území, stavební proluky a plochy získané zbořením přežitých budov a zařízení. Musí-li v nezbytném případě dojít k odnětí zemědělské půdy ze ZPF, je nutno především

- odnímat zemědělskou půdu přednostně na zastavitelných plochách,

- odnímat přednostně zemědělskou půdu méně kvalitní; kritériem kvality půdy jsou třídy ochrany,
- co nejméně narušovat organizaci zemědělského půdního fondu, hydrologické a odtokové poměry v území a síť zemědělských účelových komunikací,
- odnímat jen nejnutnější plochu zemědělského půdního fondu a po ukončení nezemědělské činnosti upřednostňovat zemědělské využití pozemků,
- při umísťování směrových a liniových staveb co nejméně zatěžovat obhospodařování zemědělského půdního fondu a
- po ukončení povolení nezemědělské činnosti neprodleně provést takovou terénní úpravu, aby dotčená půda mohla být rekultivována a byla způsobilá k plnění dalších funkcí v krajině podle plánu rekultivace.

Ustanovení § 4 odst. 3 tohoto zákona dále stanoví zvláštní pravidlo pro zábor nejkvalitnější zemědělské půdy I. a II. třídy ochrany. Tuto půdu lze odejmout pouze v případech, kdy **jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany ZPF**. Současně platí, že se toto ustanovení nepoužije při posuzování ploch vymezených jako **zastavitelné nebo jako plochy územní rezervy v platné územně plánovací dokumentaci**.

Již v rozsudku ze dne 18. 1. 2011, č. j. 1 Ao 2/2010-185, NSS uvedl, že „*napadené opatření obecné povahy vytváří podmínky pro **zábor nadprůměrně úrodné půdy**, jejíž většina spadá do I. třídy ochrany zemědělského půdního fondu... S ohledem na tuto skutečnost, kterou krajský úřad ve svých stanoviscích vůbec nereflektoval, jakož i na rozsah předpokládaného záboru zemědělského půdního fondu a na důsledky vyplývající z použití salámové metody, je zde dán **závažný důvod pro zrušení napadeného opatření obecné povahy**. Nejvyšší správní soud ovšem závěrem zdůrazňuje, že ochrana zemědělského půdního fondu není v žádném případě absolutní a vždy je **třeba hledat spravedlivou rovnováhu všech zájmů v daném území**.*“ Současně se v tomto rozsudku uvádí, že jestliže orgán ochrany ZPF při posuzování územně plánovací dokumentace v rozporu s principy vyplývajícími ze zákona č. 334/1992 Sb. v této ochraně selže, jedná se o **zásadní porušení norem, které má podstatný vliv na obsah opatření obecné povahy**.

Příloha č. 7 k vyhlášce č. 500/2006 Sb. stanoví, že náležitostí textové části odůvodnění územního plánu má být i **vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF**. Součástí grafické části odůvodnění je i výkres předpokládaných záborů půdního fondu (v případě Návrhu nového ÚPmB se jedná o výkres O.2).

V případě Návrhu nového ÚPmB je vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF obsaženo v kapitole 10.1. odůvodnění textové části. Je zde popsána struktura ZPF na území města Brna a jednotlivé půdní typy a třídy ochrany, které se zde vyskytují. Dále kapitola odkazuje na bilanční tabulku záborů ZPF a pozemků určených k plnění funkcí lesa, obsaženou v příloze č. 2.1, v níž jsou uvedeny všechny **plochy změn** (plochy zastavitelné, plochy přestavby a plochy změn v krajině), tedy i ty, které nezasahují na ZPF a rovněž plochy menší než 2 000 m² v zastavěném území, které se dle Metodiky MŽP nevyhodnocují. V této tabulce je u každé návrhové plochy uvedena její výměra, jakož i výměra záboru ZPF podle jednotlivých tříd ochrany. Tabulka obsahuje také sloupec nazvaný „*Zdůvodnění vhodnosti navrhovaného řešení vzhledem k ZPF a PUPFL*.“ U některých ploch se zde uvádí, že k žádnému záboru nedochází, u jiných že „*100 % záboru na půdách nižších tříd ochrany*“ nebo „*100 % výměry v souladu s platným ÚPmB*.“ U některých ploch se uvádí například skutečnost, že k záboru dochází za účelem vybudování dopravní infrastruktury, na niž je veřejný zájem. Celkově je odůvodnění vhodnosti u jednotlivých ploch stručné.

Dále odůvodnění textové části odkazuje ohledně vhodnosti navrženého řešení na **odůvodnění jednotlivých karet lokalit**, zpracovaných pro rozvojové lokality (Příloha č. 1.1 a 1.2 Karty lokalit –

odůvodnění). Zde je v tabulce pro každou lokalitu uveden řádek „ZPF“, který obsahuje bližší popis důvodů pro navržený zábor. Toto odůvodnění je značně různorodé, často se zde opakuje návaznost na zastavěné území, napojení na veřejnou dopravní či technickou infrastrukturu či skutečnost, že plocha reaguje na deficitní nabídku bydlení na území města Brna.

Zvláštní otázkou související s problematikou ochrany ZPF je zábor půdy I. a II. třídy ochrany. Jak bylo zmíněno již výše, podle § 4 odst. 3 zákona č. 334/1992 Sb. může k odnětí této nejkvalitnější půdy dojít pouze v případě **prokázání převažujícího veřejného zájmu**. Toto zvláštní ustanovení bylo do zákona vloženo novelou č. 41/2015 Sb., účinnou od 1. 4. 2015. Důvodová zpráva k této novele uvádí, že posuzování, zda jeden veřejný zájem převažuje nad jiným veřejným zájmem, probíhá v konkrétním řízení, přičemž *„veřejný zájem se vyvozuje z právní úpravy i z posouzení různých hodnotových hledisek podle úkolů veřejné správy v příslušných oblastech (ochrana zemědělského půdního fondu versus např. obrana státu, rozvoj dopravní infrastruktury státu, hospodářský rozvoj konkrétní posuzované oblasti, ochrana obyvatel a majetku před povodněmi apod.).“* Jako příklad převažujícího veřejného zájmu se zde uvádí zájem na dopravní infrastruktuře, na ochraně před živelními pohromami či zájem na obraně státu.

Odůvodnění týkající se záboru půdy I. a II. třídy je obsaženo rovněž v odůvodnění jednotlivých karet lokalit – uvádí se zde například převažující veřejný zájem na vybudování plochy dopravní infrastruktury, veřejného prostranství, či na výstavbě objektů pro bydlení v dané lokalitě.

Posouzení toho, zda byl v daném případě prokázán převažující veřejný zájem na záboru zemědělské půdy I. a II. třídy ochrany, jakož i toho, zda byly v případě určité plochy řádně vyhodnoceny zásady plošné ochrany ZPF, závisí **na konkrétních skutkových okolnostech každé jednotlivé plochy či lokality**. Není tedy vyloučeno, že by se mohl někdo úspěšně domoci zrušení určité dílčí části ÚPmB s ohledem na to, že u některé z ploch nebyl řádně odůvodněn zábor zemědělské půdy nebo že byly v odůvodnění uvedeny nepravdivé skutečnosti apod. Z celkového hlediska jsme nicméně nenalezli takové nedostatky, které by mohly odůvodňovat zrušení výsledného nového ÚPmB v celém rozsahu. Podstatné je, že Návrh nového ÚPmB obsahuje příslušný výkres záboru ZPF a vyhodnocení důsledků na ZPF. Toto vyhodnocení pak zahrnuje bilanci i odůvodnění jednotlivých záborů, přičemž toto odůvodnění obsahuje důvody, které lze z obecného hlediska považovat za relevantní.

Návrh nového ÚPmB se dále specificky zabývá **vyhodnocením předpokládaných důsledků navrženého řešení na ZPF a PUPFL ve vztahu k dosavadnímu územnímu plánu (1994)**, které je obsaženo v Příloze č. 2.2 textové části odůvodnění. Důvodem je skutečnost, že oba územní plány jsou postaveny na odlišné koncepci, což by mohlo mít vliv na úplnost vyhodnocení důsledků na ZPF (například aby v důsledku zahrnutí stabilizovaných nestavebních ploch z dosavadního územního plánu do stabilizovaných ploch v novém ÚPmB nedošlo ke „skrytému“ záboru ZPF).

V kapitole 10.1.17 textové části odůvodnění je uveden algoritmus obsahující celkem 5 kroků, který byl použit při srovnání obou koncepcí. Mezi tyto kroky patří například to, že nestavební – volné plochy z dosavadního územního plánu, které jsou vymezeny jako nestavební plochy i v novém ÚPmB (bez ohledu na přiřazené funkční využití) ani pozemky menší než 2 000 m² nejsou dále hodnoceny. Dále se zde uvádí, že u každé enklávy ZPF je zhodnocen **skutečný stav využití území**. Pokud je území funkčně i prostorově stabilizováno a jeho stávající účel nebude zásadním způsobem měněn, je v tabulce v příloze 2.2. označeno jako „*stabilizované ZPF*“, které do dalšího vyhodnocení důsledků na ZPF nevstupuje. Naopak enklávy ZPF, které nabízí prostorové rezervy a lze v nich předpokládat další změny ve využití území (např. doplnění zástavby), jsou považovány za **vnitřní rezervy**, což je uvedeno i v tabulce v příloze 2.2. V tomto případě je v tabulce také uvedeno odůvodnění předpokládaného záboru ZPF.

Tento postup zpracovatele lze podle našeho názoru hodnotit pozitivně, neboť přispívá k větší přesvědčivosti vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF a k vyloučení pochybnosti o tom, že v důsledku nové koncepce Návrhu nového ÚPmB nedochází k opomenutí některých faktických záborů ZPF. I zde platí, že lze v případě nějaké konkrétní plochy například rozporovat skutečný stav území uvedený v příloze 2.2, avšak že tato část návrhu ÚPmB neobsahuje vady, které by mohly vést k nezákonnosti výsledného ÚPmB jako celku.

XIII. Zákonnost VVURÚ

1. Legislativní rámec a východiska plynoucí z judikatury

Součástí zadání je i posouzení otázky, zda bylo VVURÚ pro Návrh nového ÚPmB, jehož součástí je SEA, zpracováno v souladu s právními předpisy a požadavky plynoucími z judikatury a zda existuje riziko, že z důvodu vad provedeného posouzení dojde ke zrušení nového ÚPmB jako celku.

Podle § 19 odst. 2 StavZ je úkolem územního plánování také posouzení vlivů územního plánu na udržitelný rozvoj území; pro účely tohoto posouzení se zpracovává VVURÚ, jehož součástí je také vyhodnocení vlivů na životní prostředí (SEA), ve kterém se určí, popíšu a posoudí možné významné vlivy na životní prostředí vyplývající z územního plánu a rozumná náhradní řešení s přihlédnutím k cílům posuzovaných dokumentů. V případě územních plánů není zpracování VVURÚ obligatorní, ale záleží na tom, zda krajský úřad ve svém stanovisku k návrhu zadání (§ 47 odst. 2 StavZ), uvede, zda má být návrh územního plánu posuzován z hlediska vlivů na životní prostředí či nikoliv.

Zákon č. 100/2001 Sb. obsahuje v § 10i zvláštní ustanovení pro posuzování vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace na životní prostředí. Dle tohoto ustanovení se postupuje podle zvláštního právního předpisu, kterým je StavZ, přičemž některá ustanovení zákona č. 100/2001 Sb. se použijí podřízeně. Náležitosti posouzení SEA jsou stanoveny v příloze k StavZ, která obsahuje celkem dvanáct základních bodů. V dosavadní judikatuře byly nejčastěji řešeny otázky související s **bodem 6.** této přílohy, který zahrnuje **vlastní zhodnocení vlivů územně plánovací dokumentace, včetně kumulativních a synergických vlivů.**⁶² Další náležitosti, které má VVURÚ obsahovat, jsou upraveny v Příloze č. 5 k vyhlášce č. 500/2006 Sb. (body A. - F.), která mj. stanoví, že se v rámci VVURÚ hodnotí vlivy, které lze rozumně předpokládat, a to v rozsahu, podrobnosti a míře konkrétnosti, jakou má pořizovaná územně plánovací dokumentace, přičemž se tyto vlivy stanoví odborným odhadem. Je nutno uvést, že přezkum VVURÚ správními soudy se téměř výhradně **týkal části A, tedy posouzení SEA**, a naopak nám není znám případ, že by došlo ke zrušení výsledné územně plánovací dokumentace z důvodu nedostatečného vyhodnocení vlivů na hospodářský rozvoj či soudržnost společenství.

Posouzení SEA je vysoce **odbornou záležitostí**, přičemž jednotlivé podklady zpracovávají osoby, které jsou držiteli autorizace dle zákona č. 100/2001 Sb. Z tohoto důvodu byl v judikatuře správních soudů opakovaně zdůrazněn požadavek na **zdrženlivost** při přezkumu jednotlivých částí SEA. V rozsudku ve věci ZÚR JMK uvedl kupříkladu NSS ve vztahu k hodnocení kumulativních a synergických vlivů, že „v souladu se zásadou minimalizace soudního zásahu soud přezkoumá, zda posouzení má **uvedené náležitosti** (zda bylo řádně provedeno), zda je **srozumitelné a logicky konzistentní; samotnou odbornou obsahovou stránkou se však nezabývá.**“ (rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2012, č. j. 1 Ao 7/2011-526). Jak vyplývá z další judikatury, „**správní soudy nejsou povolány k tomu, aby hodnotily odbornou stránku věci, neboť takový přezkum jim nepřísluší; odborné posouzení věci a volba konkrétního řešení je na pořizovateli územně plánovací dokumentace a osobách, které k tomu disponují odpovídajícím vzděláním a erudiicí a které pořizovatel zpracováním odborných podkladů pověřil.**“ (rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2013, č. j. 4 AOs 1/2012-105).

⁶² „Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace, včetně vlivů sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, kladných a záporných; hodnotí se vlivy na obyvatelstvo, lidské zdraví, biologickou rozmanitost, faunu, floru, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, hmotné statky, kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického a vlivy na krajinu včetně vztahů mezi uvedenými oblastmi vyhodnocení.“

SEA tedy představuje podklad pro vydání územně plánovací dokumentace, „který řeší **vysoce odborné otázky**. To se týká nejen té části, v níž jsou posuzovány kumulativní a synergické vlivy, ale i ostatních částí, které se zabývají vyhodnocením vlivů jednotlivých ploch a koridorů na životní prostředí ... Při přezkumu VVURÚ je třeba **obzvláště dbát zásady minimalizace soudních zásahů do územně plánovací dokumentace ...** Důvodem pro zrušení výsledného opatření obecné povahy by tak mohla být pouze pochybení v rámci VVURÚ, která by dosahovala **takové intenzity, jež by zpochybňovala správnost jeho závěrů**.“ (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2021, č. j. 55 A 58/2019-346).

V souladu s výše uvedenými judikatorními závěry se následující právní posouzení omezí na to, zda zpracované VVURÚ **obsahuje předepsané náležitosti**, zda je **srozumitelné a logicky konzistentní** a zda neobsahuje vady, které by dosahovaly **intenzity odůvodňující zrušení nového ÚPmB jako celku**. Naopak předmětem posouzení nebude odborná stránka věci, tj. zejména věcná správnost VVURÚ.

2. Metodika a rozsah posouzení VVURÚ

V případě nového ÚPmB bylo první VVURÚ zpracováno ještě ve vztahu ke **konceptu** v roce 2009. Následně bylo zpracováno **doplnění** tohoto posouzení o vyhodnocení synergických a kumulativních vlivů (2014), a to v návaznosti na vydání již zmiňovaného rozsudku NSS ve věci ZÚR JMK, v němž byly podrobně formulovány požadavky na toto vyhodnocení.

Ve vztahu k **Návrhu nového ÚPmB** bylo VVURÚ zpracováno v březnu 2020 a v dubnu 2021 byla zpracována jeho aktualizace pro účely opakovaného veřejného projednání pod vedením autorizované osoby Mgr. Jany Švábové Nezvalové.⁶³ Aktualizace z dubna 2021 je tedy doposud poslední verzí VVURÚ, která by měla odpovídat změnám provedeným v návrhu ÚPmB v rámci dosavadního procesu pořizování. Z tohoto důvodu bude předmětem další analýzy pouze **tato poslední verze VVURÚ z dubna 2021**, neboť pouze tato verze odpovídá současné verzi Návrhu nového ÚPmB. Naopak zabývat se předchozí verzí VVURÚ či dokonce VVURÚ zpracovaným ve vztahu ke konceptu by postrádalo smyslu, neboť by se nejednalo o hodnocení aktuálně navržené regulace.

Zpracované VVURÚ obsahuje části A–F, které svou strukturou odpovídají Příloze č. 5 k vyhlášce č. 500/2006 Sb., přičemž část A (SEA) zahrnuje kapitoly A.1 – A.13, které zase odpovídají příloze k StavZ. Přílohou VVURÚ jsou *Hodnotící karty rozvojových lokalit*, které obsahují podrobnější vyhodnocení vlivů na jednotlivé rozvojové lokality. Ve vztahu k ÚPmB bylo zpracováno také *Hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptáčí oblasti*.

Z formálního hlediska tedy VVURÚ, včetně SEA, **obsahuje náležitosti předepsané právní úpravou**, přičemž i z obsahového hlediska se zabývá stanovenými oblastmi (např. obyvatelstvo a veřejné zdraví, fauna, flóra, biodiverzita, půda a horninové prostředí, ovzduší a hluk apod.). Obecně přitom není problematické, že kapitola A.6 odkazuje ve vztahu k hodnocení vlivů návrhových ploch na referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví na hodnotící karty obsažené v příloze 1, neboť je zřejmá jednoznačná provázanost obou dokumentů.

Co se týče srozumitelnosti a logičnosti provedeného VVURÚ, zde je podstatná především úvodní část, která obsahuje použitá **metodická východiska** pro celé VVURÚ, včetně **metodiky SEA**.

V rámci této metodiky je definována „nulová varianta“ jako **současně zastavěné stabilizované území**, vymezené v Návrhu nového ÚPmB, přičemž je zde odůvodněno také zařazení některých ploch, které jsou v dosavadním ÚPmB vedeny jako plochy nestavební, do stabilizovaných ploch

⁶³ VVURÚ dostupné na: <https://upmb.brno.cz/pripravovany-uzemni-plan/ii-upraveny-navrh-2021/>

stavebních. Je zde vysvětleno, že se jedná o plochy, které již ve skutečnosti jsou z části plochami urbanizovanými – zastavěnými (např. plochy hřbitovů, rekreace, zahrádkářské osady, letiště a sportovní areály), tudíž se při jejich zařazení do stabilizovaných ploch stavebních nejedná o faktickou změnu stávajícího využití území ani o rozšiřování zastavěného území do volné krajiny. Dále došlo k integraci prostorově omezených dílčích ploch na okrajích zastavěného území, resp. jeho vnitřních rezerv (např. zahrady rodinných domů, proluky, pásy doprovodné zeleně podél komunikací, záhumenky atd.) do ploch stabilizovaných dle jejich převažující funkce, což je odůvodněno měřítkem ÚPmB, zachováním principu kompaktnosti města a zachováním srozumitelnosti a zobrazitelnosti ÚPmB. Takto byla tedy vymezena nulová varianta, tedy stávající stav bez realizace Návrhu nového ÚPmB.

Je-li posuzovanou koncepcí územní plán, měly by být předmětem posouzení SEA především ty plochy či koridory, které stanoví **rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 zákona č. 100/2001 Sb.** V této souvislosti lze vyjít i z obecné úpravy posouzení SEA dle § 10 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb. Zpracovatel VVURÚ za takové plochy považoval **navrhované rozvojové plochy**, které svou povahou, umístěním, velikostí, provozními podmínkami nebo požadavky na přírodní zdroje, stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 zákona č. 100/2001 Sb.

Jsmo toho názoru, že takový postup není sám o sobě problematický, avšak pouze za předpokladu, že zpracovatel prověřil všechny plochy v rámci Návrhu ÚPmB a na základě svého odborného odhadu dospěl k závěru, že jiné plochy, kromě posuzovaných rozvojových ploch, skutečně nemohou vytvářet rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 zákona č. 100/2001 Sb. Pokud k takovému prověření došlo, což předpokládáme, lze doporučit tuto skutečnost uvést do odůvodnění textové části nového ÚPmB tak, aby o této otázce nebyly pochybnosti.⁶⁴

Jednotlivé **hodnocené rozvojové lokality** a **dopravní stavby** jsou vyjmenovány v tabulce na s. 35–40 VVURÚ, v níž je uveden také specifický kód lokality (zkratka katastrálního území a pořadové číslo lokality, např.: Sty-1=> Štýřice 1). Pro všechny rozvojové lokality byly v rámci Návrhu nového ÚPmB zpracovány tzv. karty lokalit a v rámci VVURÚ byly zpracovány těmito jednotlivým lokalitám odpovídající **hodnotící karty, obsažené v příloze č. 1 VVURÚ**. Ve VVURÚ se rovněž uvádí, že v rámci hodnotící karty byla k dané rozvojové lokalitě přiřazena i související dopravní infrastruktura, případně drobné rozvojové plochy, které nejsou označeny jako samostatná rozvojová lokalita. V případě, kdy spolu území jednotlivých městských částí nebo městských čtvrtí funkčně souvisí, zejména z hlediska identifikovaných kumulativních nebo synergických vlivů, jsou sdruženy do jedné karty.

V souvislosti s výše uvedeným se lze zabývat otázkou, zda měly být v rámci SEA hodnoceny kromě rozvojových ploch také **stabilizované plochy**, u nichž sice nedochází ke změně funkčního využití, avšak je myslitelné jejich intenzivnější využití (např. nástavby či přístavby v rámci stávajících objektů). Tato otázka byla součástí dotazů starostů městských částí ze dne 20. 1. 2022⁶⁵ a rovněž právního stanoviska advokáta Mgr. Ing. Ján Bahýla ze dne 16. 5. 2022.⁶⁶ V tomto stanovisku byl vysloven závěr, že Návrh nového ÚPmB evokuje, že umožní realizaci výstavby, která svým rozsahem překročí zastavěnost nad rámec toho, co umožňuje stávající územní plán, byť takový závěr nelze vyslovit

⁶⁴ Odůvodnění návrh ÚPmB lze podle našeho názoru doplnit i po opakovaném veřejném projednání, neboť se nejedná o podstatnou úpravu návrhu dle § 53 odst. 2 StavZ.

⁶⁵ Dostupné na: https://upmb.brno.cz/wp-content/uploads/2022/05/Dopis_8_MC.pdf

⁶⁶ Dostupné na: https://upmb.brno.cz/wp-content/uploads/2022/05/Mgr.-Ing.-J%3%A1n-Bah%3C%BD%4%BE-advok%3%A1t_ODBORN%3C%89-PR%3C%81VN%3C%8D-STANOVISKO.pdf

jednotně pro všechny stabilizované plochy. Z uvedených důvodů tedy považujeme za vhodné zabývat se podrobněji i touto otázkou.

V první řadě je nutné přisvědčit názoru, že **nelze vyslovit paušální závěr ve vztahu ke všem stabilizovaným plochám** o tom, zda nový ÚPmB umožňuje intenzivnější využití dané plochy ve srovnání s platným ÚPmB či nikoliv. Oba územní plány totiž používají odlišné nástroje regulace plošného a prostorového uspořádání – stávající ÚPmB používá například IPP a minimální podíl zeleně, nový ÚPmB pracuje především se strukturou zástavby a výškovou regulací. Bylo by tedy potřeba vždy srovnat podmínky využití určité plochy dle stávajícího ÚPmB s nově navrženými podmínkami a až poté by bylo možné učinit jednoznačný závěr, zda nový ÚPmB umožňuje intenzivnější využití či nikoliv. Až v případě, že by bylo u nějaké stabilizované plochy zjištěno, že ÚPmB nově umožňuje natolik intenzivnější využití, že může **nově zakládat rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1**, by bylo možné namítat, že taková plocha měla být samostatně posouzena v rámci SEA stejně, jako je tomu u rozvojových lokalit.

Taková případná vada zjištěná u jedné či několika ploch by ovšem potenciálně mohla vést ke zrušení regulace pouze ve vztahu k těmto plochám, nikoliv ve vztahu k celému ÚPmB, neboť se nepochybně jedná o oddělitelné části opatření obecné povahy.

V této souvislosti je nutné zmínit, že platný ÚPmB ve vztahu k stabilizovaným plochám obsahuje v kapitole 8. zvláštní podmínky týkající se míry stavebního využití:

*„Míra stavebního využití pozemků ve stabilizovaných funkčních plochách je dána **stávajícím stavem zástavby v předmětné základní ploše**. Při výpočtu skutečné hodnoty IPP pro již existující zástavbu se z předmětné základní funkční plochy nezapočítávají výměry pozemků, na nichž má být uvažovaná výstavba realizována, ani plochy eventuelních proluk v uliční frontě existujících v rámci předmětné základní plochy. Takto získaná hodnota IPP má při aplikaci na jednotlivých pozemcích **orientační charakter** s tím, že při povolování jak výstavby v prolukách, tak nástaveb a přístaveb stávajících objektů nesmí objem povolované stavby:*

- ***překročit 50 % původního objemu stavby** (při nástavbách či přístavbách – toto omezení neplatí v případě, kdy navrhovanou dostavbou nebude překročena stanovená hodnota IPP, jejíž výpočet je popsán výše).*
- *narušit charakter okolní zástavby (daný převládajícími půdorysnými rozměry staveb, počtem nadzemních podlaží a způsobem řešení zastřešení včetně eventuálního podkroví);*
- *zhoršit podmínky pro využívání sousedních nemovitostí...*“

Uvedené pravidlo je v současnosti OÚPR, jako příslušným orgánem územního plánování, vykládáno tak, že **vytváří podmínky pro postupné navyšování intenzity stabilizovaných ploch bez omezení**, jelikož je v zásadě vždy možné stavět dále o 50 % objemu, a to i opakovaně. V důsledku toho dochází k postupnému nárůstu hodnoty IPP, která se získává výpočtem. Každá nová výstavba se tedy započítá, IPP naroste a umožní o to víc m² nové hrubé podlažní plochy. Naopak nový ÚPmB limituje míru zástavby (například výškou) nepřekročitelně i u stabilizovaných ploch.

Naopak v právním stanovisku Mgr. Ing. Jána Bahýla je obsažen názor, že „podmínka nepřekročení 50 % původního objemu stavby se vztahuje k objemu stavby tzv. **přvotně umístěné**, u níž bylo v územním rozhodování kladně posouzeno její umístění. Řetězení navyšování původního objemu stavby vždy o 50 % aktuálně povoleného objemu stavby se autoru jeví jako **typický příklad obcházení regulace strategií tzv. salámové metody**, která dle konstantní judikatury nepožívá právní ochrany, vizte např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 88/2008–301. Takto bývá v praxi neformálně označována taktika, která se v praxi používá pro strategii, kdy se kontroverzní nebo obtížné cíle a řešení, nejen ve stavebnictví při trasování silnic a dálnic, rozdělí na dílčí kroky a prosazují se postupně.“ K uvedenému právnímu názoru je nutné především uvést, že nám není známo, že by se nějaký soud specificky zabýval

otázkou zákonnosti regulativu o navýšení původního objemu stavby o 50 % v platném ÚPmB, resp. otázkou zákonnosti výkladu, který zastává OÚPR. Rozsudek č. j. 9 As 88/2008–301, na který se v citované analýze odkazuje, se týkal účelového dělení zcela nového rozsáhlého záměru městského centra, zahrnujícího několik velkých staveb a související infrastrukturu. Jedná se tedy ze skutkového hlediska o odlišnou situaci, než když se v stabilizovaném území provádí např. nástavba zvětšující objem o 50 %, při zohlednění dalších regulativů (charakter okolní zástavby a zachování podmínek pro využívání sousedních nemovitostí).

Za situace, kdy uvedený výklad OÚPR nebyl zpochybněn ze strany nadřízeného správního orgánu nebo soudu a je ustáleně a dlouhodobě aplikován při umísťování staveb do území, je **podle našeho názoru korektní, že z něho vyšel i zpracovatel VVURÚ k novému ÚPmB.**

Zpracovatel VVURÚ tedy vycházel z toho, že nový ÚPmB obecně u stabilizovaných ploch nepředpokládá intenzivnější využití ve srovnání s platným územním plánem, proto je nebylo nutné samostatně posuzovat, jako tomu bylo u rozvojových lokalit. Ačkoli se v textové části návrhu ÚPmB objevují četné zmínky o intenzivnějším využití centrální části města jako způsobu předcházení suburbanizace, nelze tvrdit, že to musí automaticky znamenat intenzivnější využití všech stabilizovaných ploch. Zmiňovaná **intenzifikace totiž může být soustředěna v plochách přestavby či návrhových zastavitelných plochách** vymezených v rámci města, které jsou ovšem součástí rozvojových lokalit, které byly samostatně posouzeny v rámci SEA.

Podle našeho názoru je nicméně srovnání s platným územním plánem pouze podpůrným argumentem a zásadní pro stanovení rozsahu posouzení SEA je skutečnost, zda v stabilizovaných plochách mohou dle nového ÚPmB reálně vzniknout v budoucnu záměry dle Přílohy č. 1 zákona č. 100/2001 Sb.

V této souvislosti je dále na místě zabývat se i otázkou, zda i pokud stabilizované plochy v rámci nového ÚPmB samy o sobě nezakládají rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb., nemůže jejich potenciální intenzivnější využití **ve spolupůsobení se sousedícími rozvojovými lokalitami vést ke vzniku závažných vlivů na životní prostředí.**

Na tento aspekt však zpracovatel SEA reagoval tím, že takové případy byly zahrnuty do posouzení kumulativních či synergických vlivů u souvisejících rozvojových lokalit: „*Plochy, které nebyly zobrazitelné v měřítku územního plánu a jsou integrovány k souvisejícím plochám stabilizovaného území, resp. jsou vymezeny jako stabilizované území z důvodů zobrazení skutečného stavu v území, nebo se jedná o vnitřní rezervy stabilizovaného území jsou **rámcově zahrnuty do posouzení kumulativních, resp. synergických vlivů z hlediska územních souvislostí resp. potenciálního zahuštění zástavby a jsou komentovány u souvisejících rozvojových lokalit, resp. v rámci příslušného katastrálního území jako celku.***“ (s. 23 VVURÚ).

Takový postup lze obecně považovat za srozumitelný a logicky konzistentní. Samozřejmě i zde platí výhrada, že nejsme schopni posoudit z odborného hlediska, zda byl tento postup ve všech případech správně aplikován. Nemůžeme tedy vyloučit, že hodnocení bude v případě nějaké konkrétní plochy shledáno jako nedostatečné. To by ale potenciálně mohlo vést pouze ke zrušení příslušné části nového ÚPmB, tedy nikoliv nového ÚPmB v celém rozsahu.

Z hlediska samotného způsobu hodnocení se ve VVURÚ uvádí, že hodnocení bylo provedeno na základě odborného odhadu pomocí hodnotící matice a stanovené hodnotící škály, který zahrnuje **stupnici významnosti** (+2, +1, 0, -1, -2, ?), **rozsah vlivů** (bodový, lokální, regionální), **délku trvání vlivů** (krátkodobé/přechodné, střednědobé nebo dlouhodobé působení vlivu) a **spolupůsobení vlivu** (kumulativní nebo synergické spolupůsobení vzhledem k již existujícím, resp. Uvažovaným, plochám/záměrům). V rámci vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů je ještě na s. 26 VVURÚ

uvedena **stupnice významnosti spolupůsobení vlivu** s příslušným barevným odlišením. Výsledné hodnocení je obsaženo v hodnotících tabulkách obsažených v hodnotících kartách, v nichž je u jednotlivých referenčních cílů uveden výsledný kód hodnocení – např. +1/B/dp/S, -1/B/dp/S, apod.⁶⁷ Kromě tohoto kódu je v každé hodnotící tabulce uveden také slovní komentář, návrh opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci závažných negativních vlivů na životní prostředí (v případě zjištění potenciálně zvýšeného rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví) a je vysloven závěr o akceptovatelnosti navrhované regulace.

Takto vymezený rozsah a způsob hodnocení je podle našeho názoru popsán **srozumitelně a logicky konzistentně**. V souladu s výše uvedenými limity samozřejmě nejsme schopni ověřit věcnou správnost stanovené metodiky a to, zda by kupříkladu jiná autorizovaná osoba v metodice popsané v rámci VVURÚ nenašla nějaké nedostatky z odborného hlediska. Rovněž ani nejsme schopni z odborného hlediska posoudit, zda v případě všech rozvojových lokalit byly zohledněny všechny potenciální vlivy na životní prostředí (avšak případná vada v tomto směru by dle našeho názoru mohla vést pouze ke zrušení příslušné části nového ÚPmB, nikoliv nového ÚPmB v celém rozsahu).

Z pohledu právního nicméně podle našeho názoru zvolená metodika jako celek splňuje kritéria srozumitelnosti a logičnosti vyplývající z judikatury správních soudů, citované výše. Kupříkladu hodnocení prostřednictvím **pětistupňové Likertovy škály** (-2 až +2) je v případě SEA běžně používané a soudy akceptované (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 12. 2017 č. j. 65 A 3/2017-931, bod 155. nebo rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2021, č. j. 55 A 58/2019-346, bod 128.), byť s sebou vždy nese určité zjednodušení. VVURÚ zpracované v případě VVURÚ navíc nad rámec toho obsahuje i další škály hodnocení (rozsah, délka trvání vlivů atd.) a slovní komentář, což lze považovat za dostačující.

V judikatuře dále byla ve vztahu k SEA řešena otázka **aktuálnosti podkladů týkajících se stavu životního prostředí**, tedy zda zpracovatel vycházel z dostatečně aktuálních dat a zda například v důsledku použití zastaralých podkladů nemohlo dojít ke zkreslení hodnocení. Z judikatury správních soudů přitom vyplývá, že by se měl soud při hodnocení aktuálnosti podkladů zaměřit zejména na to, zda údaje, z nichž bylo při pořizování územně plánovací dokumentace vycházeno, nebyly zjevně zastaralé, nepodložené či neobjektivní (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 11. 2018, č. j. 2 As 81/2016-157, bod 150), resp. zda se jednalo o podklady, které lze s přihlédnutím k charakteru územně plánovací dokumentace považovat za přijatelné pro posouzení SEA (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2018, č. j. 50 A 25/2017- 125 nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 12. 2017, č. j. 65 A 3/2017-931).

V případě nového ÚPmB zpracované VVURÚ vychází, co se týče stavu ovzduší, z dat do roku 2018, v případě hluku odkazuje na strategické hlukové mapování z roku 2017. Aktualizace VVURÚ byla zpracována v dubnu 2021.

Proto lze s ohledem na výše citovanou judikaturu považovat použitá data za dostatečně aktuální, jelikož soudy v praxi akceptují i mnohem starší data o stavu životního prostředí.

Dále považujeme za vhodné zmínit otázku tzv. **kompenzačních opatření**, tedy opatření navrhovaných opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo

⁶⁷ Dle vysvětlení obsaženého ve VVURÚ např. kód +1/B/dp/S znamená „mírně pozitivní vliv s místním dosahem, dlouhodobým působením a pozitivním spolupůsobením se synergickým efektem v kontextu ostatních plánovaných záměrů v širším území, přičemž v bezprostředním okolí řešené plochy nebo koridoru se může projevit mírně negativní vliv (např. v případě nějakého hlukově chráněného objektu v blízkosti křižovatky dopravních koridorů apod.).“ (s. 29 VVURÚ).

předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí, která jsou stanovena v bodě 8. přílohy k StavZ. Touto otázkou se totiž správní soudy rovněž v řadě případů zabývaly. Byť se většinou jednalo o rozsudky týkající se ZÚR, které mají obecnější charakter než územní plán, lze závěry vyplývající z těchto rozsudků přiměřeně vztáhnout i na problematiku územních plánů, neboť obsah SEA je pro obě úrovně stanoven obdobně. V praxi navrhovatelé namítali nedostatečnost či příliš obecný charakter navržených opatření, která tím pádem nepředstavovala efektivní nástroj na zmírnění vyvolaných negativních vlivů. Z judikatury nicméně vyplývá, že v rámci SEA není třeba stanovit přesná a technicky konkrétní kompenzační opatření, ale postačuje např. **uložit povinnost kompenzovat vlivy** ve vztahu ke konkrétně uvedeným předpokládaným porušením složek životního prostředí. Současně či alternativně je možno uvést příklady takových opatření, ať už **technického, plánovacího nebo třeba i fiskálního rázu** (např. rozsudek NSS č. j. 1 Ao 7/2011-526 nebo rozsudek NSS ze dne 21. 11. 2018, č. j. 2 As 81/2016-157, bod 198). Relativně obecná kompenzační opatření v sobě z povahy věci zahrnují dílčí možná řešení, jejichž rozpracování je svěřeno nižším stupňům územního plánování, což nelze považovat za relativizaci kompenzačních opatření (viz rozsudek NSS č. j. 5 As 49/2016-198, bod 269). V rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2021, č. j. 55 A 58/2019-346, se v této souvislosti uvádí, že: „Soud považuje za zcela dostatečné, jsou-li kompenzační opatření formulována tak, že ukládají, aby **v rámci územního plánování na úrovni obcí byly vytvořeny územní podmínky, v nichž budou moci být realizována kompenzační opatření**. Úkolem územního plánování je vytvářet **územní podmínky pro minimalizaci vlivů záměrů na životní prostředí, nikoliv projektovat konkrétní opatření, která budou realizována**. ... Teprve v územním řízení musí být předložen seznam již konkrétních kompenzačních opatření, jimiž se má docílit dodržení veřejnoprávních předpisů.“

VVURÚ pro nový ÚPmB navrhuje opatření koncepční, opatření prostorová a opatření složková, která jsou popsána v kapitole A.8., přičemž jednotlivá opatření jsou uvedena také v rámci hodnotících karet pro jednotlivé rozvojové lokality (např. že při zastavování je třeba dbát na vhodné architektonické pojetí umísťovaných objektů, tak aby nedošlo k potlačení stávajících hodnot krajinného rázu; maximalizovat podíl vzrostlé zeleně v rámci průmyslových areálů za účelem snížení působení tepelného ostrova města; zajistit dodržení hlukových limitů vůči nejbližším hlukově chráněným prostorům resp. plochám určeným pro bydlení, apod.).

S ohledem na stávající přístup správních soudů, které přistupují k posouzení navržených opatření zdrženlivě a za dostačující považují i opatření značně obecná, by tedy podle našeho názoru opatření navržená v rámci VVURÚ zpracovaného k návrhu nového ÚPmB **jako celek obstála**.

3. Posouzení vymezených koridorů dopravní infrastruktury

Dopravní stavby, jež jsou předmětem VVURÚ zpracovaného k Návrhu nového ÚPmB, jsou obsaženy ve výčtu v tabulce na s. 35 a násl. VVURÚ. Tato dopravní infrastruktura je následně hodnocena v rámci hodnotících karet pro jednotlivé lokality. V této souvislosti je vhodné uvést, že značná část staveb dopravní infrastruktury, jejichž koridory jsou vymezeny v rámci nového ÚPmB, představuje převzaté a zpřesněné záměry nadmístního významu, které jsou obsaženy v ZÚR JMK.

K primárnímu posouzení vlivů těchto záměrů nadmístního významu tedy mělo dojít na úrovni ZÚR JMK. Podle § 55 odst. 3 StavZ platí, že dojde-li ke zrušení části územního plánu nebo nelze-li podle něj rozhodovat mj. z důvodu nesouladu s nadřazenou územně plánovací dokumentací, má zastupitelstvo obce bezodkladně rozhodnout o pořízení územního plánu nebo jeho změny a o jejím obsahu. Vyhodnocení vlivů změny územního plánu na udržitelný rozvoj území se při uvedení územního plánu do souladu s územně plánovací dokumentací kraje nebo s územním rozvojovým plánem **nezpracovává**, a to v rozsahu tohoto uvedení do souladu. Uvedené ustanovení vychází z toho, že při pořizování zásad územního rozvoje již k posouzení došlo a opakované posuzování by

bylo v rozporu se Směrnicí 2001/42/ES (srov. MACHAČKOVÁ, Jana a kol. Stavební zákon. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 304.).

Ačkoli tedy tyto záměry nemusely být posouzeny, VVURÚ se jimi zabývá (jako příklad lze uvést silnici I/43 označenou jako Bc/1) v rámci hodnotících karet, což považujeme za korektní postup zejména s ohledem na posouzení kumulativních a synergických vlivů s jinými plochami a koridory navrženými v daném území. Další dopravní stavby lokálního významu, které nejsou vymezeny v ZÚR JMK, již měly být v celém rozsahu posouzeny na úrovni ÚPmB. Ve vztahu k těmto stavbám platí výše uvedené obecné závěry, týkající se rozvojových lokalit. I zde tedy platí, že jsme nenalezli takové nedostatky, které by představovaly reálné riziko zrušení nového ÚPmB jako celku. Není však vyloučeno, že by mohly být na základě odborných podkladů shledány vady hodnocení u konkrétní dopravní stavby, což by potenciálně mohlo vést pouze ke zrušení příslušné části nového ÚPmB.

4. Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů

S ohledem na to, že vady týkající se vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů vedly v minulosti v několika případech ke zrušení části nebo celé územně plánovací dokumentace, považujeme za žádoucí zabývat se touto dílčí částí SEA podrobněji.

Zřejmě nejpodrobněji se problematikou kumulativních a synergických vlivů zabýval NSS v rozsudku ze dne 21. 6. 2012, č. j. 1 Ao 7/2011-526 ve věci ZÚR JMK (zejména v bodech 57. - 90.). V daném případě nebylo sporu o to, že se ZÚR JMK problematikou kumulativních a synergických vlivů určitým způsobem zabývaly, avšak navrhovatelé namítali, že způsob, jakým se tak stalo, byl nedostatečný, neboť nebylo provedeno kvalitativní ani kvantitativní vyhodnocení zjištěných vlivů a nebyl učiněn závěr, zda je možné navržené záměry jako celek s ohledem na jejich kumulativní a synergické vlivy akceptovat, případně za jakých podmínek.

NSS na základě rozboru relevantní české i unijní právní úpravy a judikatury v stěžejním bodě 72. výše citovaného rozsudku formuloval **nezbytné náležitosti hodnocení kumulativních a synergických vlivů**, podle nichž toto hodnocení musí zahrnovat alespoň:

1. **popis vhodné metodologie,**
2. **zjištění a popis stavu životního prostředí a složek, které by mohly být negativně ovlivněny,**
3. **identifikaci a popis možných kumulativních a synergických vlivů,**
4. **posouzení těchto vlivů,**
5. **vymezení kompenzačních opatření a**
6. **stanovení pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů.**

V rámci tohoto hodnocení je dále dle citovaného rozsudku NSS zpracovatel povinen postupovat v souladu se **zásadou předběžné opatrnosti, tedy vycházet z nejhorší možné varianty** a zohlednit i **takové plánované záměry (činnosti), jejichž realizace je v budoucnu nejistá**. V souladu se zásadou minimalizace soudního zásahu soud přezkoumá, zda posouzení má uvedené náležitosti (zda bylo řádně provedeno), zda je srozumitelné a logicky konzistentní; samotnou odbornou obsahovou stránkou se však nezabývá. Soud ověří též to, zda byly výsledky hodnocení kumulativních a synergických vlivů **zohledněny v navazujících rozhodovacích procesech**, tedy v projednávaném případě při přijímání opatření obecné povahy.

Předmětem dalšího posouzení proto bude, zda SEA zpracovaná k Návrhu nového ÚPmB výše shrnuté požadavky splňuje.

1. Popis vhodné metodologie

Ve vztahu k tomuto bodu NSS v případě ZÚR JMK shledal pochybení v tom, že SEA neobsahovala dvě podstatné složky: **způsob, jakým budou identifikovány lokality s možnými kumulativními a synergickými vlivy a způsob vyhodnocení těchto vlivů**. NSS považoval za dostačující vyhledat složky životního prostředí, na něž by souhrnné vlivy mohly působit a vymezit prostorově kumulaci záměrů v území. Kumulativní a synergické vlivy je přitom nutné zkoumat i v případě spolupůsobení s již realizovanými záměry v území. Naopak za pochybení považoval to, že VVURÚ neobsahovalo žádný postup vyhodnocení dopadu kumulativních a synergických vlivů na životní prostředí.

V případě VVURÚ zpracovaného k Návrhu nového ÚPmB je metodika vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů popsána především s. 25 a 26 VVURÚ, přičemž se zde odkazuje na Metodiku vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ÚPD i na rozsudek č. j. 1 Ao 7/2011-526. Dále se zde uvádí, že zdrojem kumulativních a synergických vlivů je prostorová koncentrace navrhovaných aktivit v prostorově či funkčně omezené části řešeného území. Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů územně plánovací dokumentace lze z hlediska jejich působení rozdělit na **složkové vlivy** (tj. vlivy jednotlivých „výroků“ na jednu složku životního prostředí; s ohledem na to, že působí na jednu složku území, jsou tyto vlivy považovány v principu za „**kumulativní**“) a **prostorové vlivy** (vlivy vzniklé koncentrací navrhovaných ploch a koridorů na prostorově omezené části řešeného území; tyto vlivy mohou být jak „**kumulativní**“, tak „**synergické**“). Zpracovatel dále za účelem zahrnutí míry a charakteru spolupůsobení vlivů vůči již existujícím, resp. uvažovaným plochám záměrů doplnil hodnocení o **index charakteru vlivu** (K resp. S), který označuje způsob spolupůsobení jednotlivých hodnocených ploch, resp. koridorů v kontextu stávajícího využití území a navrhovaných ploch a koridorů: „*Graficky odlišena byla míra působení kumulativních resp. synergických vlivů na pomyslné stupnici -2 až +2 a rozlišení místního působení kumulativního resp. synergického dopadu v případech, kdy bylo celkové hodnocení v širším kontextu posazeno na opačné škále pomyslné bodové stupnice.*“

Podle našeho názoru lze v indexu charakteru vlivu, resp. ve stupnici spolupůsobení vlivů, spatřovat způsob vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů požadovaný NSS v rámci výše uvedené metodiky. Rovněž se na několika místech SEA zmiňuje, že bylo hodnoceno spolupůsobení navrhovaných záměrů i se záměry již existujícími, což lze považovat za souladné se závěry NSS. Co se týče popisu „*způsobu, jakým budou identifikovány lokality s možnými kumulativními a synergickými vlivy*“, ve VVURÚ jsme nenalezli část, která by byla výslovně označena tímto způsobem. Obsahově však k této otázce směřuje formulace o tom, že zdrojem kumulativních a synergických vlivů je prostorová koncentrace navrhovaných aktivit v prostorově či funkčně omezené části řešeného území (s. 25 a s. 169 VVURÚ). Z této věty lze totiž seznat, že za lokality s možnými kumulativními a synergickými vlivy zpracovatel považoval ty části území, které jsou prostorově či funkčně omezené a v nichž dochází k prostorové koncentraci navrhovaných aktivit. Takový popis považujeme – při zohlednění principu zdrženlivosti soudního přezkumu – za dostačující.

2. Zjištění a popis stavu životního prostředí a složek, které by mohly být negativně ovlivněny

Tento bod shledal NSS v případě ZÚR JMK jako dostačující, tudíž k tomu v rozsudku nic bližšího neuvedl.

V případě VVURÚ zpracovaného k Návrhu nového ÚPmB jsou údaje o současném stavu životního prostředí a sledované složky životního prostředí rozebrány především v kapitole A.3, která se týká posouzení SEA jako celku.

Dle našeho názoru lze z jejího obsahu vyjít i ve vztahu k posouzení kumulativních a synergických vlivů, které je dílčí částí SEA. Z tohoto důvodu by podle našeho názoru neměl být tento bod problematický. Souvislosti se stavem životního prostředí byla v rámci judikatury řešena již výše

zmiňovaná problematika aktuálnosti podkladových dat, u níž rovněž není dle našeho názoru reálné riziko zrušení opatření obecné povahy jako celku (viz výše).

3. Identifikace a popis možných kumulativních a synergických vlivů

NSS v své judikatuře akceptoval identifikaci těchto vlivů prostřednictvím výčtu konkrétních lokalit, záměrů a vlivů, které přicházejí v úvahu, ale i zakreslení oblastí vzniku kumulativních a synergických vlivů ve výkresu.

V případě nového ÚPmB lze identifikaci a popis možných kumulativních a synergických vlivů nalézt v **hodnotících kartách rozvojových lokalit**, které tvoří přílohu č. 1 VVURÚ. Jedná se zejména o řádek „*Oblast kumulací*“, který obsahuje slovní popis území, v němž mohou vznikat tyto vlivy (např. zástavba podél ulice Kaštanová, niva Černovického potoka severně od Ivanovic, zástavba v bezprostředním kontaktu s ulicí Blanenská, VKP Tribuna, EVL a PR Kamenný vrch apod.). Dále je v hodnotící tabulce obsažen řádek „*Hlavní spolupůsobící skutečnosti*“, v němž je uveden bližší popis toho, jaké vlivy a v důsledku jakých skutečností mohou v daném území vzniknout.

Podle našeho názoru lze uvedený způsob identifikace a popisu možných kumulativních a synergických vlivů obecně hodnotit jak odpovídající výše citovanému rozsudku NSS. Samozřejmě tím není vyloučeno, že v nějaké konkrétní lokalitě mohla být oblast, v níž mohou vznikat kumulativní či synergické vlivy, identifikovaná nesprávně (např. v menším rozsahu, než odpovídá skutečnosti). To je nicméně již otázkou odborného posouzení. Navíc by se jednalo o vadu potenciálně způsobující zrušení pouze příslušné části nového ÚPmB. Jako celek nicméně zvolený způsob identifikace možných kumulativních a synergických vlivů obстоjí.

V této souvislosti obecně nepovažujeme za problém, že se v případě některých rozvojových lokalit uvádí „*Oblast kumulací: Bez kumulací.*“ a „*Hlavní spolupůsobící skutečnosti: Nejistěny.*“ Jak totiž vyplývá z judikatury NSS, nelze trvat na tom, aby byly ve vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů výslovně zapracovány veškeré záměry obsažené v dané koncepci a jejich možné hromadné a skupinové vlivy na životní prostředí v kombinaci s každým dalším záměrem, ale je dostačující, pokud dojde ke zhodnocení kumulativních a synergických vlivů pouze mezi záměry, kde relevantní vlivy tohoto druhu vůbec přicházejí v úvahu, a to buď s ohledem na povahu a rozsah záměrů, k jejichž kombinaci dochází, nebo v důsledku zjištěných učiněných v rámci řádně prováděného procesu pořizování (rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2013, č. j. 4 AOs 1/2012-105).

4. Posouzení kumulativních a synergických vlivů

V tomto kroku NSS v citovaném rozsudku shledal zásadní pochybení, neboť ZÚR JMK neobsahovaly žádné hodnocení dopadů a závažnosti kumulativních a synergických vlivů po stránce **kvantitativní** a **kvalitativní**. Identifikované kumulativní a synergické vlivy navíc nebyly nijak zohledněny při výběru variant či při ukládání kompenzačních opatření. Jedná se tedy o samotné jádro celého hodnocení kumulativních a synergických vlivů.

V případě nového ÚPmB je toto hodnocení opětovně obsaženo v rámci hodnotících karet jednotlivých lokalit, a to jednak v rámci **hodnotícího kódu** dle stupnice obsažené na s. 26 VVURÚ. V závislosti na zvolené barvě se tak může jednat o potenciálně mírně/významný pozitivní/negativní vliv s kumulativním či synergickým dopadem mezi navrhovaným opatřením, resp. stávajícím a navrhovaným využitím souvisejícího území. Pokud se jedná o hodnotící kód bez podbarvení, znamená to, že nebyla identifikována potenciální vazba s kumulativním či synergickým spolupůsobením mezi navrhovaným opatřením, resp. stávajícím a navrhovaným využitím

souvisejícího území. Dále jsou dílčí slovní hodnocení obsažena i v rámci popisu negativních vlivů nebo v rámci hlavních spolupůsobících skutečností. Souhrnný komentář ke kumulativním a synergickým vlivům z pohledu celého ÚPmB je pak obsažen i v kapitole A.7.12. VVURÚ.

Podle našeho názoru lze v jednotlivých částech hodnotících tabulek, ve spojení se samotným textem dokumentu VVURÚ, nalézt kvantitativní a kvalitativní hodnocení zjištěných kumulativních a synergických vlivů. Z tohoto hlediska VVURÚ jako celek vyhovuje požadavkům výše citovaného rozsudku NSS. Opětovně samozřejmě nelze vyloučit, že by určité dílčí hodnocení některé z rozvojových lokalit nemuselo být provedeno správně, například že byl jako pozitivní či mírně negativní hodnocen vliv, který je ve skutečnosti významně negativní. Hodnocení je nicméně založeno na odborném odhadu zpracovatele, který nejsme schopni přezkoumat. Takováto případná vada by však potenciálně mohla vést pouze ke zrušení příslušné části nového ÚPmB, nikoliv ÚPmB jako celku.

5. Kompenzační opatření

NSS ve výše citovaném rozsudku uvedl, že již sama skutečnost, že kumulativní a synergické vlivy nebyly řádně vyhodnoceny, znamená, že odpůrce nemohl smysluplně přijmout účinná kompenzační opatření ve vztahu k těmto vlivům. Jak již bylo zmíněno výše, na úrovni územně plánovací dokumentace není dle judikatury potřeba navrhnout přesná a technicky konkrétní kompenzační opatření, ale postačuje např. uložení povinnosti kompenzovat popsané a zhodnocené vlivy, přičemž lze uvést příklady takových opatření, ať už technického, plánovacího nebo třeba i fiskálního rázu.

VVURÚ se kompenzačními opatřeními z obecného hlediska zabývá v kapitole A.8, kde se uvádí, že opatření jsou rozdělena dle jejich charakteru na opatření koncepční, opatření prostorová a opatření složková. Mezi složková opatření jsou pak zahrnuta i **opatření z hlediska kumulativních vlivů**, ačkoli je u nich konstatováno, že „*Nejsou navrhována žádná opatření nad rámec podmínek pro využití ploch navržených v rámci SEA.*“ (s. 180 VVURÚ). Z uvedeného tedy vyplývá, že zpracovatel VVURÚ za navržená kompenzační opatření ve vztahu k vyhodnoceným kumulativním a synergickým vlivům považoval opatření, navržená obecně ve vztahu k jednotlivým rozvojovým lokalitám. Takový závěr lze dovodit i z formulace „*zároveň jsou navržena územně plánovací opatření pro zmírnění negativních vlivů na životní prostředí včetně jejich kumulativního, resp. synergického spolupůsobení.*“ (s. 170 VVURÚ).

Tento přístup podle našeho názoru obecně není problematický, neboť je zřejmé, že určitá opatření s pozitivním vlivem na životní prostředí (například izolační zeď, protihluková zeď apod.), mohou vést ke zmírnění různých typů negativních vlivů, včetně kumulativních či synergických. Opatření z hlediska kumulativních a synergických vlivů tedy nelze z věcného hlediska oddělit od ostatních opatření pro minimalizaci vlivů. Důležité je, že při jejich formulaci byly zohledněny také zjištěné kumulativní a synergické vlivy. Jak bylo zmíněno již výše, jednotlivé hodnotící karty formulují pro rozvojové lokality různé typy opatření (od podrobnějšího technického řešení po podmínku zajištění dodržení hlukových limitů vůči nejbližším hlukově chráněným prostorům). S ohledem na stávající přístup správních soudů, které přistupují k posouzení navržených opatření zdrženlivě a za dostačující považují i opatření značně obecná, by tedy podle našeho názoru navržená opatření jako celek obstála.

6. Pravidla monitorování kumulativních a synergických vlivů

NSS v citovaném rozsudku konstatoval, že ZÚR JMK žádná pravidla monitoringu kumulativních a synergických vlivů ve vytipovaných oblastech neobsahovaly, což shledal jako pochybení. Žádný další výklad týkající se těchto pravidel a jejich obsahu ovšem v citovaném rozsudku uveden není.

Zpracované VVURÚ obsahuje kapitolu A.10. *Návrh ukazatelů pro sledování vlivu územně plánovací dokumentace na životní prostředí*, v níž je uveden soubor vybraných indikátorů, které jsou pravidelně vyhodnocovány v rámci ÚAP, a které je dle zpracovatele možno uplatnit pro sledování vlivu návrhu územního plánu na životní prostředí. Dále se zde uvádí, že sledování indikátorů je třeba provádět

plošně nad územním plánem jako celkem. Tato kapitola se specificky nezabývá kumulativními a synergickými vlivy, tudíž lze, podobně jako tomu bylo v případě kompenzačních opatření, učinit závěr, že zpracovatel vyjmenované indikátory vztáhl ke **všem vlivům nového ÚPmB na životní prostředí, tedy včetně kumulativních a synergických vlivů.**

Ani v tomto případě nepovažujeme tento přístup z obecného hlediska za problematický, neboť prostřednictvím stejných indikátorů lze nepochybně sledovat různé vlivy určité koncepce, tedy kromě například vlivů krátkodobých a dlouhodobých také vlivy kumulativní a synergické. I zde je podstatné, zda při stanovení těchto indikátorů byly fakticky zohledněny také zjištěné kumulativní a synergické vlivy.

5. Hodnocení vlivů nového ÚPmB na systém Natura 2000 (EVL a ptačí oblasti)

Přílohou VVURÚ je i *Hodnocení vlivů koncepce na EVL a ptačí oblasti* dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zpracované v dubnu 2021 autorizovanou osobou, Ing. Pavlem Kolářkem, Ph.D. (dále jen „**Hodnocení**“). S ohledem na to se bude právní posouzení zabývat také tím, zda toto Hodnocení odpovídá požadavkům právní úpravy a zda neobsahuje natolik zásadní vady, které by představovaly riziko zrušení nového ÚPmB jako celku.

Úvodem je nutné zdůraznit, že i toto hodnocení představuje **vysoce odbornou problematiku**, která primárně náleží autorizovaným osobám dle zákona č. 114/1992 Sb. Současně platí, že se Hodnocení v podstatě netýká celého Návrhu nového ÚPmB, ale jenom těch záměrů, které mohou mít vliv na některou ze sledovaných jedenácti EVL na území města Brna. Případné vady tohoto Hodnocení by tedy podle našeho názoru nemohly reálně **vést ke zrušení nového ÚPmB jako celku** a nejvýše by mohlo dojít ke zrušení těch ploch a koridorů, které se se jednotlivých EVL dotýkají.

Právní rámec pro hodnocení vlivů koncepce na systém Natura 2000 je obsažen jednak v zákoně č. 114/1992 Sb. Podle § 45h odst. 1 tohoto zákona platí, že jakákoliv koncepce, která může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo ptačí oblasti, **podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek**. Ustanovení § 45i odst. 2 téhož zákona stanoví, že pokud orgán ochrany přírody významný vliv nevyloučí, musí být daná koncepce předmětem posouzení postupem podle zákona č. 100/2001 Sb. Nevyloučí-li výsledek tohoto posouzení **významný negativní vliv koncepce na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo ptačí oblasti, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je významný negativní vliv vyloučit, nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit**, přičemž tyto varianty musí být také předmětem posouzení. Územně plánovací dokumentace se pak posuzují podle zvláštního právního předpisu, kterým je StavZ.

V daném případě krajský úřad potenciální významný vliv nevyloučil, proto muselo být zpracováno předmětné Hodnocení. Výsledkem Hodnocení je závěr o tom, že Návrh nového ÚPmB **nemůže mít významný negativní vliv na celistvost a příznivý stav předmětů ochrany soustavy Natura 2000**, z tohoto důvodu nemusely být zpracovány varianty řešení.

Podrobnější náležitosti hodnocení vlivů návrhu územního plánu na systém NATURA 2000 obsahuje § 6 vyhlášky č. 142/2018 Sb., který předepisuje celkem čtrnáct základních bodů hodnocení (a) - n)]. Podle přechodného ustanovení v § 8 se tato vyhláška použije „**pro posuzování vlivů záměrů, koncepcí, politiky územního rozvoje, návrhu zásad územního rozvoje, návrhu územního plánu a pro hodnocení vlivu zásahu na chráněné zájmy, jejichž zpracování bylo zahájeno po dni nabytí účinnosti této vyhlášky.**“

Máme za to, že slovo „*jejichž*“ se váže z gramatického hlediska k formulaci „*posuzování vlivů*“. Z toho vyplývá, že postačí, pokud bylo po dni nabytí účinnosti zahájeno zpracování hodnocení, ačkoli proces zpracování návrhu územního plánu byl zahájen již předtím. Předmětná vyhláška nabyla účinnosti

dne 1. 8. 2018. S ohledem na to, že v případě nového ÚPmB bylo Hodnocení zpracováno v souběhu s vyhodnocením SEA, v období srpen–listopad 2019, použije se dle našeho názoru tato vyhláška i na posouzení vlivů návrhu nového ÚPmB.

Ačkoli zpracované hodnocení svou strukturou zcela neodpovídá osnově dle § 6 vyhlášky č. 142/2018 Sb., většinu z těchto bodů lze z obsahového hlediska v rámci Hodnocení najít. V této souvislosti je nutno uvést, že některé náležitosti jsme v Hodnocení **nedohledali** – součástí stanovených údajů o územním plánu má být například i **kopie stanoviska orgánu ochrany přírody** podle § 45i odst. 1 zákona, kterým nebyl vyloučen významný vliv návrhu územního plánu. Byť je toto stanovisko v textu Hodnocení zmíněno, jeho kopie zde obsažena není. Rovněž zde nejsou popsány konkrétní **výsledky návštěvy a terénních šetření** na území EVL, byť se terénní průzkum některých EVL uvádí jako jeden z podkladů Hodnocení (s. 55). V Hodnocení se dále nezmiňují ani **údaje o provedených konzultacích s odbornými osobami**, které jsou nicméně předpokládány § 6 vyhlášky č. 142/2018 Sb. Je možné, že žádné takové konzultace nebyly potřebné, v takovém případě ovšem dle našeho názoru měla být tato skutečnost v Hodnocení uvedena. Dle našeho názoru se ovšem jedná spíše o pochybení formálního charakteru, která nedosahují takové intenzity, která by způsobovala nezákonnost výsledného nového ÚPmB jako celku.

Stěžejními částmi hodnocení má být především **identifikace jednotlivých EVL** a ptačích lokalit, které mohou být územním plánem ovlivněny, jejich **charakteristika a předmět ochrany** a především **identifikace a popis předpokládaných vlivů** územního plánu na tyto lokality a **vyhodnocení významnosti vlivů, včetně vlivů kumulativních, synergických a vlivů spolupůsobících faktorů**. Podstatná jsou dále **opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů územního plánu** a zejména **závěr, zda územní plán má nebo nemá významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo ptačí oblasti**.

Všechny tyto části zpracované Hodnocení obsahuje – identifikuje celkem jedenáct EVL nacházejících se na území města Brna, popisuje jejich stav a předmět ochrany (rostliny, živočichy, stanoviště atd.). Následně u každé EVL identifikuje plochy nebo koridory vymezené v Návrhu nového ÚPmB, které by na ni mohly mít vliv a hodnotí významnosti vlivu prostřednictvím stanovené hodnotící škály (-2, -1, 0, +1, +2, ?). U všech EVL byl vliv hodnocen hodnotou 0 (bez vlivu) nebo -1 (mírně negativní). Kapitola IV.4 se pak zabývá kumulativními vlivy a konstatuje, že z aktuálního vymezení návrhových rozvojových lokalit nevyplývá takový soubor kumulativních vlivů, jež by měly významně negativní dopad na celistvost a příznivý stav předmětů ochrany. Návrh opatření k eliminaci případných negativních vlivů nového ÚPmB je pak obsažen v kapitole V. Závěrem Hodnocení konstatuje, že Návrh nového ÚPmB nemůže mít významný negativní vliv na celistvost a příznivý stav předmětů ochrany soustavy Natura 2000.

Z formálního hlediska tedy Hodnocení uvedené podstatné náležitosti splňuje. Pokud se však podíváme na obsah jeho jednotlivých částí, lze v nich podle našeho názoru najít **nedostatky**, které jsou zřejmé i z laického hlediska.

V kapitole IV.4 jsou sice popsány kumulativní vlivy, ale **vůbec se zde nezmiňují vlivy synergické**, které ovšem dle § 6 vyhlášky č. 142/2018 Sb. rovněž mají být předmětem hodnocení. Je možné, že zpracovatel žádné synergické vlivy v daném případě neshledal, taková skutečnost ovšem podle nás měla být v Hodnocení uvedena. Jako závažnější ovšem vnímáme **navržená opatření k eliminaci případných negativních vlivů nového ÚPmB**. V Hodnocení se totiž pouze uvádí požadavek, aby byly v další fázi (na úrovni záměru) prověřeny z pohledu možného vlivu na EVL vyjmenované záměry (Ma/1, Pr/1, cyklotrasy - D5, K4, K5 a případné záměry navržené v rámci vymezených rekreačních oblastí Brněnská přehrada a Mariánské údolí) a aby v těchto případech bylo požádáno o vydání stanoviska dle §45i zákona č. 114/1992 Sb. Takový požadavek ovšem vyplývá přímo z ustanovení §

45h odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., tudíž **se ve své podstatě nejedná o žádné nové opatření**. Jako další zmírňující opatření se v Hodnocení pouze uvádí, že „V případě návrhu změny funkčního využití ploch stávajících zahrádek na plochy městské zeleně (Z), přiléhajících k jižnímu cípu EVL Kamenný vrch je nevhodné tyto plochy zalesnit, resp. souvisle osázet dřevinami, ale naopak volné travnaté partie co nejvíce ponechat, příp. je dále rozšířit vykácením některých nežádoucích dřevin, s cílem udržení lesostepního charakteru prostorů přiléhajících k EVL.“ Toto opatření se však týká pouze EVL Kamenný vrch, ačkoli mírně negativní vliv byl identifikován i u jiných EVL. Je možné, že z odborného hlediska žádná další myslitelná či proveditelná opatření nepřicházejí v úvahu, tato skutečnost však rovněž není v Hodnocení nijak blíže odůvodněna. Část Hodnocení týkající se navržených opatření je tedy podle našeho názoru **nedostačující** z hlediska požadavků vyhlášky č. 142/2018 Sb.

Lze tedy shrnout, že provedené Hodnocení vykazuje **několik nedostatků formálního** (např. chybějící kopie stanoviska orgánu ochrany přírody) i **obsahového charakteru** (absence popisu synergických vlivů, návrh opatření u dalších EVL vyjma EVL Kamenný vrch). I pokud by však tyto nedostatky byly shledány jako natolik závažné, že by měly za následek nedostatečné zjištění skutkového stavu, je dle našeho názoru **vysoce nepravděpodobné, že by mohlo z tohoto důvodu reálně dojít ke zrušení celého nového ÚPmB**. Z povahy věci by totiž zjištěné vady mohly vést nejvýše ke zrušení těch ploch či koridorů, které se dotýkají prvků systému NATURA 2000.

6. Posouzení Návrhu nového ÚPmB na hospodářský a sociální pilíř

Jak bylo uvedeno již výše, samotný účel VVURÚ vychází z § 19 odst. 2 StavZ, a sice posoudit vlivy koncepce na **udržitelný rozvoj území**. Dle § 18 odst. 1 StavZ se pod pojmem „udržitelný rozvoj území“ rozumí vyvážený vztah „podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.“ Udržitelný rozvoj území by tedy měl stát na třech pilířích, a to environmentálním, hospodářským a sociálním, přičemž jejich vztah by měl být vyvážený.

VVURÚ by tedy kromě posouzení vlivů na životní prostředí (SEA) mělo obsahovat také vyhodnocení vlivů na zlepšování územních podmínek pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a jejich soulad. Tato náležitost je výslovně uvedena i v Příloze č. 5 vyhlášky č. 500/2006 Sb., na rozdíl od posouzení SEA však obsah těchto dvou bodů není nijak blíže upraven. Citovaná příloha vyhlášky pouze obecně uvádí, že se hodnotí vlivy, které lze rozumně předpokládat, a to v rozsahu, podrobnosti a míře konkrétnosti, jakou má pořizovaná územně plánovací dokumentace, přičemž vlivy se stanoví odborným odhadem.

V judikatuře správních soudů týkající se VVURÚ se problematika posouzení vlivů na hospodářský a sociální pilíř udržitelného rozvoje téměř vůbec neřešila a prakticky veškerá rozhodnutí se týkala posouzení SEA. Jistou výjimkou je již citovaný rozsudek NSS č. j. 1 Ao 7/2011-526 ve věci ZÚR JMK, v němž se uvádí, že *stanovisko k vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území není pro pořizovatele absolutně závazné v tom smyslu, že by bylo nutné jeho závěry bezpodmínečně převzít, ale že je „nutné zohlednit vždy rovněž další dva pilíře územního plánování (hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel) a podrobně popsat a odůvodnit, jaká hlediska byla při výběru varianty upřednostněna, z jakých důvodů, případně jaké zájmy společnosti byly preferovány na úkor zájmů jiných.“* Není nám nicméně znám žádný případ, kdy by vady vyhodnocení týkajícího se hospodářského a sociálního pilíře vedly ke zrušení nějaké části územního plánu. Tím spíše jsme nenalezli případ, kdy by byla taková skutečnost důvodem pro zrušení celého opatření obecné povahy.

V případě VVURÚ zpracovaného k Návrhu nového ÚPmB je metodika týkající se vyhodnocení na ekonomický a sociální pilíř udržitelného rozvoje obsažena na s. 27 a násl. VVURÚ, která dále odkazuje kapitoly C. – F. VVURÚ. V rámci metodiky se uvádí, že za účelem sjednocení, přehlednosti a kompatibility posouzení byla pro vyhodnocení vlivu na hospodářský, resp. socioekonomický pilíř

udržitelného rozvoje zvolena **stejná metoda referenčních cílů, jako byla použita pro vyhodnocení SEA**. Metoda spočívá v konfrontaci jednotlivých navrhovaných opatření vůči zvolenému referenčnímu rámci, který byl zvolen dle sledovaných složek a problémových okruhů udržitelného rozvoje, které byly identifikovány v rámci analytické části vyhodnocení. Pro samotné hodnocení byly sestaveny **hodnotící tabulky**, které představují matici jednotlivých referenčních cílů udržitelného rozvoje, versus dílčí navrhované plochy/podmínky využití ploch (regulativů). Pro hodnocení bylo použito **stejně stupnice**, jako v případě vyhodnocení vlivů na environmentální pilíř. Rovněž kumulativní a synergické vlivy, pokud byly identifikovány, byly vyhodnoceny stejným způsobem, jako v případě SEA.

Hodnocení konkrétních rozvojových lokalit je pak obsaženo v jednotlivých hodnotících kartách, v nichž je kromě hodnotících kódů uveden také slovní komentář, popis pozitivních a negativních vlivů, akceptovatelnost a opatření pro minimalizace negativních vlivů. V kapitole D.1.2 jsou pak shrnuty podmínky akceptovatelnosti z hlediska sociálního a ekonomického pilíře. Jako taková podmínka byla stanovena u vybraných lokalit podmínka *„zajištění kapacit pro občanskou vybavenost v podobě školského zařízení a mateřských škol v docházkové vzdálenosti v návaznosti na zvýšení počtu obyvatel v řešených plochách.“* Vztahy mezi jednotlivými pilíři a přínosy Návrhu nového ÚPmB na všechny tři pilíře se pak věnuje i závěrečná kapitola F. *Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území – shrnutí.*

Z hlediska rozsahu se posouzení (stejně jako tomu bylo u části týkající se SEA) zaměřuje především na rozvojové lokality, nikoli na stabilizované plochy. V této souvislosti lze metodická východiska týkající se tzv. nulového stavu a předmětu posouzení obsažená na s. 22 a násl. vztáhnout i na hospodářský a sociální pilíř, neboť jsou formulována ve vztahu k VVURÚ jako celku. Touto problematikou jsme se zabývali již výše v souvislosti se posouzením SEA a uvedené závěry lze vztáhnout i na tuto část posouzení.

Takto provedené posouzení považujeme za **dostatečně srozumitelné a splňující obecné požadavky vyplývající z právní úpravy**. Z tohoto důvodu nepředpokládáme, že by nedostatky z hlediska posouzení na hospodářský a sociální pilíř udržitelného rozvoje mohly být důvodem pro zrušení nového ÚPmB jako celku.